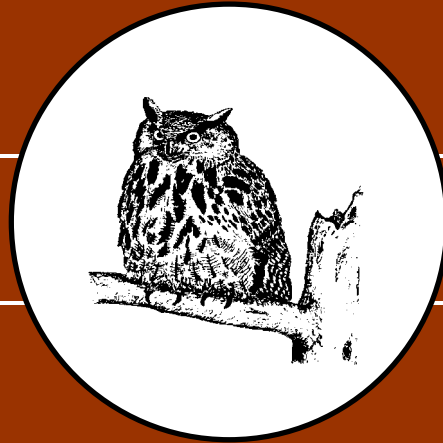

HUJON

Nr. 4 – 2008

Årgang 34

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Oppland – Fylkets fuglevernforening

HAVØRN ”på jakt ute ved havet”

KONGEØRN ”matfest på utlagt åte”

HAVØRN: Norsk hekkebestand er beregnet til 1900 – 2200 par. Vi har ingen indikasjoner på hekkende høvørn-par her i Oppland, men opplever stadig oftere streifende individer i vinterhalvåret. Flest vinterfunn har vi fra Lillehammer og oppover i Gudbrandsdalen. Det er vanskelig å skille havørn og kongeørn på størrelsen, men yngre kongeørner har hvite felt under vingene. Jo yngre, desto større og klarere hvitt felt. Havørna er mørk brun under det hele. Den har derimot hvitt på de ytterste halefjærene. Noe dere ser klart på bildet til venstre. Dette gjelder først og fremst for voksne fugler, så det er ikke like lett å skille de to artene om en ikke er drevet og erfaren. Kongeørna har derimot hvitt på overgumpen. Havørna har gjerne et litt lysere hodeparti enn sin slektning.

Foto ved: Hans Sagstuen og Referanse: ”Gyldendals store Fugleguide.

KONGEØRN: Det er ingen tvil om at kongeørna er en stor rovfugl. På grunn av navnet vil det være naturlig å tro at det er vår største ørn, men det er den faktisk ikke. Havørna er hakket større. Likevel kan vingespennet til kongeørna bli på imponerende 225 cm, mot havørnas 240 cm.

Vi finner den hekkende i fjelltrakter og vidstrakte høyereliggende skoger, og på mange kystøyer fra Vestlandet og nordover. Bestanden for Norge er estimert til 900 – 1200 par. I følge ”Fugler i Oppland” så hekker det 40 – 50 par her i fylket.

Om vinteren streifer enkelte individer litt omkring, og er vi riktig heldige kan vi få oppleve denne fuglen også her i lavlandet. Selv husker jeg godt en ungfugl som kom på strake vinger i lav høyde over huset vårt en desemberdag i 1979. Det glemmer jeg aldri, for det var et mektig syn.

Foto ved: Svein Bekkum og tekst Kongeørn/Havørn ved: Per Åge Skålerud, Referanse. ”Gyldendals store Fugleguide og ”Opplands Fugler”

HUJON

Medlemsblad for
Norsk Ornitologisk Forening
avdeling Oppland

Foreningens adresse: NOF avd. Oppland, postboks 18, 2882 Dokka

Innbetalingsadresse: NOF avd. Oppland, Jan Kåre Roang, Solli, 2616 Lismarka

Postgirokonto: 7874.06.60631

MEDLEMSKAP:

Kr. 150,- for personer over 18 år

Kr. 50,- for de under 18 år

Kr. 10,- ekstra for hvert familiemedlem

STYRET:

Leder: Even Dehli

Moen, 2770 Jaren, Tlf: mob. 975 09 911

E-post: evendehli@yahoo.no

Redaktør: Per Åge Skålerud

Solbakken 9, 2818 Gjøvik

Tlf: 611 93968 og mob. 930 80 916

E-post: fugleper@bluezone.no

Nestleder: Geir Høitomt

Rute 527, 2870 Dokka, Tlf: mob. 992 49 948

E-post: mt@randsfjordmuseene.no

Stoff til neste nummer sendes redaktøren
senest: 01.mars. Send pr. E-post skrevet i
Microsoft Word, eller send pr. brev.

Trykk: Tøyen Trykk

Opplag: 400 eks.

Strektegninger ved: Trond Haugskott

Fylkeslaget hører inn under:

Norsk Ornitologisk Forening,

Sandgata 30B, 7012 TRONDHEIM

Tlf: 73 52 60 40 Fax: 73 52 40 90

Hovedforeningen utgir følgende tidsskrift:
Vår Fuglefauna, Ornis Norvegica, Cinclus
og Ringmerkeren.

LRSK: Jon Opheim (**husk å sende inn
dine observasjoner**)

Sekretær: Jon Opheim

2636 Øyer, Tlf: 612 74305 og mob. 905 03 706

E-post: jon.opheim@statskog.no

Kasserer: Jan Kåre Roang

Solli, 2616 Lismarka Tlf. 623 63186

E-post: jkr@mjosen.no

Styremedlem: Bjørn Harald Larsen

Ringveien 6A, 2830 Raufoss

Tlf: 611 90385 og mob. 977 49 350

E-post: bh-lar@frisurf.no

Styremedlem: Olav Werner Grimsby

2660 Dombås, Tlf: 612 45017

E-post: wgrimsby@online.no

Varamedlem: Ragnar Ødegård

Anders Sandvigsgt. 38 2609 Lillehammer

Tlf: 612 54154 E-post: ragg56@gmail.com

Varamedlem: Christin Valsjø

Per Gynts vei 12B, 2619 Lillehammer

Mobil: 905 39 583

E-post: christin.valsjo@pb.com

Nyttige internettadresser:

www.birdlife.no

www.fugler.net

www.naturogfritid.no

INTERNETTSIDE UNDER UTBEDRING

Hjemmesiden til NOF Oppland: www.oppland.fugler.org

Innhold:**Hujon nr. 4 – 2008**

Lederens spalte	314
Fredning av havørn og kongeørn	316
<u>Sjeldne fugler i oppland (LRSK – rapport for år 2005)</u>	<u>318</u>
<u>Årsmøtet 2008</u>	<u>387</u>
Tilskudd – låvesvaleprosjekt	388
Orientering fra styret	390
Offentlige uttalelser	394
Siste nytt	396

Foto framside: **Kongeørn** ved Svein Bekkum

Foto bakside: **Lavskrike** ved Svein Bekkum

Lederens spalte

De tøffeste i vinterskauen er definitivt ikke oss.

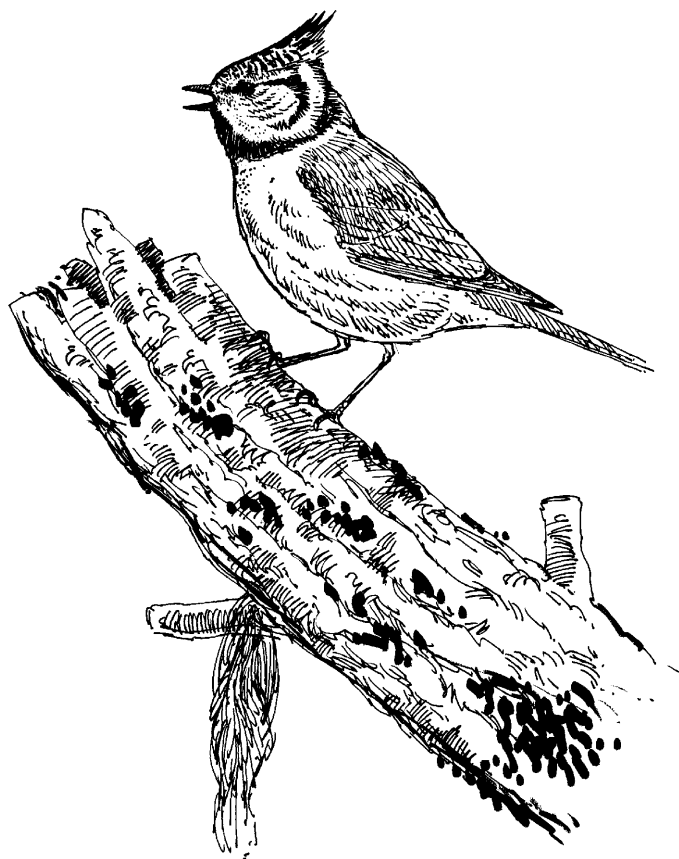
Her er vi bare for gjester å regne. På et hastig besøk ute fra bilens gode varme eller på en skitur på noen timer. Som ivrig harajeger har jeg vel flere timer på skauen høst og vinter enn de fleste. Som regel foregår det i stor stillhet. Bikkja leiter opp harans nattespor for å finne ut hvor den sitter i dagleie. Dette kan ta tid og som regel er det da ganske stille. Og om det skulle bli los så er det gjerne lenge mellom hver gang den passerer meg. Imens er det fortsatt en god stillhet.

Det beit ganske godt i kjakene mens jeg satt slik på stolsekken noen timer en vindfull novemberdag på øståsen i Gran. Losen gikk oppe på Langfallhaugen med utsikt mot Skrukkelia og Hurdalsskauene. Men det var ikke mye jeg hørte i vinden. Den dyttet de 7-8 kuldegradene ettertrykkelig inn gjennom gjennom jakke, gensere og såkalt supert undertøy. For å holde varmen måtte jeg motvillig opp å røre meg. Det er ikke særlig lurt hvis haran skulle komme forbi. Den hører altfor godt. Noen skuddsjanse ble det da heller ikke denne dagen sjøl om losen gikk lenge.

Men med kikkerten fikk jeg andre sjeldne "skuddsjanser". Sjeldne fordi skauen nå virket helt tom for fugl. Bare en og annen gang hørte jeg fløytetonene fra et dompap-par eller den sinte skjenninga fra en granmeis. Over meg passerte det i løpet av dagen et par korper som lekte i vindkastene. Ellers lange stunder med bare suset fra vinden. Men da kom plutselig to toppmeiser forbi. Trolig var dette paret som bodde her. Bare disse to aleine i oppjaget matleiting i vindkastene i de skrale bjørkene her oppe på myra. Utrolig vakre med den karakteristiske toppen på hodet og sine fargeløse tegninger. Nesten bare svart, grått og hvitt. Som bjørkene de lette i. De hadde nok lagret mat her i høst. Mest granfrø som de fant på bakken og litt edderkopper og sommerfugllarver. Frøene lirket de inn i barksprekker, under greinlav eller mellom barnålene. Edderkoppene ble limt fast med spytt. Larvene nappet de hodet av og festet dem med deres egne kroppsvæsker. Ofte limte de også litt lav over matbiten. Utrolig! Noen titusener av ulike matbiter kan de lagre. Nå forsøkte de nok å finne igjen noe av dette. Lommekjente i territoriet er de helt sikkert. De er nemlig de mest fastboende av meisene våre. På noen få hundre dekar lever de hele livet. Så der du har sett toppmeisen en gang kan du regne med å se den igjen. Sett deg bare ned og vent, "som en harajeger".

42 graders kroppsvarme i en liten skrott krever sitt av mat. Når kuldegradenes effektivitet forsterkes av vind blir det enda vanskeligere. Maten må finnes hver eneste dag. De er for små til å kunne lagre fett for lengre tid. Og matleitinga er farlig. Spurveugla lever nemlig også her inne på skauen. Den har jeg både hørt og sett på andre jakt dager. Effektiv skumringsjeger med sin merkelige høstsang, ei strofe av sterkt stigende toner. Da kan det være en fordel å være flere til å holde vakt. Så blir det litt mer tid på hver enkelt til å leite mat i de korte vinterdagene. Dette er faktisk et spørsmål om liv og død for skogsmeisene våre. Derfor er de som regel i små flokker. Men det må ikke bli for mange. Da blir det for mange å dele med. Omtrent 10 meiser av ulike arter ser ut til å være et ideelt tall. Flest granmeis, et par svartmeis og toppmeis samt en og annen fuglekonge. Kanskje en gjerdesmett har sluttet seg til også. På trestammene har den sin egen lagringsplass uten særlig konkurranse fra meisene. Disse har også innbyrdes litt forskjellige lagringsplasser utover greinene med de minste artene ytterst, logisk nok. Dette fant vår kanskje mest berømte ornitolog Svein Haftorn ut blant annet ved hytta si på Ringebufjellet. "Haftorns meiser" ble begrepet for denne nisjedelinga som trolig er bakgrunnen for at disse blandingsflokkene dannes om høsten. Et spørsmål om overlevelse.

Med respekt og ydmykhet sitter jeg og betrakter de to toppmeisene. To ørsmå liv i kamp for å overleve de harde vintermånedene. Kanskje de tøffeste i vinterskauen...

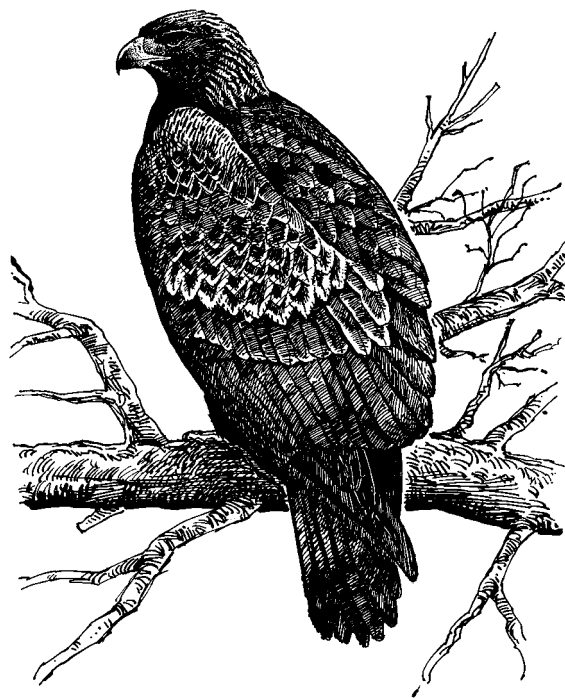
Toppmeis

40 år siden fredningen av havørn og kongeørn

Det er 40 år siden fredningen av havørn og kongeørn trådte i kraft 6.9.1968. Fra og være truet av utryddelse gjennom århundrer med etterstrebelse, har nå begge arter levedyktige bestander. Spesielt har havørnbestanden hatt stor vekst og teller i dag ca. 3500 par. Bestanden av kongeørn er på ca. 1000 par.

Av Morten Ree (12.09.2008)

Etter århundrer med stor etterstrebelse var det på høy tid at myndighetene gikk til det skritt å frede havørn og kongeørn i 1968. Begge arter hadde lave bestander og det begynte å bli meget langt mellom parene. Bruk av skytevåpen, gift og andre fangstmetoder i tillegg til reirplyndring gjorde sitt til at dødeligheten var stor. Artene forsvant gradvis fra sine opprinnelige hekkeområder. Siden starten på 1900-tallet ble også miljøgifter en betydelig faktor som påvirket produksjon og dødelighet. Situasjonen begynte å bli kritisk og noe måtte gjøres. Fredningen i 1968 ble hilst med glede fra naturvernere og spesielt det ornitologiske miljø. Når i tillegg miljøgiften DDT ble forbudt å bruke fra 1970, så var grunnlaget lagt for at ørnene kunne ekspandere i Norge.

**Kongeørna har sammen med
havørna nå vært fredet i 40 år!**

Overgangen fra at myndighetene oppfordret til å drepe disse gjennom negativ omtale og skuddpremie-ordninger, til at ørnene plutselig ble totalfredet, var selvsagt vanskelig å forstå blant mange, spesielt innen jegerkretser. Derfor har man også etter fredningen hatt problemer med illegal jakt og bruk av giftåte.

Men selv om vi fortsatt har årlige tilfeller av dette, må det sies at folk flest har positive synspunkter på rovfugler, spesielt er det flott å konstatere holdningsendring hos de yngre generasjoner.

Ettersom ørnene har en meget lav reproduksjon så ga ikke fredningen en umiddelbar synlig effekt. Men etter et par tiår begynte ørnene å gjenerobre sine gamle kjente plasser. I dag er det ikke noe uvanlig syn å se de stolte ørnene på vingene, både langs kysten og i fjellet. Havørna er den av de to som har hatt størst framgang. Arten har da også et enormt potensial i vårt land grunnet vår lange kystlinje og mange fjorder. Bestanden har vel på mange måter nådd et metningspunkt fra Trøndelag og nordover, mens den ekspanderer i sør og i tillegg innover i landet.

Havørn ble i fjor tatt bort fra den norske rødlista, med begrunnelse i dens positive utvikling og solide bestand. Men vi må ikke glemme vårt internasjonale ansvar for arten ettersom Norge i dag har rundt 50 % av den totale bestanden i Europa. Artens positive utvikling har tillatt at Norge i dag i regi av NOF eksporterer havørninger for å bygge opp nye bestander i Irland og Skottland. I disse landene og ellers i Europa var også havørnene fredløs og ble flere steder helt utryddet. Derfor er det med stolthet at vi i Norge har klart å bygge opp en livskraftig bestand, som gjør det mulig å hjelpe andre land i å gjeninnføre havørn i sin fauna.

Her er en oversikt over tidspunkter for fredning av våre rovfugler og ugler:

Alle ugler unntatt hubro og snøugle	01.07.1930 (Jaktloven av 1889)
Fiskeørn	30.04.1962 (Jaktloven av 1951)
Snøugle	03.04.1965 (Jaktloven av 1951)
Havørn og kongeørn	06.09.1968 (Jaktloven av 1951)
Alle dagrovfugler og hubro	16.06.1971 (Jaktloven av 1951)

HUSK – OG LEGG INN VIKTIGE

FUGLE – OBSERVASJONER PÅ

artsobservasjoner.no/fugler

SJELDNE FUGLER I OPPLAND

– Årsrapport fra den lokale rapport og
sjeldenhetskomiteen (LRSK) for **2005**

Av Jon Opheim – Sverre Lundemo – Bjørn Harald Larsen

LRSK er en komitè under Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland, som har som formål å øke kjennskapen til fugleartenes utbredelse ved å samle og publisere observasjoner fra fylket.

Før materialet kan publiseres er det en oppgave for LRSK å vurdere riktigheten av de observasjoner som er innrapportert. Dette betyr at vi ber om skrivelse/dokumentasjon for en del av artene, fortrinnsvis de

sjeldneste, men også for nærstående arter som er vanskelige å skille fra hverandre i felt. Det vises til artsliste og mer informasjon i Hujon nr. 4, 2006.

For svært sjeldne arter for landet oversender LRSK observasjonene til vurdering i Norges Sjeldenhetskomite for Fugl (NSKF), som er en komite oppnevnt av Norsk Ornitologisk Forening. I 2005 har en observasjoner (krysning toppand x bergand) vært til behandling i NSKF.

Pr. 01.01.2006 har vi 14 funn som skal til NSKF for behandling: Niland (Ringebu, Sør-Fron og Lom 2002, Lillehammer 2005), amerikakrikkand (Søndre/Nordre Land 2002 og 2004, Gran 2004), svarthalsdykker (Søndre/Nordre Land 2001, 2003 og 2005), egretthegre (Østre Toten 2001), enghauk (Vestre Toten 2003), aftenfalk (Nordre Land 2005), sabinemåke (Østre Toten og Lillehammer, 2005) og busksanger (Vestre Toten 1997, Vågå 2003). Så snart vi mottar tilstrekkelig

beskrivelse/dokumentasjon fra observatørene (unntatt busksangeren hvor dette er mottatt) vil observasjonene bli videresendt NSKF.

I 2005 har LRSK mottatt ca. 3045 observasjoner fordelt på 144 arter. Av disse har 44 observasjoner vært knyttet til arter der det kreves beskrivelse/dokumentasjon. En ny art for Oppland er godkjent; hauksanger fanget for ringmerket på Fokstummyra, Dovre 03.09.

En observasjon som har vært publisert i ”*Siste nytt*” spaltene i Hujon er tatt ut fordi dokumentasjonen er usikker. Dette gjelder ei sannsynlig havørn i området Tingelstad/Randsfjorden, Gran, 10.12. med ukjent observatør. I tillegg er en observasjon av slagugle i Gjøvik 03.11. – som er rapport på *fugler.net* – tatt ut i samråd med observatøren.

Noen av funnene er av eldre dato. Dette gjelder upubliserte observasjoner etter 1992, dvs. etter at disse LRSK-rapportene ble utvidet til å omfatte dagens artsutvalg.

Status for Oppland fylke er pr. 31.12.2005: 289 påviste fuglearter, hvorav 180 påvist hekkende. Av disse befinner 12 arter seg på listen over utsatte, forvillete, eller rømte fugler i henhold til følgende definisjoner fastsatt av Norsk sjeldenhetskomite for fugl (NSKF):

C: Arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger. I Oppland er disse arter klassifisert hit: Kanadagås, niland, mandarinand, fasan og bydue.

D: Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre. I Oppland er disse klassifisert hit: Flamingo, snøgås og rustand.

E: Funn av arter som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten og lignende). I Oppland er disse arter klassifisert hit: Stripegås, rustand, knoppand, nordkrattvaktel og lazulispurv.

For øvrig er 7 underarter/geografiske raser registrert i fylket.

Direktoratet for naturforvaltning kom i 2006 ut med ny ”rødliste” for norske fuglearter. Av de 248 artene som er påvist hekkende på det norske fastlandet står nå hele 78 arter på denne lista. Dette betyr at nesten hver tredje fugleart i Norge er truet!

NOF, avd. Oppland har en viktig oppgave i å samle informasjon om alle truede fuglearter, noe som i stor grad har influert på artsutvalget i denne LRSK-rapporten. Her vises også til rapporten ”Truede Fuglearter i Oppland” (Opheim 1998).

GODKJENTE SAKER I 2005

Definisjoner/forklaringer:

Observasjoner som er behandlet og godkjent av LRSK er merket slik foran artsnavnet:

* Alle observasjoner er behandlet og godkjent.

(*H) Bare hekkefunn er behandlet og godkjent.

(*V) Bare vinterfunn er behandlet og godkjent.

Alle observasjoner uten angitt årstall er gjort i **2005**.

Vinterperioden er definert som perioden: **01.12. – 01.03.**

KNOPPSVANE

Eldre hekkefunn/observasjoner som tidligere ikke er innmeldt eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 7 par med vellykket hekking på *Jarenavatnet* i 1993, hvor det 26.08.1994 ble telt hele 116 mytende ind. (Bjørn Harald Larsen). Av store vårobservasjoner tas med 101 ind. i *Røykenvika* 12.04.1993 (Bente Hoel Røken), *samme sted* hadde 1 par mislykket hekking i 2004 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Hekkefunn/observasjoner på hekkelokaliteter (alle årstider):

Lom: 2 hekkende par i *Åsjo naturreservat*, som ble sett med hhv. 2 og 4 unger 09. – 14.06. (Per Bådshaug og Bjørn Harald Larsen) og i siste del av juni (Øyvind Pedersen). I førtsnevnte kull døde begge ungene innen utgangen av juli (Per Bådshaug), i det andre kullet vokste trolig bare en unge opp. Denne svømte helt ned til utosen av Vågå innen desember måned og var muligens ute av stand til å fly (Per Bådshaug og Jon Opheim), **Sel:** 1 par, hvorav en på reir, *Skottvatnet* 22.04. Ved nytt besøk 04.05. var reiret forlatt og bare 1 ind. tilstede. Paret sett senere på sommeren (bl.a. 26.06.), men uten reir (Jon Opheim), **Sør-Fron:** Reir med rugende fugl på ei *lita øy på Harpefosdammen* 10.05. og 12.05. (Jon Opheim), 2 ad. ind. sett her 12.10. (Jon Opheim), **Ringebu:** Reir med rugende fugl på *Strandetjern i Kvitfjell målområde* 20.05. (Dag L. Fjeldstad) og 12.06. (Jon Opheim). Den 15.06. ble paret sett med 6 små unger (Jon Opheim), 1 par med hele 7 unger i *kanal ved Elstad camping* 19.09. (Jon Opheim), 22.09. (Hans Skuterud), 27.09. og 28.09., som senere flyttet seg til *Lågen ved Fåvang bru* der de ble sett 02.10., 12.10. og 13.10. (Jon Opheim). Reirplassen til dette paret er ikke kjent. **Øyer:** 1 hekkende par *Lågen ved Langlykkja*, men reiret ble tatt av flom i slutten av mai (Arne Hovland), 2 ind. på *Jevnefjorden* 15.06., hvor 1 par ble sett med 5 unger 18.06. og 02.07. Reirplassen ikke kjent (Jon Opheim). Denne familiegruppa (med en unge i avgang) oppholdt seg flere steder på *Lågen mellom Hunderfosdammen og Jevnefjorden* utover i oktober og november, senest sett på *Hunderfosdammen* 19.11. (Jon Opheim). **Lillehammer:** 1 par på *Hunderfosdammen* 21.04., rugende fugl her 04.05. (Jon Opheim) og 25.05. (Arne Hovland), paret sett uten unger 12.09., 14.09. og 15.09. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 hekkende par på *Egstadtjernet*, hvor 6 unger ble klekt 05.06. (Per Åge Skålerud),

Gran: Hekkende par i *Kruka, Gran* (Even Dehli), 1 rugende ind. *Hovstjern* 16.06. (Even Dehli), par med 5 unger på *Nedre Fallangstjern, Gran*, på sommeren (Even Dehli), par med 5 unger på *Langtjern, Gran*, på sommeren (Even Dehli), 2 kull på *Grunningen, Gran*, hvor det ene kullet ble forsøkt flyttet til *Gullerudvika i Randsfjorden* p.g.a. aggressiv hann i det andre kullet (Even Dehli), 7 hekkende par på *Jarevatnet*, men bare 2 av disse fikk fram unger (Even Dehli og Geir Høitomt), for øvrig store ansamlinger her på høsten, bl.a. 69 ind. 23.10. (Geir Høitomt), **Lunner:** 1 hekkende par *Elgsjøen* (Even Dehli), 1 rugende fugl *Kalvsjøtjernet* 06.06. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre Land/Nordre Land:** 1 hekkende par i *Dokkadeltaet*, som ble sett med 6 unger 20.06., men bare 4 unger vokste opp (Geir Høitomt).

Øvrige observasjoner i sommerhalvåret (01.03. – 30.11.):

Sør-Fron: 3 ind. på *Lågen ved Hundorp bru* 06.04. (Jon Opheim), hvor det senere ble sett 6 ad. ind. 28.09. (Jon Opheim), 8 ind. 02.10. (Svein Bekkum og Hans Skuterud), 19 ind. 13.10. (Jon Opheim) og 24 ind. 25.11. (Jon Opheim). Ellers 1 par på *Grafferdammen i Hundorp naturreservat* 12.06. (Jon Opheim), **Ringebu:** 2 ind. *Lågen ved Fåvang* 22.04., 19.09., 27.09., 28.09. og 02.10. (Jon Opheim), mellom 2 – 8 ind. i *Fåvang naturreservat* følgende dager på våren/forsommeren: 8 ind. 21.05. (Dag L. Fjeldstad), 5 ind. 31.05., 2 ind. 01.06. og 03.06., 4 ind. 05.06., 8 ind. 12.06., 5 ind. 15.06., 2 ind. 16.06. (Jon Opheim), 5 ind. 25.06. (Jon Opheim), **Øyer:** 2 ind. *Gillebofjorden* 27.05., 30.05., 10.06., 06.08. og 22.08. (Jon Opheim), **Lillehammer:** Tabellen nedenfor viser observasjoner i *Lågendeltaet* på våren. Forkortelser: Lars Bærøe (LB), Sven Haugen (SH), Øyvind Nyfløt (ØN), Jon Opheim (JO), Bjørn Riise (BR), Kjetil Rolseth (KR), Øyvind Solberg (ØS) og Ragnar Ødegård (RØ).

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
21.03.	2	JO	24.03.	1	JO	25.03.	3	JO, LB
26.03.	5	JO, LB	27.03.	3	JO	29.03.	3	JO
02.04.	1	JO	03.04.	1	JO	04.04.	1	JO
05.04.	1	JO	06.04.	1	LB	08.04.	1	JO
09.04.	3	JO	10.04.	1	JO	11.04.	1	JO
12.04.	1	LB	13.04.	1	JO	14.04.	1	JO
15.04.	1	JO, LB	16.04.	1	JO, LB	17.04.	1	JO, LB
18.04.	3	JO	19.04.	1	JO	20.04.	1	JO, LB
23.04.	2	JO, LB	25.04.	1	JO	26.04.	2	JO
27.04.	2	JO	30.04.	4	JO, LB	01.05.	2	JO, RØ
02.05.	7	JO, ØN, ØS	03.05.	7	JO	04.05.	9	KR, LB
05.05.	17	JO, LB, BR	06.05.	17	JO, RØ, BR	07.05.	2	RØ, LB, JO
08.05.	4	RØ, LB, JO	09.05.	14	KR	10.05.	8	JO, RØ
11.05.	10	JO, RØ	13.05.	8	JO, RØ	14.05.	4	JO, LB
15.05.	5	JO, LB	16.05.	2	JO	17.05.	2	JO
18.05.	2	JO	19.05.	2	JO	20.05.	4	JO, RØ
21.05.	2	JO, RØ, SH, LB	22.05.	5	JO, RØ, SH, LB	23.05.	2	JO, RØ
24.05.	4	JO	25.05.	2	JO	26.05.	4	JO
28.05.	7	JO	29.05.	2	JO			

Lillehammer forts.: Følgende observasjoner i *Lågendeltaet* på høsten: 2 ind. 20.09. og 22.09. (Jon Opheim), 3 ind. 04.10., 11.11. (Lars Bærøe), 12.11. (Jon Opheim), 19.11. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 26.11. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 par uten hekkeindikasjon på *Flatsjøen i Snertingdal* 05.06. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Mjøsa ved Biri Travbane* 29.11. (Jon Opheim), **Vestre Toten:** 2 ind. *utosen av Einavatnet* 27.03. (Jon Opheim), **Gran:** hhv. 33 ind. (hvorav 5 juv.) og 42 ind. i *Røykenvika* 27.03. (Jon Opheim) og 05.04. (Geir Høitomt), **Jevnaker:** 24 ind. *utosen av Randsfjorden* 27.03. (Jon Opheim), 4 ind. i *øvre del av Randselva* 27.03. (Jon Opheim).

Vinterobservasjoner:

Den tradisjonelle vintertellingen av vannfugl over hele fylket, som i 2005 hovedsaklig ble utført i tidsrommet 17.12. - 31.12., resulterte i 139 ind. Dette er høyeste antall siden disse vintertellingene startet for 29 år siden. Observasjonene fordelte seg slik:

Kommune	Lokalitet/strekning	Dato	Antall	Observatør
Vågå	Utosen av Vågåvatnet	17. og 23.12.	3	Per Bådshaug
Øyer	Trettenstrykene	18.12.	1	Jon Opheim
Gjøvik	Mjøsa f.o.m. Svennesvollene - Stokkelvas utløp	19.12.	11	Bjørn Harald Larsen
Østre Toten	Totenvika	23.12.	20	Geir Gaarder
Vestre Toten	Einavatnet-Breiskallen	18.12. og 19.12.	7	Bjørn Harald Larsen, Per Åge Skålerud
Vestre Toten	Vestsida av Einavatnet	19.12.	21	Bjørn Harald Larsen
Jevnaker/Gran	Randsfjorden Jevnaker – Røykenvika. Østsida.	27.12.	17	Geir Gaarder
Gran	Røykenvika	27.12.	45	Bjørn Harald Larsen, Geir Gaarder
Gran	Randsfjorden Røykenvika – Horn	27.12.	7	Geir Gaarder
Gran/Søndre Land	Randsfjorden Horn – Fluberg bru	27.12.	1	Geir Høitomt
Gran	Randsfjorden Bjonerua – Tangen	27.12.	2	Bjørn Harald Larsen
Jevnaker	Øvre del av Randselva	27.12.	4	Geir Gaarder
SUM			139	

Øvrige vinterobservasjoner:

Vågå: 8 ind. (hvorav 3 juv.) *utosen av Vågåvatnet* 05.01. (Jon Opheim), 2 ind. samme sted 01.03. (foto i i avisa GD), **Øyer:** 11 ind., hvorav 1 par med 7 unger, *Jevnefjorden* 13.12. (Jon Opheim), 1 ind. *Gillebofjorden* 30.12. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 1 ad. ind. i *Lågendeltaet* 05.02. og 06.02. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 2 ind. samme sted 04.12. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 3 ad. ind. *Mjøsa ved Sveastranda* 22.01. (Jon Opheim), 3 par *Svennesvollene* 22.01., samt 4 ad. ind. 26.12. (Jon Opheim), **Vestre Toten:** 6 ind. *Einavatnet* 22.12. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 2 ind. *Mjøsa ved Panengen på Skreia* 18.01. (Tom Dalhøy), 2 – 4 ind. sett periodisk *Mjøsa ved Kapp brygge* i perioden 27.12.04 – 28.03. (Tom Dalhøy).

Kommentar: Av 25 rapporterte hekkinger dette året ble minst 9 mislykket. Hekkebestanden er ikke lenger økende i søre del av fylket og synes nå også å "flate ut" i Gudbrandsdalen.

SANGSVANE

Eldre sommerobservasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ad. ind. *utosen av Jarenvatnet* 29.07.1994 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Store antall på trekket:

Sør-Fron: Hhv. ca. 45 og 49 ind. *Lågen ved Hundorp bru* 06.04. og 25.11. (Jon Opheim), **Søndre Land:** 35 ind. *Randsfjorden ved Fluberg bru* 03.04. (Geir Høitomt),

Søndre/Nordre Land: 91 ind. i *Dokkadeltaet* 11.11. (Geir Høitomt).

Sommerobservasjoner/øvrige observasjoner av interesse:

Dovre: 1 ind. på *Fokstumyra* 22.05. (Hans Skuterud), **Gjøvik:** 1 ind. på *Glæstادتjernet* 03.06. (Per Åge Skålerud), **Gjøvik/Søndre Land:** 1 par på *Gåstjern* 03.05. (Per Åge Skålerud).

Vintertellinger:

Den tradisjonelle vintertellingen av vannfugl i hele fylket, som i 2005 hovedsaklig ble utført i perioden 17.12. - 31.12., resulterte i 326 ind., fordelt på 25 lokaliteter i 12 vassdrag. Antallet var en nedgang i forhold til forrige vinter, men over gjennomsnittet for de 29 årene med utførte tellinger. De største konsentrasjonene befant seg på *vestsida av Einavatnet*, **Vestre Toten**, med hele 111 ind. 19.12. (Bjørn Harald Larsen), i *Randsfjorden mellom Jevnaker og Røykenvika*, **Jevnaker/Gran**, med 54 ind. 27.12. (Bjørn Harald Larsen og Geir Gaarder) og i *øvre del av Hunnselva*, **Vestre Toten**, med 30 ind. 18. og 19.12. (Bjørn Harald Larsen og Per Åge Skålerud). Utenom disse tellingene nevnes 66 ind. i *Røykenvika* 09.02. (Even Dehli) og 92 ind. på *Einaffjorden*, **Vestre Toten**, 04.12. (Bjørn Harald Larsen).

*SÆDGÅS

Lillehammer: 5 ind., som svært sannsynlig var denne arten, rastet i *Lågendeltaet* 02.04. (Jon Opheim) og 1 ind. samme sted 07.05. (Lars Bærøe, Ragnar Ødegård og Jon Opheim), **Søndre/Nordre Land:** 1 ind. *Dokkadeltaet* 07.05. (Geir Høitomt), **Sør-Aurdal:** 1 ind. ved *Begna sør for Bagn* 07.04. (Geir Høitomt).

Kommentar: En trekkgjest som har blitt noe sjeldnere å se i de senere årene (Opheim 2006).

KORTNEBBGÅS/GÅS SP.

Mange av gåseflokkene om våren er ikke sikkert artsbestemt til kortnebbgås, men innslaget av andre gåsearter i disse tallene er i tilfelle svært beskjedent.

Vårtrekket:

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted	Observatør
02.04	10.30	Flokk	Ringebu	Over Kvitfjell	Morten Stavseth
.	19.17	Ca. 90 ind.	Ringebu	Over Mjogdalen i Fåvang	Knut Gundersen
06.04	17.50	40 ind.	Ringebu	Gildesvollen	Tom Skånsar Borgersen
12.04		1 rastende ind.	Lillehammer	Lågendeltaet	Lars Bærøe, Hans Sagstuen
.	09.15	Min. 200 ind.	Lillehammer	Over Lågendeltaet	Rune Nilsson m.fl.
12.04	11.00-11.30	8 flokker på tils. over 1000 ind.	Lillehammer	Over Lågendeltaet	Anne Lise, Gudmund Torgersen
.	13.20	Ca. 80 ind.	Lillehammer	Over Lågendeltaet	Lars Bærøe
	10.15	Underkant av 200 ind.	Gran	Over Eidsand	Marit Løvbrøtte
13.04		Ca. 50 ind.	Søndre Land	Ved Fluberg bru	Geir Høitomt
.		11 ind.	Lillehammer	Over Lågendeltaet	Jon Opheim
14.04	09.30	50 – 70 ind.	Lillehammer	Over Nordre Ål	Hans Sagstuen
.					
16.04	08.30	Flokk	Lillehammer	Over Lågendeltaet	Hans Sagstuen
.	09.21	63 ind.	Ringebu	Over Ringebu	Hans Sagstuen
	14.45	Ca. 75 ind.	Sør-Aurdal	Vassfaret	Geir Høitomt
	16.00	Ca. 600	Sør-Aurdal	Vassfaret	Geir Høitomt
	20.22	60 – 70 ind.	Lillehammer	Over Vingnes	Hans Sagstuen
17.04	08.30	Flokk	Lillehammer	Over Vingnes	Johan Schei
.		30 rastende ind.	Lillehammer	Lågendeltaet	Jon Opheim, Hans Sagstuen, Bjørn Riise
		2 rastende ind.	Lillehammer	Lågendeltaet	Kjetil Rolseth
	16.30	Ca. 120	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
	17.15	Ca. 110	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
	17.30	65 ind.	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
		Ca. 675 ind.	Sør-Aurdal	Vassfaret	Geir Høitomt

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted	Observatør
18.04	09.10	150 – 200 ind.	Lillehammer	Over Lågendeltaet	Jon Opheim
	09.10	Ca. 80 ind.	Lillehammer	Over Stor-Hove	Ragnar Nordgreen
	12.30	Ca. 200 ind.	Lillehammer	Over bykjernen	Johan Schei
	13.30-14.45	5 flokker, hvorav 3 flokker på hhv. ca. 250, 250 og 300 ind.	Lillehammer	Over Lågendeltaet	Bjørn Riise
		Ca. 1200 ind. (beitende flokk på ca. 800 + 3 flokker på tils. 400 ind. Av sist-nevnte landet ca. 230 på vatnet).	Søndre Land	Ved Fluberg bru	Per Åge Skålerud
	10.00-12.00	160 ind.	Søndre Land	I flukt mellom Hov og Fluberg	Per Åge Skålerud
	18.15-19.15	1 rastende ind.	Lillehammer	Lågendeltaet	Lars Bærøe
20.30	Ca. 100 ind.	Lillehammer	Over Fåberg	Anne Kari Grimstad	
Kveld	Ca. 110 ind.	Lesja	Vestover på Lesja	Even Nordlibakken	
19.04		112 ind.	Ringebu	Gildesvollen	Tom Skånsar Borgersen
		1 rastende ind. Min. 600 ind.	Lillehammer S. og N. Land	Lågendeltaet Dokkadeltaet	Tom Dalhøy Geir Høitomt
20.04		Ca. 1100 ind. (trolig samme ind. som 18.04.)	Søndre Land	Ved Fluberg bru	Geir Høitomt
21.04		1000 ind. (trolig samme ind. som 18.04. og 20.04.)	Søndre Land S. og N. Land	Ved Fluberg bru og Dokkadeltaet	Geir Høitomt
22.04	20.15	130 ind.	Ringebu	Geilsetra	Tom Skånsar Borgersen
		25 ind.	Søndre Land	Fluberg bru	Tom Dalhøy
23.04		8-10 rastende ind	Lillehammer	Lågendeltaet	Lars Bærøe
	14.00	60 ind.	Ringebu	Geilsetra	Tom Skånsar Borgersen
	21.30	100 – 200 ind.	Lillehammer	Over Vingnes	Anne Lise Torgersen, Lars Bærøe
		Ca. 140 ind.	Søndre Land	Fluberg bru	Pål Klevan

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted	Observatør
24.04 .	22.33	Flokk hørt	Lillehammer	Over Suttestadjordet	Kjell Ekeberg
25.04 .		40 ind.	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
26.04 .		32 ind.	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
27.04 .		2 ind. 29 rastende ind. 29 ind.	Sør-Fron Lillehammer S. og N. Land	Lågen ved Hundorp Lågendeltaet Dokkadeltaet	Øyvind Solberg, Ragnar Ødegård, Jon Opheim, Lars Bærøe Geir Høitomt
28.04 .		21 ind.	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
29.04 .		23 ind.	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Per Åge Skålerud
30.04 .	12.20	160 ind. 23 ind. 200 ind.	S. og N. Land S. og N. Land Ringebu	Dokkadeltaet Dokkadeltaet Gildesvollen	Geir Høitomt Per Åge Skålerud Tom Skånsar Borgersen
01.05 .		23 ind. 4 ind. 1 ind. 75 – 80 ind.	S. og N. Land Gausdal Lillehammer Gausdal	Dokkadeltaet Østre Gausdal Over Lågendeltaet Over Follebu	Geir Høitomt Jon Opheim
03.05 .	14.20	74 ind. 5 rastende ind. 150 – 200 ind.	S. og N. Land Lillehammer Lillehammer	Dokkadeltaet Lågendeltaet Over Suttestadjordet	Geir Høitomt Jon Opheim, Ragnar Ødegård, Helge Grønlien Lars Bærøe
05.05 .		29 ind.	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
07.05 .	09-00 18-tida 19.30	38 ind. 14 rastende ind. 87 rastende ind. (3 med halsring) Litt over 200	S. og N. Land Lillehammer Lillehammer Lillehammer	Dokkadeltaet Lågendeltaet Lågendeltaet Over bykjernen	Geir Høitomt Jon Opheim, Ragnar Ødegård, Lars Bærøe Ragnar Ødegård, Lars Bærøe Lars Bærøe

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted	Observatør
		ind.			
08.05	Morgen 04.15 12.25	3 rastende ind. Flokk hørt Ca. 100 ind.	Lillehammer Lillehammer Gran	Lågendeltaet Over Mosodden Over Eidsand	Jon Opheim, Ragnar Ødegård Irene Molde Marit Løvbrøtte
11.05		1 ind.	S. og N. Land	Dokkadeltaet	Geir Høitomt
12.05	09.00- 11.00	2 rastende ind.	Lillehammer	Lågendeltaet	Ragnar Ødegård
14.05	07.25	2 ind. * Ca. 55 ind.	Sør-Fron Øyer	Lågen ved Hundorp Over Ensby	Svein Bekkum Jon Opheim
16.05	10.45	Ca. 80 ind.	Lillehammer	Over Jørstadmoen	Jon Opheim
18.05		2 ind. *	Sør-Fron	Lågen ved Hundorp	Hans Skuterud
22.05		2 ind. * 1 ind.	Sør-Fron Gjøvik	Lågen ved Hundorp Svennesvollene	Dag L. Fjeldstad, Svein Bekkum Per Åge Skålerud
23.05		1 rastende ind.	Lillehammer	Lågendeltaet	Jon Opheim, Dag L. Fjeldstad, Ragnar Ødegård
24.05		2 ind.	Nordre/ Søndre Land	Dokkadeltaet	Bjørn Harald Larsen
SUM: Ca. 8 956 – 9 193 ind. + 7 flokker med uvisst antall					

* 1 par holdt seg langs Lågen mellom Hundorp bru og Rykhussumpene, Sør-Fron, i ca. 1 uke fram mot 22.05. På sistnevnte dato oppsøkte det ene ind. et krattskogområde i kanten av et jorde, men ingen hekkeindikasjon utover dette (Svein Bekkum og Dag L. Fjeldstad).

Høsttrekket:

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted	Observatør
11.09.	14.20	Min. 70 ind.	Ringebu	Gildesvollen	Tom Skånsar Borgersen
15.09.	Kveld Kveld	100 ind. 150 ind.	Gran Gran	Over Moen Over Moen	Even Dehli Even Dehli
16.09.	Morgen	Ca. 20 ind.	Øyer	Over Øyer	Sissel Ingvaldsen
17.09.	17.30	1000-1500 ind.	Østre Toten	Over Kapp	Tom Dalhøy
18.09.	11.25 11.25 11.30	Ca. 200 ind. 16 ind. Ca. 115 ind.	Østre Toten Østre Toten Østre Toten	Vest for Dyste gard Over Fjølstad gard Over Kolbu kirke	Jon Opheim Jon Opheim Jon Opheim

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted	Observatør
	11.40 15.00	Ca. 70 ind. Min. 307 ind.	Østre Toten Vestre Toten	Ved Østenga Mjørlund ved Einavatnet	Jon Opheim Jon Opheim
20.09.	17.30	22 ind. rastende	Lillehammer	Lågendeltaet	Jon Opheim
23.09.	For- midag Etter- middag	2 flokker hørt 45 ind.	Dovre Dovre	Over Fokstumyra Over Fokstumyra	Kjell Mork Soot Kjell Mork Soot
29.09.		40	Gran	Over Brandbukampen	Even Dehli
30.09.	12.00 17.40	Stor flokk 50 – 60 ind. 10 ind.	Lillehammer Øyer Øyer	Over Reinsvatnet Over Tretten Over Tretten	Johan Mæhlum Knut Petter Aaslie Knut Petter Aaslie
01.10.		410 ind rastende 5 ind. Ca. 50 ind.	Vestre Toten Gjøvik Dovre	Sangnes ved Einavatnet Mjøsa Nordlia/Kapp Over Fokstumyra	Bjørn Harald Larsen Per Åge Skålerud Kjell Mork Soot, Karl Johan Grimstad, Egil Soglo
06.10.		200 – 250 ind.	Lillehammer	Over Vingromsåsen	Arnfinn Pedersen
07.10		Min. 100 ind. 630 ind.	Vestre Toten Vestre Toten	Over Raufoss Vik ved Einavatnet	Per Åge Skålerud Bjørn Harald Larsen, Thor Østbye
14.10	10.05.	12 ind.	Ringebu	Gildesvollen	Tom Skånsar Borgersen
15.10.	Natt/ tidlig morgen	Trekkende flokker hørt	Vestre Toten	Raufoss	Bjørn Harald Larsen, Trude Nereng
16.10.	Natt/ tidlig morgen	Trekkende flokker hørt	Vestre Toten	Raufoss	Bjørn Harald Larsen, Trude Nereng
22.10.	15.55. 16.25 Etterm. /kveld	63 ind. Ca. 100 ind. 10 – 20 ind.	Øyer Lillehammer Lillehammer	Ved Ile gård, Sørbygda Over Vingnes Lågendeltaet	Jon Opheim Johan Schei Arnfinn Pedersen
SUM: 3 795 – 4 365 + min. 5 flokker med uvisst antall					

Kommentarer:

Vårtrekket: Sumtallene viser ca. 8 956 – 9 193 ind. + 7 flokker. Hvis vi forutsetter 100 ind. som gjennomsnitt i de 7 flokkene kommer vi opp i et totalantall på ca. 9656 - 9893 ind. Hovedtrekket passerte i år mellom 12.04. – 20.04., dvs. omlag en måned tidligere enn hva som ble registrert i 1970- og 1980-årene (Opheim 2006).

Høsttrekket: Sumtallet viser 3 795 – 4 365 + min. 5 flokker, som med de samme forutsetninger som nevnt ovenfor gir et totalantall på min. 4 295 – 4 865 ind. Våre registreringer viser ingen tydelig forskyving av tidspunktet for høsttrekket, som vanligvis har sitt høydepunkt fra ca. 20. september og fram til begynnelsen av oktober, dvs. innenfor ei periode på 2 - 3 uker.

GRÅGÅS

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 2 ind. *Jarenavatnet* 30.09.1994 (Iver Olerud).

Observasjoner i 2005:

Dovre: 1 ind. på *Fokstua* i dagene 01.10. – 04.10. (Kjell Mork Soot, Karl Johan Grimstad og Laurits Sønstebo), **Vågå:** 1 ind. *utosen av Vågåvatnet* 02.04. (Per Bådshaug), **Sør-Fron:** 1 ind. *Lågen ved Hundorp bru* 09.04. (Jens Petter Ous) og 02.10. (Svein Bekkum og Hans Skuterud), **Ringebu:** 1 ind. på *Lågen ved Fåvang* 22.09. (Hans Skuterud), **Lillehammer:** Hhv. 9 og 6 ind. *Lågendeltaet* 17.04. (Jon Opheim, Hans Sagstuen, Bjørn Riise og Lars Bærøe) og 18.04. (Jon Opheim og Lars Bærøe), **Vestre Toten:** 2 ind. *Einaffjorden utenfor Sangnes* 01.10. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. *Mjøsa ved Kapp brygge* 24.03. (Tom Dalhøy), **Søndre Land:** 12 ind. *Randsfjorden mellom Hov og Lyngstrand camping* 18.04. (Per Åge Skålerud), 10 ind. *Randsfjorden mellom Lyngstrand camping og Dokkadeltaet* 18.04. (Per Åge Skålerud), 3 ind. ved *Fluberg bru* 20.04. (Per Åge Skålerud), **Søndre/Nordre Land:** 1 – 4 ind. sett følgende 8 dager i *Dokkadeltaet*: 4 ind. 18.04., 2 ind. 22.04., 4 ind. 27.04. (Geir Høitomt), 1 ind. 29.04. (Per Åge Skålerud) og 30.04. (Geir Høitomt og Per Åge Skålerud), 2 ind. 07.05., 4 ind. 09.05. og 3 ind. 16.05. (Geir Høitomt), **Jevnaker:** 1 ind. (underarten *anser*) i *øvre del av Randselva* 27.03. (Jon Opheim), **Vestre Slidre:** 1 ind. i *Lomendeltaet* 08.10. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn).

BYGGER'N

— ALMENNINGSBUTIKKEN —

2770 Jaren. Telefon 61 33 42 00. Telefax 61 33 62 30

KANADAGÅS

Rettelse i LRSK rapport for 2004 (Hujon nr. 2, 2007): **Vestre Toten:** Antall ind i *Blilivika på Einavatnet* 16.11.2004 rettes til 121 ind. (Bjørn Harald Larsen).

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: Hhv. 84 og 94 ind. i *Jarenavatnet* 05.10.2001 og 03.11.2004 (Bjørn Harald Larsen), 40 ind. i *Røykenvika* 01.04.2002 (Geir Høitomt).

Observasjoner i 2005:

Hekkefunn/observasjoner på hekkelokaliteter (alle årstider):

Lillehammer: 1 par med 5 unger i *Mesnaelva* 29.05. (Egil Moen), også 1 annet par hekket i *Mesnaelva* på våren, men her ble det funnet en død unge i reiret i mai (Egil Moen), **Gjøvik:** 1 par med 3 unger, samt 2 ad. ind., på *Flatsjøen i Snertingdal* 05.06. (Per Åge Skålerud), trolig hekking på *Ringsjøen* denne sommeren, hvor arten har hatt fast tilhold de seneste ca. 5 årene (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten:** 1 par med 3 – 4 unger på *Reinsvoll dammen* (Ole Tollefsrud), 1 svakt varslende par i *Blilivika på Einavatnet* 06.06., trolig mislykket hekking (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 par med 5 unger på *tjern på Vindflomyra* 10.06. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre/Nordre Land:** I *Dokkadeltaet* ble det registrert 11 reir på våren.

Av disse ble 9 reir med til sammen 44 egg punktert etter oppdrag fra Fylkesmannen. I de to gjenværende reirene ble det produsert hhv. 5 og 2 unger (Geir Høitomt).

Øvrige observasjoner i sommerhalvåret (01.03. – 30.11):

Sør-Fron. 2 ind. *Rykhussumpene* 09.04. og 13.04. (Jens Petter Ous), 1 par ved ei *lita øy på Harpefossdammen* 10.05. (Jon Opheim), 10 ind. *Lågen ved Hundorp bru* 02.10. (Svein Bekkum og Hans Skuterud), **Ringebu:** 2 ind. *Fåvang naturreservat* 04.05., 10.05. (Jon Opheim) og 21.05. (Dag L. Fjeldstad), samt 8 ind. 16.08. og 22.08. og 10 ind. 17.09. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 1 - 19 ind. observert i *Lågendeltaet* 21 dager på våren, jf. nedenforstående tabell. Forkortelser: Lars Bærøe (LB), Sven Haugen (SH), Jon Opheim (JO), Bjørn Riise (BR), Kjetil Rolseth (KR) og Ragnar Ødegård (RØ).

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
25.03.	19	JO, LB	27.03.	1	JO	28.03.	4	JO
29.03.	7	JO	03.04.	5	JO	06.04.	3	LB
10.04.	3	JO	12.04.	11	JO, LB	14.04.	5	JO, BR
15.04.	3	JO, LB	17.04.	2	JO, LB, BR	18.04.	2	LB
20.04.	7	JO, LB	21.04.	6	KR	23.04.	2	KR
26.04.	1	JO	29.04.	1	JO, LB	30.04.	3	JO
17.05.	1	JO	20.05.	1	JO, RØ	21.05.	1	JO, RØ, SH

Lillehammer forts.: 2 ind. ved *Rinnas utløp i Mjøsa ved Vingrom* 05.05. (Lars Bærøe, Bjørn Riise og Jon Opheim), 1 par uten hekkedferd ved *Botilflø i Mesnaelva* 24.05. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 7 ind. *Svennesvollene* 03.09. (Jon Opheim), **Østre Toten:** 9 ind. *Mjøsa ved Kapp brygge* 23.03. (Tom Dalhøy), 1 ind. *Totenvika* 10.04. (Tom Dalhøy), 10 ind. på *jorde vest for Ensrud* 18.09. (Jon Opheim), **Vestre Toten:** 169 ind. *Einafjorden utenfor Sangnes* 02.10. og 181 ind. på *jorde ved Sangnes* 24.11. (Bjørn Harald Larsen), **Gran:** 20 ind. *Røykenvika* 27.03. (Jon Opheim), 4 ind.

ferjeråket i Randsfjorden ved Horn 27.03. (Jon Opheim), hhv. 6, 55 og 59 ind. Jarenavatnet 05.04. (Geir Høitomt), 01.09. (Even Dehli) og 26.09. (Geir Høitomt), 10 ind. Eidsand ved Randsfjorden 18.05. (Marit Løvbrøtte), **Lunner**: 22 ind. i nordenden av Harestuvatnet 01.07. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre Land**: 51 ind. Randsfjorden ved Fluberg bru 03.04. (Geir Høitomt), **Søndre/Nordre Land**: 5 - 78 ind. notert 18 dager i Dokkadeltaet på våren og mellom 39 - 174 ind. i 10 dager på høsten, jf. nedenforstående tabell. Observatører: Geir Høitomt (GH), Pål Klevan (PK), Arne Ola Mohn (AOM) og Trond Iver Pettersen (TIP).

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
01.04.	5	GH	25.04.	51	GH	30.09.	18	TIP,AOM
02.04.	6	GH	27.04.	39	GH	02.10.	44	GH
08.04.	51	GH	01.05.	45	GH	15.10.	71	GH
13.04.	16	GH	05.05.	66	GH	16.10.	84	GH
17.04.	26	GH	09.05.	61	GH	24.10.	91	GH
18.04.	42	GH	11.05.	78	GH	04.11.	102	GH
19.04.	51	GH	13.05.	51	GH	10.11.	144	GH
21.04.	12	GH	18.05.	50	GH	11.11.	174	GH
22.04.	62	GH				13.11.	170	GH
23.04.	10	PK				25.11	39	GH

Vestre Slidre: 7 ind. i Lomendeltaet 09.10. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn), Vinterobservasjoner:

Den tradisjonelle vintertellingen av vannfugl over hele fylket, som i 2005 hovedsaklig ble utført i tidsrommet 17.12. – 31.12., resulterte i 219 ind. Dette er det høyeste antall siden disse vintertellingene startet i slutten av 1970-årene. Observasjonene fordelte seg slik:

Kommune	Lokalitet/strekning	Dato	Antall	Observatør
Vestre Toten	Vestsida av Einavatnet	19.12.	119	Bjørn H. Larsen
Vestre Toten	Einavatnet ved Einavoll	19.12.	4	Bjørn Harald Larsen
Vestre Toten	Østsida av Einavatnet	19.12.	23	Bjørn Harald Larsen
Jevnaker/Gran	Randsfjorden Jevnaker – Røykenvika. Østsida	27.12.	13	Geir Gaarder
Gran	Røykenvika	27.12.	12	Bjørn Harald Larsen og Geir Gaarder
Gran	Randsfjorden Røykenvika – Horn. Østsida	27.12.	9	Bjørn Harald Larsen
Søndre Land/Gran	Randsfjorden Tjuvholmen –Bjoneroa. Vestsida.	27.12.	17	Geir Høitomt
Jevnaker	Øvre del av Randselva.	27.12.	10	Geir Gaarder
Sør-Aurdal	Begna nord for fylkesgrensa mot Akershus	16.12.	12	Geir Høitomt og Astri Aadnes
SUM			219	

Øvrige vinterobservasjoner:

Vestre Toten: 6 ind. på *Einavatnet* 22.12. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre Land:** 2 ind. på *Randsfjorden ved Horn* 28.12. (Geir Høitomt), 8 ind. *Randsfjorden ved Tjuvholmen* 28.12. (Geir Høitomt).

Kommentar: Arten utvider sakte men sikkert sitt utbredelsesområde. De 24 kjente hekkelokaliteter i fylket fordeler seg slik kommunevis: Gran (6), Gjøvik (4), Lillehammer (3), Nord-Fron (2), Lunner (2), Søndre Land (2), Vestre Toten (2), Østre Toten (1), Gjøvik/Søndre Land (1) og Søndre/Nordre Land (1).

HVITKINNGÅS

Lillehammer: 1 ind. i *Lågendeltaet* 07.05. (Lars Bærøe, Ragnar Ødegård og Jon Opheim) og 22.05. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 ind. *Fredevika i Mjøsa* 23.07. (Pål Klevan), **Gran:** Følgende observasjoner fra *Eidsand ved Randsfjorden:* 2 ind. 07.05., 3 ind. 17.05., 1 ind. 18.05. (Marit Løvbrøtte), 24 ind. (inkl. årsunger) 19.07. (Even Dehli) og 23 ind., hvorav 7 årsunger, ca. 01.08. (Marit Løvbrøtte), **Søndre Land:** 1 ind. *Randsfjorden ved Fluberg bru* 18.04., 20.04. og 25.04. (Per Åge Skålerud), **Søndre/Nordre Land:** 1 ind. i *Dokkadeltaet* 25.04. (Geir Høitomt og Per Åge Skålerud), 26.04. (Geir Høitomt), 27.04. (Geir Høitomt og Per Åge Skålerud), 28.04. (Geir Høitomt), 30.04. (Geir Høitomt og Per Åge Skålerud), 01.05. (Geir Høitomt og Pål Klevan) og 03.05. (Geir Høitomt og Per Åge Skålerud).

Kommentar: Observasjonene ved Fluberg bru og i Dokkadeltaet antas å dreie seg om samme fugl. Antall funn av hvitkinngås i fylket er nå oppe i 53.

NILAND (NSKF)

Lillehammer: 1 ind. i *Lågendeltaet* 06.05. (Ragnar Ødegård, Jon Opheim og Bjørn Riise).

Kommentar: Funn nr. 2 i Oppland. Skal behandles av NSKF.

GRAVAND

Dovre: 5 ind. på *Ryddølstjønn* 22.08. (Egil Soglo), **Sør-Fron:** 2 ind. ved *Hundorp bru* 18.05. (Hans Skuterud), **Lillehammer:** 3 ind. i *Lågendeltaet* 18.04. (Jon Opheim og Lars Bærøe), **Gjøvik:** 4 ind. på *Svennesvollene* 22.04. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 ind. i *Totenvika* 19.04., 18.05. (Bjørn Harald Larsen) og 19.05. (Per Åge Skålerud og Tom Dalhøy) og 1 par samme sted 20.05. og 21.05. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre/Nordre Land:** 1 hann i *Dokkadeltaet* 17.04. (Geir Høitomt).

BruaKiosken

MANDARINAND

Søndre/Nordre Land: 2 hanner i *Dokkadeltaet* 16.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Funn nr. 20 i Oppland.

BRUNNAKKE

Store antall under trekket vår og høst, samt vinterfunn:

Sør-Fron: Min. 60 ind. i *Hundorp naturreservat* 02.10. (Svein Bekkum og Hans Skuterud), **Lillehammer:** Største notering i *Lågendeltaet* under vårtrekket ble 72 ind. 30.04. (Jon Opheim), **Vestre Toten:** 1 ind. på *Reinsvoll dammen* 13.01., 03.02. (Bjørn Harald Larsen) og 17.12. (Per Åge Skålerud), 1 ind. (trolig samme fugl) i *Hunnselva mellom Einavatnet og Breiskallen*, 18.12. og 19.12. (Bjørn Harald Larsen og Per Åge Skålerud), 12 ind. (6 par) i *søre del av Einaffjorden* 04.12. (Bjørn Harald Larsen), 10 ind. på *Einaffjorden* 17.12. (Per Åge Skålerud) og 18 ind. på *vestsida av Einavatnet* 19.12. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. *Mjøsa ved Kapp brygge* 15.01. og 19.01. (Tom Dalhøy).

Kommentar: Vi er med dette oppe i 42 vinterfunn i fylket.

SNADDERAND

Lesja: 1 par *Lesjaleira* 17.05. (Olav Werner Grimsby), **Lillehammer:** Følgende 3 observasjoner i *Lågendeltaet* på våren: 1 hann 30.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 01.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim) og 1 par 08.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe og Jon Opheim), **Østre Toten:** 1 par i *Totenvika* 21.05. (Bjørn Harald Larsen), **Gran:** 1 par i *Røykenvika* 18.04. (Even Dehli), **Søndre/Nordre Land:** Hhv. 1 hann og 1 par i *Dokkadeltaet* 01.05. og 11.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Funn nr. 79 - 85 i fylket.

AMERIKAKRIKKAND (NSKF)

Eldre observasjoner som tidligere ikke er godkjent av NSKF, eller ikke innrapportert hit:

Gran: 1 hann i *Røykenvika* 28.04. og 29.04.2004 (Even Dehli), **Søndre Land/Nordre Land:** 1 hann i *Dokkadeltaet* 26.04.2004 (Geir Høitomt).

Kommentar: Dreier seg høyst sannsynlig om samme ind. Observasjonen i Røykenvika er tidligere innsendt til NSKF, uten å bli godkjent. LRSK mener at dette er en sikker observasjon, og tar den derfor med her. Saken må likevel sendes NSKF på nytt. Ved evt. godkjenning blir dette funn nr. 2 i Oppland. (det første i Dokkadeltaet i 1991).

KRIKKAND

Vinterfunn:

Lillehammer: 1 ind. i *Lågendeltaet* 03.12. (Jon Opheim, Lars Bærøe og Bjørn Riise).

Kommentar: Vinterfunn nr. 33 i fylket.

STJERTAND

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 hunnfugl på *Jarevatnet* 10.09.1993 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 hann *Lesjaleira* 11.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. samme sted 12.05. og 1 par samme sted 18.05. (Even Nordlibakken) og 19.05. (Ola Nørstebø), 1 par *Lågen*

mellom Belle bru og Hole bru 17.05. (Even Nordlibakken og Olav Werner Grimsby), **Lillehammer:** 1 - 3 ind. i *Lågendeltaet* følgende 13 dager på våren: 1 par 20.04. (Tom Dalhøy), 21.04., 22.04. (Jon Opheim), 23.04. (Jon Opheim og Lars Bærøe) og 24.04. (Jon Opheim), 3 ind. (1 par og 1 hann) 25.04. (Jon Opheim), 1 par 29.04. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 30.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 01.05. (Ragnar Ødegård, Bjørn Riise og Jon Opheim) og 02.05. (Jon Opheim, Øyvind Solberg og Øyvind Nyfløt), 1 hann 03.05. (Jon Opheim), 04.05. (Lars Bærøe) og 21.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Jon Opheim), 3 ind. (1 par + 1 hunn) *Rinnas utløp i Vingrom* 28.04. og 1 par *samme sted* 29.04. (Ragnar Ødegård), **Gjøvik:** 1 hann på *Svennesvollene* 22.04. (Per Åge Skålerud) og 1 par *samme sted* 28.04. og 29.04. (Ragnar Ødegård), 1 par *Mjøsa utenfor Sveastranda* 02.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 hann i *Totenvika* 09.04. (Bjørn Harald Larsen) og 10.04. (Tom Dalhøy), samt 1 par *samme sted* 18.04. (Tom Dalhøy), 2 par *Båkinn ved Kapp* 19.04. (Per Åge Skålerud), **Søndre Land:** 1 par *Settonvika ved Fluberg bru* 25.04. og 30.04. (Per Åge Skålerud), 1 hann *Rostadvika ved Dokkadeltaet* 29.04. og 03.05. (Per Åge Skålerud), **Søndre/Nordre Land:** 1 – 7 ind. i *Dokkadeltaet* følgende 20 dager på våren: 1 par 19.04. (Geir Høitomt), 3 par 20.04. (Per Åge Skålerud), 2 par 21.04., 1 par 22.04., 26.04. og 28.04. (Geir Høitomt), 2 par 29.04. (Per Åge Skålerud), 4 ind. (3 hanner og 1 hunn) 30.04., 3 par 01.05., 7 ind. 03.05., 3 ind. 05.05. (Geir Høitomt), 2 par 06.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 par 07.05., 2 par 09.05., 2 ind. 11.05., 2 hanner 13.05., 4 hanner 16.05., 2 hanner 18.05., 1 par 20.05. og 1 hann 22.05. (Geir Høitomt). På høsten ble 2 ind. sett *samme sted* 02.10. (Geir Høitomt), **Nord-Aurdal:** 1 hann på *Hovsjøen* 22.05. (Geir Høitomt og Astri Aadnes), 1 hunnfugl i *nordenden av Etnsenn* 31.08. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Stjertanda befinner seg på den norske ”rødlista.” Bestanden i Oppland er anslått til 20 - 25 par (Opheim 1998). I de senere årene er det gjort svært få observasjoner i hekketida, noe som kan indikere en enda lavere bestand.

***H) KNEKKAND**

Lom: 1 par på *Åsjo* 04.05. (Per Bådshaug), 1 par på *Tesseosen* 04.06. (Per Bådshaug), **Sør-Fron:** 1 par i *Rykhussumpene* 30.04. (Hans Skuterud) og 01.05. (Bjørn Roar Løkken), **Lillehammer:** 1 par i *Lågendeltaet* 26.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 27.04. (Jon Opheim), 1 hann *samme sted* 15.05. (Lars Bærøe) og 21.05. (Ragnar Ødegård), **Gran:** 1 par i *Røykenvika* 17.04. og 25.04. (Even Dehli), **Søndre/Nordre Land:** 1 par i *Dokkadeltaet* 07.05. og 1 hann *samme sted* 11.05. og 24.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Antall funn i Oppland teller med dette 212. Knekkanda er for øvrig tatt inn på den norske ”rødlista.”

***H) SKJEAND**

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ind. i *Røykenvika* 12.04.1993 (Bente Hoel Røken).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 par *Lesjaleira* 11.05. (Bjørn Harald Larsen), 12.05. (Even Nordlibakken) og

17.05. (Olav Werner Grimsby), **Lom:** 1 par *ved Risheimøye* 27.04. (Per Bådshaug),

Sør-Fron: 2 hanner *Lågen ved Hundorp bru* 19.05. (Hans Skuterud), **Lillehammer:**

Følgende observasjoner i *Lågendeltaet*: 1 par 16.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 3 hanner 27.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 1 par 05.05. (Lars Bærøe, Bjørn Riise og Jon Opheim) og 11.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), **Østre Toten**: 2 par *Totenvika* 18.04. (Tom Dalhøy), **Gran**: 1 hann *Jarenvatnet* 28.04. (Geir Høitomt), 1 par i *Røykenvika* 11.05. (Even Dehli), **Søndre/Nordre Land**: 1 – 2 ind. sett følgende 6 dager i *Dokkadeltaet* på våren: 2 hanner 28.04., 1 hann 03.05., 2 hanner 09.05., 1 hann 13.05. og 16.05 og 2 hanner 24.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Antall funn i fylket teller med dette 267. Skjeanda er for øvrig tatt inn på den norske "rødlista."

TOPPAND

Vinterobservasjoner:

Vestre Toten: 1 hann *ved Vik i Einaffjorden* 04.12. (Bjørn Harald Larsen), **Gran**: 1 hunnfarget ind. i *Røykenvika* 27.12. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Vinterfunn nr. 62 - 63 i fylket.

Taffeland – Foto: Ragnar Ødegård

TAFFELAND

Lesja: 1 par *Lågen mellom Belle bru og Hole bru* 17.05. (Even Nordlibakken), **Lillehammer**: 1 hann i *Lågendeltaet* 22.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Jon Opheim), **Østre Toten**: 1 hann i *Totenvika* 02.04. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre/Nordre Land**: 1 hann *Dokkadeltaet* 21.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Funn nr. 70 - 73 i Oppland.

BERGAND

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 hunn i *Røykenvika* 05.11.1993 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Dovre: Observert på *Fokstumyra* 22.05. (Hans Skuterud), 3 par *Kringluttjønn*, *Fokstumyra* 07.06. (Bjørn Harald Larsen), **Lom:** Min. 6 ind. (4 hanner og min. 2 hunner) på *Tesseosen* 04.06. (Per Bådshaug), **Sør-Fron:** 3 ind. *Lågen ved Hundorp* 30.10. (Svein Bekkum), **Gausdal:** 1 par på *Heimtjønnnet ved Værskai* 02.06. (Øyvind Solberg), **Lillehammer:** 3 ind. (2 hanner og 1 hunn) sett følgende 7 dager i *Lågendeltaet* på våren: 17.05., 18.05. (Jon Opheim), 19.05. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 20.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 21.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Jon Opheim), 22.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe, Sven Haugen og Jon Opheim) og 23.05. (Ragnar Ødegård, Dag L. Fjeldstad og Jon Opheim), på høsten ble 1 – 3 ind. sett i *samme område* følgende dager: 2 ind. 29.10. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 3 ind. 30.10. (Lars Bærøe) og 05.11., 2 ind. 06.11. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 11.11. (Lars Bærøe), 1 ind. 19.11. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 27.11. (Ragnar Ødegård og Lars Bærøe), **Jevnaker:** 1 hunnfarget ind. *Randsfjorden ved Jevnaker* 27.12. (Geir Gaarder), **Øystre Slidre:** 2 ind. *Fisketjønna på Valdresflya* 10.07. (Svein Bekkum, Olav Werner Grimsby, Jon Magnus Erichsen, m.fl.), **Vestre Slidre/Vang:** Hhv. 2 og 1 ind. i *Lomendeltaet* 26.09. og 28.09. (Thor Østby).
Kommentar: Desemberobservasjonen i Jevnaker er vinterfunn nr. 10 i fylket. Berganda er i klar tilbakegang og står på den norske "rødlista." Fylkesbestanden ble i 1998 anslått til 75 – 150 par (Opheim 1998).

TOPPAND X BERGAND (NSKF)

Øystre Slidre: 1 ad. hann på *Fisketjønna på Valdresflya* 02.07. (Kjetil Johannessen og Øyvind Syvertsen) er ved fotobevis godkjent av NSKF som krysning mellom toppand og bergand.

Kommentar: Første funn i Oppland.

HAVELLE

Vågå: 1 hann på *Veslevatnet* 04.06. (Per Bådshaug), **Sør-Fron:** 1 hunn *Harpefosdammen* 14.05. (Hans Skuterud) og 18.05. (Jens Petter Ous), **Lillehammer:** 1 ind. *Lågendeltaet* 25.05. (Jon Opheim), 06.11. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 18.11. (Ragnar Ødegård), 1 hunnfarget ind. *Hunderfosdammen* 02.10. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 hunnfarget ind. på *Svennesvollene* 19.12. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre/Nordre Land:** Hhv. 8 og 6 ind. i *Dokkadeltaet* 10.11. og 16.11. (Geir Høitomt), **Øystre Slidre:** 3 ind. *Fisketjønna på Valdresflya* 10.07. (Svein Bekkum, Olav Werner Grimsby, Jon Magnus Erichsen, m.fl.).

Kommentar: Desemberobservasjonen i Gjøvik er vinterfunn nr. 34 i fylket. Havella har en liten og svært sårbar hekkebestand i innlandet, og står på lista over truede arter i Oppland (Opheim 1998).

SVARTAND

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gausdal: 2 hunner med 7 unger på *Revsjøen* 29.06.2002 (Hans Sagstuen), **Gran:** 15 ind. på *Jarenavatnet* 26.11.1993 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 4 ind. avbildet på *Flisarvatnet* i avisa GD 17.06., **Dovre:** 2 hanner og 1 hunn på *Kringluttjønn, Fokstummyra* 06.06. (Bjørn Harald Larsen), 6 ind. *Grisungen på Dovrefjell* 25.06. (Hans Skuterud), **Lom:** 2 par ved utløpet av *Bøvre* 04.06. (Per Bådshaug), 1 par på *Dalsvatnet* 19.06. (Per Bådshaug), **Sør-Fron:** 1 hann *Lågen ved Hundorp bru* 05.05. (Hans Skuterud) og 09.05. (Jens Petter Ous og Hans Skuterud), **Øyer:** 1 hann på *Våsjøen* 19.06. (Edgar Enge), **Lillehammer:** 1 – 9 ind. i *Lågendeltaet* følgende 16 dager på våren: 5 ind. 02.05. (Jon Opheim, Øyvind Solberg, Ragnar Ødegård og Øyvind Nyfløt), 7 ind. 05.05. (Jon Opheim), 1 par 08.05., 9 ind. 09.05., 1 par 11.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 3 ind. 12.05. (Ragnar Ødegård), 1 ind. 13.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 6 ind. 14.05. (Lars Bærøe), 1 ind. 17.05., 3 ind. 18.05. (Jon Opheim), 19.05. (Lars Bærøe, Dag L. Fjeldstad og Jon Opheim) og 20.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 4 ind. 21.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Jon Opheim), 22.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen, Lars Bærøe og Jon Opheim) og 23.05. (Ragnar Ødegård, Dag L. Fjeldstad og Jon Opheim) og 1 ind. 26.05. (Jon Opheim), på høsten ble hhv. 2 og 4 ind. sett i *samme område* 06.11. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 21.11. (Ragnar Ødegård), **Gjøvik:** 2 ind. på *Svennesvollene* 08.05. (Per Åge Skålerud), 1 hunnfarget ind. *Mjøsa ved Gjøvik* 19.11. (Bjørn Harald Larsen), 7 ind. *Mjøsa utenfor Sveastranda* 21.11. (Bjørn Harald Larsen), **Vestre Toten:** 1 ind. på *vestsida av Einavatnet* 17.12. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** følgende observasjoner fra *Mjøsa ved Kapp:* 4 ind. 15.10., 1 ind. 16.10., 6 ind. 06.11. og 1 ind. 11.12. og 14.12. (Tom Dalhøy), **Gran:** 1 hunnfugl i *Røykenvika* 04.01. (Bjørn Harald Larsen) og 07.01. (Even Dehli), **Søndre Land:** 7 ind. *Randsfjorden ved Hov* 18.04. (Per Åge Skålerud), **Søndre/Nordre Land:** Hhv. 41, 16 og 18 ind. *Dokkadeltaet* 24.10., 10.11. og 13.11. (Geir Høitomt), **Vestre Slidre:** 1 ind. *Strondafjorden nord for Fagernes* 17.12. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Slidrefjorden ved Lykkja* 17.12. (Bjørn Harald Larsen), **Vang:** 1 ind. på *Vangsmjøsa* 05.01. (Thor Østbye).

Kommentar: Vinterfunnene er nr. 29 – 33 i fylket. For øvrig er svartanda å finne på lista over truede arter i Oppland, med en antatt hekkebestand på 50 - 100 par (Opheim 1998).

SJØORRE

Rettelse LRSK – rapport fra 2004 (Hujon nr. 2, 2007): **Søndre/Nordre Land:** 17 ind. *Dokkadeltaet* 18.05.1982 (ikke 17.05.82). Geir Høitomt.

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter: **Øystre Slidre:** Observert i *Skindro-området* i 2001 (Per-Willy Færgestad).

Observasjoner i 2005:

Lom: 4 hanner på *Tesseosen* 04.06. (Per Bådshaug), **Vågå:** 1 ind. *Kråkåhølen i Sjoa sør for Gjendeosen, ca. 975 moh.,* 28.12. (Hans Sagstuen og Jon Opheim), **Sel:** 1 par *Einangsøyene sør for Otta* 13.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 par på *Bessin (Reffjellene)* 02.07. (Jon Opheim), 3 ind. (1 par og 1 hunn) på *Buvatnet (Reffjellene)* 02.07. (Jon

Opheim), **Nord-Fron:** 2 ind. på *Orvillingen i Kvamsfjellet* 16.06. (Jens Petter Ous), **Sør-Fron:** 9 ind. (4 par + 1 hann) *Valsvatnet* 19.06. (Hans Skuterud), 1 par *Gålåvatnet* 19.06. (Hans Skuterud), **Lillehammer:** Følgende 4 observasjoner i *Lågendeltaet* på våren: 1 par 11.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 3 ind. 12.05. (Ragnar Ødegård), 17.05. (Jon Opheim) og 21.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Jon Opheim), **Gausdal:** 5 ind. på *Øvre Revsjøen* 27.07. (Øyvind Solberg), **Vestre Slidre:** 3 ind. på *Midtre Syndin* 07.10. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn), **Nord-Aurdal:** 1 hunn med unger på *Hovsjøen* 10.07. (Geir Høitomt), **Vang:** 1 hann *Nørsvinfjorden* 27.10. (Thor Østbye).

Kommentar: Årets ene vinterfunn er nr. 18 i fylket. Arten er i generell tilbakegang og står på den nasjonale "rødlista." Bestanden i Oppland er anslått til 50 - 100 par (Opheim 1998).

KVINAND

Store antall:

Lillehammer: I *Lågendeltaet* nådde høsttrekket opp i 186 ind. 23.10. (Jon Opheim).

Kommentar: Det store antallet synes å ha sammenheng med gytevandring hos lågåsild i denne perioden.

LAPPFISKAND

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gausdal: 1 hann på *Revsjøen* 25.05.1997 (Hans Sagstuen).

Observasjoner i 2005:

Østre Toten: 1 hann *Mjøsa ved Fauchald på Kapp* 09.04. (Tom Dalhøy), **Gran:** 1 hunnfarget ind. i *Røykenvika* 27.12. (Bjørn Harald Larsen og Geir Gaarder) og 31.12. (Even Dehli), **Søndre/Nordre Land:** 2 hanner i *Dokkadeltaet* 26.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Vinterfunn nr. 10 i fylket.

SILAND

Store antall i trekktida:

Lillehammer: I *Lågendeltaet* nådde vårtrekket opp i 51 ind. 09.05. (Jon Opheim).

LAKSAND

Store antall:

Lillehammer: Sees i store antall i *Lågendeltaet* i gytetida for lågåsild. Denne høsten kom antallet opp i 598 ind. 23.10. (Lars Bærøe og Jon Opheim).

***H) VAKTEL**

Vågå: 1 ind. hørt ved *Kalbakk* i hele juli, og ved ett tilfelle ble 2 ind. observert. Hekking? (Per Nasset), **Nord-Fron:** 1 ind. hørt i byggåker ved *Lo gard på Vinstra* 08.07. (Bjørn Roar Løkken), 18.07., 19.07. (Hans Skuterud) og ca. 25.07. (Bjørn Roar Løkken), **Ringebu:** 1 ind. hørt ved *Bånsetervegen, Fåvang vestsida*, 22.05. (Grete Morken), **Østre Toten:** 2 ind. hørt mellom *Kraby og Bilitt* 20.06. (Per Åge Skålerud), 1 ind. hørt nedenfor *Burul* 20.06. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. hørt nedenfor *Hoff kirke* 20.06. (Bjørn Harald Larsen), hhv. 1 og 2 ind. hørt i *Tømmerholshøgda* 20.06. (Per Åge Skålerud og Bjørn Harald Larsen) og 30.06. - 01.07. (Per Åge Skålerud og Trond Iver Pettersen), minst 2 hanner hørt fra slutten av juni og jevnlig fram til ca 20.08. sør for *Øvre Rustad på Tømmerholshøgda*, trolig de samme fuglene (Erland Fjell), 1 ind. hørt i nærheten av *Sokstadkrysset* 01.07. (Per Åge Skålerud), 1 ind. hørt ved *Foss på Kapp* 23.08. (Heidi Sollien), **Gran:** 1 ind. ved *Hval* 14.07. (Anja Skår). Dette ind. flyttet seg trolig over til *Vigga ved Bjørge*, hvor den ble hørt 18.07. og et stykke utover sommeren, bl.a. 16.08. (Sissel Stastad), 1 ind. hørt ved *Jorstad/Melbostad* 17.07. (Even Dehli), i samme område ble 2 – 3 ind. hørt ca. 01.08. (Steinar Karlsen), **Øystre Slidre:** 1 ind. *Heggenesfjorden* 24.05. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005).

Kommentar: Antall registrerte funn i fylket er nå oppe i 143.

FASAN

Gjøvik: 1 hunnfugl på et jorde mellom *Vingrom og Biristrand* 18.05. (Sven Haugen).

(*H) SMÅLOM

Lom: 1 ind. på *Tesse* 18.05. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005), **Lillehammer:** 1 ind. *Lågendeltaet* 30.10. og 02.11. (Lars Bærøe), **Gjøvik:** 2 ind. *Mjøsa utenfor Sveastranda* 17.04. og 26.04. (Per Åge Skålerud), hhv. 3 og 1 ind. *Svennesvollene* 20.05. og 22.05. (Per Åge Skålerud), 2 ind. utenfor *Sveastranda/Dalsjordet* 21.06. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Mjøsa ved Gjøvik* 20.11. (Hans Sagstuen og Hans Skuterud), **Østre Toten:** Følgende 7 observasjoner *Mjøsa ved Kapp brygge:* 1 ind. 23.04., 3 ind. 02.05., min. 15 ind. 05.05., 6 ind. 13.08., 1 ind. 20.08., 2 ind. 31.08. og 1 ind. 15.10. (Tom Dalhøy), 3 ind. *Totenvika* 08.08. (Tom Dalhøy), 2 ind. *Mjøsa utenfor Totenvika* 30.05. (Bjørn Harald Larsen) og 23.06. (Trude Nereng, Ingunn Thomassen Berg, Arne Julsrud Berg og Bjørn Harald Larsen), **Søndre Land:** 20 ind. ved *Lyngstrand på vestsida av Randsfjorden* 18.04. (Per Åge Skålerud), par med 2 unger *Lønfisket* 21.06. (Bjørn Harald Larsen), **Vestre Slidre:** Hørt på noen småtjern ved *Midtre Syndin* 30.07. (Trond Iver Pettersen).

Kommentar: Svært sjelden hekkefugl, med en antatt fylkesbestand på bare 2 – 4 par (Opheim 1998). De senere års observasjoner indikere noen flere par.

STORLOM

Stort antall under vårtrekket/sene høstobservasjoner:

Lillehammer: Største notering i *Lågendeltaet* under vårtrekket ble 30 ind. 07.05. (Jon Opheim). På høsten ble det i samme område sett 1 ind. så sent som 21.11. (Ragnar Ødegård) og 27.11. (Lars Bærøe og Ragnar Ødegård), **Søndre/Nordre Land:** Inntil 16 ind. (15.05.) i *Dokkadeltaet* på våren (Geir Høitomt), **Jevnaker:** 1 ind. i *sørenden av Randsfjorden* 18.11. (Per Åge Skålerud).

DVERGDYKKER

Sør-Fron: 1 ind. *Rykhussumpene* 19.04. (Hans Skuterud, Hans Petter Ous og Laurits Krokum) og 20.04. (Hans Skuterud), **Gjøvik:** 1 ind. *Beritknappen i Hunnselva* 01.03., der 1 - 4 ind. ble sett følgende 8 dager på høsten og førjulsvinteren: 1 ind. 01.10., 03.10., 2 ind. 11.11., 4 ind. 15.11., 18.11. og 21.11. (Per Åge Skålerud) og 3 ind. 18.12. (Bjørn Harald Larsen og Per Åge Skålerud) og 22.12. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten:** 1 ind. *Reinsvoll dammen* 01.10. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 ind. *Mjøsa ved Kapp brygge* 27.12. (Tom Dalhøy), **Vang:** 1 ind. *Øye på Vangsmjøsa* 15.01. (Thor Østbye).

Kommentar: Antall funn i fylket teller med dette 115. Av disse er 45 vinterfunn.

TOPPDYKKER

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: Følgende 3 observasjoner i *Røykenvika*: 4 ind. 12.04.1993 (Bente Hoel Røken), 4 ind. 14.04.2004 og 8 ind. 15.04.2004 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Sør-Fron: 1 par *Olstadtjern i Hundorp naturreservat* 12.05., hvor 1 par med nybygd reir ble sett 30.05. (Hans Skuterud), men som senere ble oversvømt. Paret i gang med nytt reir 12.06. (Jon Opheim), rugende fugl registrert 14.07. og sett med 1 unge 18.08. (Hans Skuterud), **Lillehammer:** 2 ind. i *Lågendeltaet* 20.05. (Jon Opheim, Ragnar Ødegård) og 26.05. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 ind. på *Svennesvollene* 16.05. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005), 1 ind. *Mjøsa utenfor Sveastranda* 22.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 4 ind. 13.04. (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. 18.04. (Tom Dalhøy) og 1 ind. 23.06. i *Totenvika* (Bjørn Harald Larsen), **Gran:** Hhv. 2, 3 og 5 ind. i *Røykenvika* 13.04. (Marit Løvbrøtte og Magnar Haugen), 15.04. (Geir Høitomt) og 19.04. (Even Dehli og Marit Løvbrøtte), 1 - 2 ind. sett følgende dager på *Jarevatnet*: 1 ind. 20.04. (Geir Høitomt), 1 ind. i august (Even Dehli), 2 ind. 23.10. (Geir Høitomt) og 1 ind. 16.11. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Skirstadtjern* 22.04. (Even Dehli), hvor det i august ble sett opptil 9 ind., hvorav 3 årsunger, fordelt på 2 kull (Even Dehli), **Lunner:** Registrert hekkende på *Vassjøtjern* (Geir O. Pedersen), 2 rugende fugler *Kalvsjøtjernet* 06.06. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre Land:** 1 ind. *Randsfjorden ved Fluberg bru* 13.04. (Geir Høitomt), **Søndre/Nordre Land:** 2 ind. ankom *Dokkadeltaet* 13.04., hvor antallet steg raskt opp mot 48 ind. (24.05.), som ble årets størstenotering. 6 par ble registrert hekkende - med til sammen 19 unger. Mange ind. ble sett utover hele sommeren og høsten (Geir Høitomt). Fra senhøsten nevnes 7 ind. 30.09. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn).

Kommentar: Utenom de 6 parene i Dokkadeltaet ble det i år registrert hekking på 4 andre lokaliteter (6 kull). Arten er pr. i dag funnet hekkende på 10 lokaliteter fordelt på følgende 6 kommuner: Gran (4), Lunner (2), Søndre/Nordre Land (1), Vestre Toten (1), Gjøvik (1) og Sør-Fron (1). Fylkesbestanden er tidligere anslått til 9 - 13 par (NOF, avd. Oppland 1998).

HORNDYKKER

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ind. *Skirstadtjernet* 06.05.1999 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. *Fiskedammene på Dalsida* 21.06. (Ola Nørstebø), **Dovre:** Hhv. 2 og 1 ind. på *Vigerusttjernet* 01.05. (Olav Brendjord) og 22.05. (Hans Skuterud), sett følgende 5 ganger på *Angardtjernet:* 1 ind. 01.05. (Olav Brendjord), 3 ind. 06.05. og 11.05., 2 ind. 23.05. (Olav Werner Grimsby) og 2 ind. 03.07. (Olav Brendjord), **Sel:** 1 par *Høgsætertjønne på Tolstadåsen* 22.05. (Hans Skuterud), **Nord-Fron:** 1 ind. *Slangen* 30.04. (Hans Skuterud), 1 ind. *Vollsdammen* 24.05. (Jens Petter Ous), 1 ind. på *Svarttjernet i Øldalen* 10.08. (Steinar Haugalien) og 11.08. (Svein Bekkum), **Gausdal:** 1 ind. *Åstjern i Øvre Svatum* 17.05. (Øyvind Solberg), 1 par på oppdemt *tjern ved Kittilbu* 19.05. (Øyvind Solberg). Paret ble sett med 2 unger 23.07. (Hans Sagstuen), 24.07. (Hans Sagstuen og Øyvind Solberg) og 04.08. (Øyvind Solberg), **Lillehammer:** 1 - 4 ind. sett følgende 12 dager i *Lågendeltaet* på våren: 1 ind. 24.04. (Jon Opheim), 2 ind. 26.04. (Lars Bærøe), 1 ind. 27.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 28.04. (Jon Opheim), 29.04., 30.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim) og 02.05. (Jon Opheim), 3 ind. 04.05. (Ragnar Ødegård), 4 ind. 05.05., 2 ind. 06.05. (Jon Opheim), 1 ind. 07.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim) og 2 ind. 09.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim). Ellers 3 ind. *ved Rinnas utløp i Mjøsa ved Vingrom* 05.05. (Lars Bærøe, Bjørn Riise og Jon Opheim), **Gjøvik:** Hhv. 1 og 2 ind. *Mjøsa utenfor Sveastranda* 26.04. og 02.05. (Per Åge Skålerud), 9 ind. *Melbytjern* 02.05. (Per Åge Skålerud), 14 ind. (7 par) på *Lauga i Snertingdal* 09.05., samme sted 16 ind., hvorav flere på reir, 05.06. (Per Åge Skålerud) og 10 ind. 18.08. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn), 2 ind. *Skonnordtjern i Snertingdal* 09.05. (Per Åge Skålerud) og 18.08. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn), 1 ind. *Egstadtjernet* 23.05. (Per Åge Skålerud), 2 ind. *Fløytendammen i Biri* 24.05. (Kristen Rustad), **Gjøvik/Søndre Land:** 2 ind. *Gåstjern* 03.05. (Per Åge Skålerud) og 24.05. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. *Fauchaldstranda på Kapp* 16.04. og 17.04. (Tom Dalhøy), følgende 5 observasjoner *Mjøsa ved Kapp brygge:* 3 - 4 ind. 17.04., 2 ind. 23.04., 5 ind. 24.04., 1 ind. 25.04. og 13.12. (Tom Dalhøy), 4 ind. *Båkinn/Tallodden ved Kapp* 19.04. (Per Åge Skålerud) og 24.04. (Pål Klevan), **Gran:** 4 ind. *Røykenvika* 19.04. (Geir Høitomt), **Søndre Land:** 1 ind. *Rostadvika på Randsfjorden* 03.05. (Per Åge Skålerud), **Søndre/Nordre Land:** 1 - 6 ind. følgende 10 dager *Dokkadeltaet:* 1 ind. 17.04. (Geir Høitomt), 2 ind. 20.04., 1 ind. 25.04. (Per Åge Skålerud), 2 ind. 26.04. (Geir Høitomt) og 27.04. (Per Åge Skålerud), 3 ind. 01.05. (Pål Klevan), 6 ind. 03.05. og 05.05. og 2 ind. 02.10. og 16.10. (Geir Høitomt), **Nordre Land:** 4 ind. *Ullsjøen* 05.06. (Oddvar Lundhaug), 1 ind. *Ongeltjern* 13.07. (Ole Knut Steinset), **Nord-Aurdal:** 3 par med hekkeadferd på *Hovsjøen* 22.05. (Geir Høitomt og Astri Aadnes) og 10.07. (Geir Høitomt), **Vang:** 1 par med 3 - 4 unger på *Laglim* 26.06. (Thor Østbye).

Kommentar: Hekkende par ble også i år oppdaget på nye lokaliteter, mens andre kjente hekkplasser ble funnet tomme. Pr. i dag er arten funnet hekkende på 19 lokaliteter med denne kommunevise fordeling: Gjøvik (5), Dovre (2), Vågå (1), Nord-Fron (1), Sør-Fron (1), Øyer (1), Gausdal (1), Lillehammer (1), Vang (1), Nord-Aurdal (1), Gjøvik/Søndre Land (1), Vestre Toten (1), Gran (1), Gran/Lunner (1). Hekkebestanden er tidligere anslått til 6 - 10 par (NOF, avd. Oppland 1998), men dagens bestand teller nok noen flere par (Larsen 2008).

Desemberobservasjonen på Mjøsa ved Kapp er andre vinterfunn i fylket.

SVARTHALSDYKKER (NSKF)

Eldre observasjoner som ikke er innrapportert til NSKF, og følgelig heller ikke publisert:

Søndre/Nordre Land: 2 ind. i *Dokkadeltaet* 28.05.2001 (Bjørn Harald Larsen, Geir Høitomt, Jon Opheim, Dag L. Fjeldstad, Jan Kåre Roang og Tore Semb). Følgende 17 observasjoner av 2 ind. i *Dokkadeltaet* våren 2003: 25.04. (Per Åge Skålerud), 27.04., 28.04., 30.04. (Geir Høitomt), 01.05. (Geir Høitomt og Tom Dalhøy), 03.05. (Eirik Spets og Eilif Hanssen), 04.05. 05.05., 07.05., 09.05., 11.05. (Geir Høitomt), 14.05. (Per Åge Skålerud), 15.05., 16.05., 18.05., 31.05. og 03.06. (Geir Høitomt).

Observasjoner i 2005:

1 par *Dokkadeltaet*, *Søndre/Nordre Land*, 27.04. (Geir Høitomt). Ikke rapportert/behandlet av NSKF.

Kommentar: LRSK har ansvar for å få disse observasjonene oversendt NSKF. Dersom disse godkjennes vil de være henholdsvis funn nr. 3, 4 og 6 i Oppland.

Svarthalsdykkeren har blitt en karakterart for Dokkadeltaet i første halvdel av mai. Foto: Lars Kapelrud.

STORSKARV

Vågå: Ferske rester etter 1 ind. funnet i et lite råk på *søre del av Gjende* ca. 20.04. (Knut Øyjordet), 3 ind. *Lalmsvatnet* 18.09. (Per Bådshaug) og 1 ind. *Holungsøyene nord for Lalmsvatnet* 19.09. og 28.09. (Jon Opheim), **Sør-Fron:** 1 ind. på *Harpefosdammen* i begynnelsen av mai (Bjørn Roar Løkken) og 5 ind. samme sted 17.09. (Svein Bekkum), mellom 1 - 6 ind. sett følgende 5 dager *Lågen ved Hundorp:* 3 ind. 06.09. (Jon Opheim), 3 ind. 14.09. (Svein Bekkum), 1 ind. 17.09. (Svein Bekkum og Tom Skånsar Borgersen), 6 ind. 02.10. (Svein Bekkum og Hans Skuterud) og 4 ind. 13.10. (Jon Opheim), **Ringebu:** 1 - 59 ind. observert følgende 22 dager *nordenden av Losnavatnet:* 4 ind. 12.05. (Jon Opheim) og 13.05. (Bjørn Roar Løkken), 3 ind. 15.05. (Christin Valsjø og Jon Opheim), 5 ind. 03.08., 3 ind. 16.08.

(Jon Opheim) og 19.08. (Svein Bekkum), 8 ind. 21.08., 41 ind. 22.08., 23 ind. 23.08., 59 ind. 31.08. (Bjørn Harald Larsen), 12 ind. 06.09. og 17.09., 42 ind. 19.09. (Jon Opheim), 15 – 20 ind. 22.09. (Hans Skuterud), 10 ind. 27.09., 18 ind. 28.09., 8 ind. 02.10. og 12.10., 12 ind. 13.10., 10 ind. 14.10., 6 ind. 17.10., 1 ind. 21.10. (Jon Opheim). Hhv. 1, 2 og 2 ind. *Lågen ved Fåvang bru* 22.08., 17.09. og 02.10. (Jon Opheim), 1 ind. *Losnavatnet ved Krekke* 28.09. (Jon Opheim), **Øyer**: Mellom 1 - 11 ind. observert følgende 14 dager på *Gilleboffjorden*: 1 ind. 11.06., 4 ind. 03.08., 2 ind. 06.08., 5 ind. 16.08., 4 ind. 18.08. (Jon Opheim) og 19.08. (Svein Bekkum), 6 ind. 22.08., 11 ind. 23.08., 10 ind. 06.09., 3 ind. 17.09., 2 ind. 27.09., 5 ind. 28.09., 2 ind. 02.10. og 1 ind. 13.10. (Jon Opheim). Videre hhv. 1 og 2 ind. i *Trettenstrykene* 23.08. og 06.09. (Jon Opheim), 1 ind. på *Jevneffjorden* 12.09. (Jon Opheim), **Lillehammer**: Fast tilhold i *Lågendeltaet* fra ca. midten av mai til 20.11., med opptil 5 ind. på våren, 16 ind. på ettersommeren og 62 ind. på høsten. Tabellene nedenfor viser hva som er rapportert. Forkortelser: Lars Bærøe (LB), Jon Opheim (JO), Bjørn Reistadbakken (BRE), Kjetil Rolseth (KR) og Ragnar Ødegård (RØ).

Vår

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
18.04.	1	JO, LB	Ca. 23.04.	4	BRE	04.05.	1	RØ
07.05.	2	RØ	15.05.	2	JO, LB	16.05.	3	JO
18.05.	5	JO	19.05.	2	JO	20.05.	3	JO, RØ
21.05.	4	JO, LB, RØ, SH	22.05.	3	JO, RØ, SH, LB	23.05.	1	JO, RØ
25.05.	4	JO	26.05.	1	JO	28.05.	2	JO
29.05.	2	JO						

Sommer

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
06.06.	2	RØ	31.07.	10	JO	01.08.	10	JO
02.08.	13	JO	04.08.	7	JO	05.08.	10	JO
08.08.	6	JO	09.08.	10	JO	13.08.	11	JO
17.08.	9	JO	25.08.	16	JO			

Høst

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
01.09.	16	JO	02.09.	20	JO	03.09.	12	JO
04.09.	19	LB	10.09.	8	JO	13.09.	24	JO
15.09.	24	JO	16.09.	21	JO	18.09.	26	JO
19.09.	24	LB	20.09.	23	JO	21.09.	20	JO
22.09.	34	JO	23.09.	23	JO	24.09.	26	JO
25.09.	35	JO	27.09.	42	RØ	30.09.	34	LB
01.10.	40	JO	02.10.	43	LB	03.10.	41	JO
04.10.	51	LB	06.10.	51	JO	07.10.	48	LB
09.10.	41	JO	15.10.	62	KR	22.10.	54	JO
23.10.	52	JO	29.10.	43	JO	02.11.	Ca 50	LB
05.11.	34	JO	06.11.	29	JO, LB	12.11.	32	JO
19.11.	2	JO, RØ, LB	20.11.	3	JO			

Lillehammer forts.: 1 ind. *Hunderfossdammen* 06.08. og 02.10. og 15 ind. *samme sted* 06.10. (Jon Opheim), 1 ind. *Mjøsa ved Vingrom* 01.10. (Jon Opheim), **Gjøvik:** Mellom 1 – 29 ind. *Svennesvollene* følgende 14 dager: 3 ind. 02.05. (Per Åge Skålerud), 1 ind. 16.05. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005) og 20.05. (Ragnar Ødegård og Per Åge Skålerud), 3 ind. 01.06. (Per Åge Skålerud), 1 ad. liggende på toppen av noen lensestolper 17.06., hvor det ved ny sjekk 21.06. viste seg å være "kastet sammen" noen kvister, men ikke noe egentlig reir (Bjørn Harald Larsen), videre 15 ind. 02.08., 22 ind. 03.09. (Jon Opheim), 29 ind. 10.09. (Ragnar Ødegård), 16 ind. 18.09., 14 ind. 25.09., 4 ind. 01.10. (Jon Opheim), 2 ind. 15.10. (Hans Sagstuen og Jon Opheim) og 20.11. (Hans Sagstuen, Hans Skuterud og Jon Opheim), ca. 14 ind. *Mjøsa utenfor Biristrand* 08.12. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 ind. *Totenvika* 03.02. (Bjørn Harald Larsen), samme sted en trekkende flokk på 80 – 100 ind. 12.04., samt 1 ind. 16.06. (Tom Dalhøy), følgende 5 observasjoner fra *Mjøsa ved Kapp:* 11 ind. 19.08., 4 ind. 20.08. og 03.09., 1 ind. 10.09. og 06.10. (Tom Dalhøy), **Gran:** 4 ind. *Randsfjorden utenfor Skreitangen* 04.01. (Bjørn Harald Larsen), hhv. 4 og 1 ind. *Jarenvatnet* 28.04. (Geir Høitomt) og 01.08. (Even Dehli), hhv. 7 og 31 ind. i *Røykenvika* 27.04. (Even Dehli) og 26.09. (Geir Høitomt), 6 ind. *Kongeøya i Randsfjorden* 28.04. (Even Dehli), 5 ind. *Skirstadtjern* 02.08. (Even Dehli), 17 ind. *Storetjern* 07.10. (Bjørn Harald Larsen), **Jevnaker:** 1 ind. *sørenden av Randsfjorden* 18.11. (Per Åge Skålerud), **Søndre Land:** Hhv. 1 og 2 ind. *Randsfjorden ved Fluberg bru* 18.04. og 25.04. (Per Åge Skålerud), **Søndre/Nordre Land:** Fast tilhold i *Dokkadeltaet* fra slutten av april - slutten av mai og på senhøsten til midten av november. Tabellen nedenfor viser hva som er rapportert. Forkortelser: Geir Høitomt (GH), Per Åge Skålerud (PÅS).

Vår

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
26.04.	2	GH	27.04.	1	GH, PÅS	30.04.	1	PÅS
03.05.	3	GH, PÅS	05.05.	2	GH	07.05.	6	GH
09.05.	2	GH	11.05.	2	GH	13.05.	4	GH
16.05.	4	GH	18.05.	2	GH	20.05.	1	GH
21.05.	2	GH	24.05.	2	GH	26.05.	2	GH

Høst

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
Sept.	26	GH	02.10.	34	GH	15.10.	6	GH
16.10.	3	GH	04.11.	3	GH	10.11.	4	GH
13.11	6	GH	16.11	9	GH			

Nord-Aurdal: 1 ind. *Gåsesteinen i Granheimsfjorden (nord i Strondaffjorden)* 26.05. (Svein Erik Ski), **Vestre Slidre:** 1 ind. *Einangsskjæret i Slidrefjorden* 27.05. (Svein Erik Ski), 1 ind. *Slidrefjorden* 27.09. (Thor Østbye), 4 ind. *Strondaffjorden ved Ulnes* 27.09. – 30.09. (Thor Østbye), **Vang:** 1 ind. på *Vangsmjøsa* 04.01., 05.01. og 09.01. (Thor Østbye), 1 ind. på *Tyin* 10.10. (Stein Ola Haugom).

Kommentar: Antall vinterfunn i fylket teller med dette 33.

EGRETTEGRE (NSKF)

Eldre observasjon som ikke er innrapportert til NSKF, og følgelig heller ikke publisert:

Østre Toten: 1 ind. *Tallodden på Kapp* 04.06.2001. (Tom Dalhøy).

Kommentar: LRSK har ansvar for å få observasjonen oversendt NSKF. Dersom den godkjennes er dette funn nr. 4 i Oppland.

GRÅHEGRE

Hekkefunn:

Lom: Min. 9 hekkende par i kolonien *ved Åsjo* (Per Bådshaug), **Sel:** Av 8 registrerte reir på *Einangsøyene sør for Otta* (Jon Opheim) var 6 i bruk i første halvdel av mai (Rune Solhjem),

Ringebu: 37 bebodde reir i *kolonien ved Skjeggestad*, hvor det fortsatt var igjen unger i noen reir ved besøk 05.06. (Jon Opheim), **Øyer:** 1 par på reir på kjent hekkeplass *ved Vidarheim skole* 03.04. (Jon Opheim).

Tidlige vårobservasjoner og vinterfunn:

Sel: 1 ind. på *Nord-Sel* i begynnelsen av februar (Olaf Sørli – notis i avisa GD 04.02.),

Lillehammer: 1 ind. i *Lågendeltaet* 22.03. (Jon Opheim), **Vestre Toten:** 1 ind. på *Reinsvoll dammen* flere dager i første halvdel av desember (Ole Johan Tollefsrud og Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 ind. *Totenvika* 16.01. (Bjørn Harald Larsen), 02.02. (Tom Dalhøy) og 23.12. (Geir Gaarder), 1 ind. *sør for Panengen* 03.02. (Bjørn Harald Larsen), hhv. 2 og 1 ind. *langs Mjøsa på Fauchalstranda på Kapp* 14.12. og 17.12. (Tom Dalhøy), **Gran:** 1 ind. *mellom Grunningen og Askjuntjern* 26.12. og 30.12. (Even Dehli og Jorun Sand Dehli), **Sør-Aurdal:** 1 ind. *ved Begna rett sør for Bagn* 16.12. og 17.12. (Geir Høitomt og Astri Aadnes).

Kommentar: Hekkebestanden ble dette året registrert til 53 par på ialt 4 hekkeplasser. Bestanden i Lom er økende, mens antallet på Sel og i Ringebu har holdt seg på omtrent samme nivå de siste ca. 15 årene. Ellers har gråhegra vært en nesten fast vintergjest i lite antall siden begynnelsen av 1990-årene, men svært få ser ut til å bli her vinteren igjennom.

VEPSEVÅK

Østre Toten: 1 ind. på *Kapp* 20.08. (Tom Dalhøy), **Søndre/Nordre Land:** 1 ind. i *Dokkadeltaet* 16.05. og 21.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: En nasjonalt truet art, og en av fylkets sjeldneste rovfuglarter med en antatt hekkebestand på bare 5 - 10 par (NOF, avd. Oppland 1998).

HAVØRN

Eldre observasjon som tidligere ikke er publisert i LRSK-rapporter:

Lesja: 1 ind. *Lesjaskog* i august 2002 (Raymond Chr. Solberg).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. *Lesjaleira* på høsten (Ola Mosendsletten), **Dovre:** 1 ad. ind. *Fokstumyra* 21.05. (Kjell Mork Soot og Karl Johan Grimstad), **Lom:** 1 ad. ind. med tilhold ved utlagt avfall i området *Leirdalen/Liasanden* i over ca. 3 uker i siste halvdel av november/begynnelsen av desember (beboere i området medd. til Per Bådshaug), **Sel:** 1 ind. (trolig ad.) *over Einangsøyene sør for Otta* 14.12. (Hans Roger Solhjem og Ivar Solhjem), **Ringebu:** 1 ad. ind. *sør for Fåvang* 17.05. (Hans Sagstuen), **Øyer:**

Følgende observasjoner fra "fast" sitteplass langs *Lågen nord for Fåberg*: 1 ind. (trolig 4 K) 15.01. (Jon Opheim) og 16.01. (Vidar Hansen), 1 ind. (yngre fugl) 06.02. (Lars Bærøe) og 12.02. (Jon Opheim). Ellers 1 ind. *Lågen ved Tretten* 23.04. (Jens Petter Ous), **Lillehammer**: Følgende 16 observasjoner i *Lågendeltaet mellom Fåberg tettsted og Mjøsbasssenget* på ettervinteren og fram mot sommeren: 1 ind. (yngre fugl) 05.02. (Jon Opheim), 1 ind. 13.02. (Lars Bærøe), 1 ind. 03.04. (Ragnar Ødegård og Hans Sagstuen), 08.04. (Kjetil Rolseth, Bjørn Riise og Helge Grønlien), 19.04., 22.04. (Kjetil Rolseth), 23.04. (Lars Bærøe og Yngvar Mølmen), 01.05. (Kjetil Rolseth), 03.05. (Christin Valsjø), 09.05. (Ole Kristian Myhren), 10.05. (Rune Solhjem), 12.05. (Kjetil Rolseth og Jarle Wæhler), 14.05., 16.05. (Ole Kristian Myhren), 03.06. (Kjetil Rolseth), 05.06. (Ole Kristian Myhren). Ut fra draktbeskrivelser er det svært mye som tyder på at 2 ulike ind. (1 ad. og 1 ungfugl) "opererte" i Lågendeltaet i denne perioden. Senere på året ble 1 ind. sett i samme område 16.10. (Ragnar Ødegård og Bjørn Riise) og 20.12. (Kjetil Rolseth). Videre 1 ind. *ved Klopphaugkampen nær Hunderfossen* 25.04. (Jon Rikhard Rolseth), 1 ind. (eldre fugl) *over Mjøsa ved Vingrom* 09.11. (Bjørn Riise og Ann Kristin Nybø), **Gjøvik**: 1 ind. *over Mjøsa ved Redalen* 05.01. (Yngve Granum Stang), **Østre Toten**: 1 ind. på *Kapp* 19.03. (Tom Dalhøy), **Søndre Land**: 1 ind. *ved Fluberg bru* 04.12. (Geir Høitomt), **Søndre/Nordre Land**: 1 ind. i *Dokkadeltaet* 24.10. (Geir Høitomt).

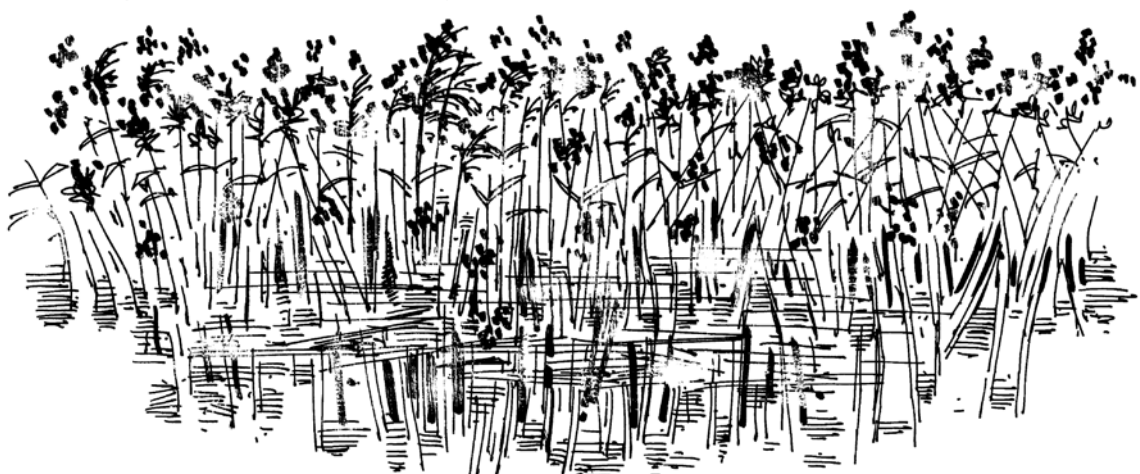
Kommentar: Antall observasjoner av havørn har økt kraftig i de senere årene, samtidig som det blir stadig vanskeligere å holde orden på antall funn. Mange av fuglene streifer vidt omkring, dvs. at samme fugl lett kan bli registrert som flere funn. Årets observasjoner regnes som 16 funn og vi er dermed oppe i 110 for arten. Hele 107 av disse skriver seg fra etter 1988.

*H) SIVHAUK

Gjøvik: 1 hunnfugl *Eikstadtjernet* 16.05. (Per Åge Skålerud),

Østre Toten: 1 hunnfugl i *Totenvika* 25.04. (Tom Dalhøy).

Kommentar: Funn nr. 50 og 51 i fylket.

MYRHAUK

Eldre observasjoner som tidligere ikke er publisert i LRSK-rapporter:

Nord-Fron: 2 ind. langs *Jotunheimvegen* 19.05.2002 (Hans Sagstuen), **Gausdal:** 1 ind. ved *Revsjøen* 22.06.1994 (Hans Sagstuen), 1 hekkende par *Leppskaret* sommeren 2004 (Rune Aspebakken), **Øystre Slidre:** 1 jaktende hann i *Skindro-området* i 1995 (Per-Willy Færgestad).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. på *Lesjaleira* 18.05. (Ola Nørstebø), **Dovre:** 1 ind. nord for *Fokstua* 17.04. (Sverre Lundemo), observert på *Fokstumyra* 20.05. – 21.05., hvor reir med 4 unger ble funnet i midten av juli (Kjell Mork Soot og Thor Østbye), 1 hunn ved *Kringluttjønn*, *Fokstumyra* og 1 par ved *Horrtjønn*, *Fokstumyra* 07.06. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. over jorde på *Dombås* 22.05. (Olav Werner Grimsby), 1 hann i *Veslhjerkinntjønnin naturreservat* 25.06. (Jon Opheim), **Lom:** 1 ind. ved *Tesse* 18.05. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005), **Sel:** 1 hunn ved *Snuldra (Refjellene)* 02.07. (Jon Opheim), **Nord-Fron:** 2 ind. i *Tverrbygda* 10.04. (Hans Petter Ous), 2 hanner langs *Jotunheimvegen* 27.05. (Hans Skuterud), 1 hann ved *Slangen* 27.05. (Hans Skuterud), 1 hann i *Kviknefjellet* 05.06. (Bjørn Roar Løkken), 1 ind. *Breistulen* 24.06. (Sissel og Haavard Ingvaldsen), **Ringebu:** 1 hann mellom *Mæhlum gård og Abborsjøen* 17.04. (Gro Liebe), 1 hann ved *Øksendalseter* 30.05. (Kolbjørn Hoff og Torstein Iversen), **Gausdal:** 1 hann ved *Fjelldokka* 25.06. (Erland Fjell), **Lillehammer:** 1 ind. ved *Melsjøen* 21.08. (Per og Nelly Bærøe), **Østre Toten:** 1 hann i *Lensbygda* 08.04. (Geir Gaarder), 1 hann i *Totenvika* 12.04. (Tom Dalhøy) og 1 ind. samme sted 09.10. (Tom Dalhøy og Inga S. Dalhøy), 1 juv. ind. *Ulsrud i Kolbu* 12.09. (Tom Dalhøy), 1 hunn vest for *Ensrud* 18.09. (Jon Opheim), **Søndre/Nordre Land:** 1 hann i *Dokkadeltaet* 13.05. (Geir Høitomt), **Nordre Land:** 1 hunn ved *Lenna i Synnfjordområdet* 09.08. (Geir Høitomt og Astri Aadnes), **Nord-Aurdal:** 3 hunnfargede ind. på *Stølsvidda* 21.09. (Thor Østbye), **Øystre Slidre:** 1 hann ved *Kvitfeten* 25.06. (Erland Fjell), 1 hann ved *Bjørnhølen* 10.07. (Svein Bekkum), 1 hann *Grunntjerni* 11.07. (Geir Høitomt).

Kommentar: Oppland forvalter trolig mellom 50 – 75 % av den norske hekkebestanden av myrhaug (Opheim 1998). Vi har dermed et betydelig ansvar for denne nasjonalt truede arten.

ENGHAUK (NSKF)

Eldre observasjon som ikke er innrapportert til NSKF, og følgelig heller ikke publisert:

Vestre Toten: 1 ad. hann langs *Einavatnet ved Mjørlund* 29.04.2003 (Ole Jørgen Liodden og Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: LRSK har ansvar for å få observasjonen oversendt NSKF. Dersom den godkjennes er dette det andre funnet i Oppland (det første på Fokstumyra i 1994).

MUSVÅK

Lesja: 1 ind. *Lesjaleira* 18.04. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005), **Nord-Fron:** 1 ind. over *Lomoen ved Vinstra* 20.08. (Hans Skuterud) og ca. 10.09. ("Siste nytt" Hujon nr. 4, 2005), **Sør-Fron/Ringebu:** 1 ind. på *Frya* 06.05. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005), **Lillehammer:** 1 ind. ved *Ringflatdammen* 16.05. (Lars Bærøe), **Gausdal:** 1 ind. *Follebu vestsida* 10.06. (Dag Smogeli Rusten), **Gjøvik:** 1 ind. *Breiskallen* 27.04. (Per

Åge Skålerud), 1 ind. *Beritknappen* 27.04. og 08.05. (Per Åge Skålerud), hhv. 3, 1 og 1 ind. *ved Egstادتjernet* 28.04., 09.06. og 03.07. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Stangstuguhøgda ved Rv. 33* den 29.04. (Per Åge Skålerud), 2 ind. *Stangstua på Vardalsåsen* 27.09. og 1 ind. i *samme område* 08.10. (Thor Østbye), hhv. 2 og 1 ind. i *Hunndalen* 08.05. og 31.08. (Per Åge Skålerud), 1 ind. i *Bjugstadmarka* 08.06. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Svennesvollene* 30.08. (Bjørn Harald Larsen), **Vestre Toten:** 1 ind. *Veltmanntjern-åsen* 31.07. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *ved Einavoll* 15.08. og 1 ind. *ved Bruflat* og 1 ind. *Blili* 01.10. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. *ved Båkinn på Kapp* 02.10. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Ulsrud i Kolbu* 12.09. (Tom Dalhøy), 1 ind. *ved Blili* 01.10. (Bjørn Harald Larsen), **Gran:** Observert i *Gullerudvika* på våren (Egil Elvestuen), 2 ind. *over Brandbukampen* 30.03. (Even Dehli), 1 ind. *sør for Lygna* 15.08. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre Land:** 1 ind. *på Fall* 29.04. (Per Åge Skålerud), **Nordre Land:** 1 ind. *ved Dokka* 27.09. (Thor Østbye), **Nord-Aurdal:** 1 ind. i *nordenden av Sæbufjorden* 16.08. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Musvåken hekker spredt i de sørlige deler av fylket, men mangelfull kjennskap til dens forekomst gjør at vi er interessert i alle observasjoner. Den står forøvrig på lista over truede arter i Oppland (Opheim 1998).

FJELLVÅK

Vinterobservasjon:

Vågå: 1 ind. i flukt *over Leirungsdalen ved Gjende* 15.01. (Kari Sveen).

Kommentar: Vinterfunn nr. 6 i Oppland.

KONGEØRN

Observasjoner utenom tradisjonelt hekkeområde:

Lillehammer: 1 ind. *ved Storlondammen* 10.04. (Bjørn Riise), 1 ind. *over Saksumsdalskjølen* 02.11. (Kjetil Rolseth), **Østre Toten:** 1 ind. *Krabyskogen* 03.04. (Ketil Kristiansen).

FISKEØRN

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gausdal: 1 ind. i *Nedre Svatsum* 13.07.2003 (Hans Sagstuen), **Gran:** 1 ind. *Jarevatnet* 06.04.1993 (Iver Olerud), 1 ind. i *Røykenvika* 17.05.1995, 25.06.1996, 08.05.1997 og 01.05.1998 (Geir Høitomt).

Observasjoner i 2005:

Lillehammer: 1 ind. ankommet kjent hekkeplass i *Mesnavassdraget* 28.04. (Ragnar Ødegård), hvor rugende fugl ble sett 22.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Lars Bærøe), 07.06. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim) og 16.06. Indikasjon på små unger i reiret ved sistnevnte besøk (Lars Bærøe). Også sett på reiret 20.06. og ved flere besøk på høsten ble det konstatert at 1 unge vokste opp (Ragnar Ødegård). Følgende observasjoner i *Lågendeltaet* på våren: 1 ind. 20.04. (Lars Bærøe), 26.04. (Kjetil Rolseth), 30.04. (Bjørn Reistadbakken) og 05.05. (Jon Opheim), 2 ind. 06.05. (Kjetil Rolseth) og 07.05. (Jon Opheim), 1 ind. 13.05. (Christin Valsjø), 2 ind. 14.05. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 1 ind. 19.05. (Jon Opheim), 21.05. (Ragnar Ødegård), 31.05. og 01.06. (Kjetil Rolseth). Videre 1 ind. på *Sjogen* (tok fisk) 24.05. (medd. fra

skoleklasse til Jon Opheim), 1 ind. ved *Lønstøltjern på Jørstadhøgda* 28.05. (Dag Smogeli Rusten og Helge Grønlien), 1 ind. ved *Gammeltjernet på Jørstadhøgda* 28.05. (Dag Smogeli Rusten og Helge Grønlien), **Gausdal**: Reir med rugende fugl oppdaget på *ikke kjent lokalitet ved vatn i Østre Gausdal* 10.06., hvor 3 store unger ble sett i reiret 21.07. (Dag Smogeli Rusten), 1 ind. ved *Fognsetertjernet* 28.05. (Dag Smogeli Rusten og Helge Grønlien), **Gjøvik**: 1 ind. *Beritknappen i Hunnselva* 26.04. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Egstadtjernet* 17.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten**: 1 ind. *Totenvika* 25.04., 30.05., 16.06. og 01.08. (Tom Dalhøy), 1 ind. på *Kapp* 28.04. (Tom Dalhøy), 1 ind. ved *Hutjern* 17.07. og 08.08. (Alf Normann Håvi), **Gran**: 1 ind. *Jarenvatnet* 20.04. og 28.04. (Geir Høitomt), 1 hekkende par på kjent lokalitet på *Gran Østås* (Even Dehli), 1 hekkende par på kjent lokalitet *Gran Vestås* (Even Dehli), **Nordre Land**: 1 hekkende par på kjent lokalitet i *Skjellingshovde* 08.06. (Geir Høitomt), **Sør-Aurdal**: 1 ind. ved *Sundvoll bru* 24.04. (Lars Bærøe).
Kommentar: En statusrapport for fiskeørn i Oppland pr. 2000 (Høitomt 2002) konkluderte med 20 intakte reirlokalteter. Etter nye funn i 2001, 2003, 2004 og 2005 er vi nå oppe i 25.

AFTENFALK (NSKF)

Nordre Land: 1 hann ved *Bardalen* 01.06. (Geir Høitomt).

Kommentar: LRSK har ansvar for å få observasjonen oversendt NSKF. Dersom den godkjennes er dette funn nr. 7 i Oppland.

JAKTFALK

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert/publisert i LRSK-rapporter:

Dovre: 1 par på *kjent hekkelokalitet på Dovrefjell* allerede 05.03.2000 (Tor Vorkinn),

Skjåk: 1 ind. i *Aurdalen* 29.10.1995 (Per Bådshaug), 1 ind. i *Lundadalen* 07.04.1996 (Per Bådshaug), **Lom**: 1 ind. *Frisvollskogen* 12. og 13.12.1995 (Per Bådshaug), 1 ind.

ved *Krossbu* i januar 1999 (Kåre Vole), **Ringebu**: 1 ind. i *Samdalen* 14.10.1997 (Dag L. Fjeldstad), **Gausdal**: 1 ind. ved *kjent hekkeplass* 20.06.1997 (Hans Sagstuen),

Vang: 1 par, hvorav 1 varslet, *nord for Vangsmjøsa* i begynnelsen av juli 1998 (Asle Freberg), hekking påvist på en lokalitet i *vestre del av kommunen* i 1994, 1995, 1997, 19989, 1999, 2000, 2002, 2003 og 2004 (Asle Freberg), 2 ind. ved egnet hekkeplass *langt vest i kommunen* i 2004 (Asle Freberg).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. med mat til utfløyne unger på *kjent lokalitet vest for Lesjaskogsvatnet* 28.07. (Olav Brendjord), **Dovre**: 1 – 2 utfløyne unger ved *kjent lokalitet øst i*

kommunen i juni/juli (Egil Soglo og Finn Bjormyr), **Skjåk**: 1 par med 3 unger på *kjent lokalitet sør i kommunen* (Per Bådshaug), **Lom**: Hekking på *kjent lokalitet i østre del av kommunen* (Odd Repp), **Ringebu**: 1 ind. ved *Åsdalstjerna* i juni (Trond Voldmo),

Øystre Slidre: 1 par på *kjent lokalitet* 10.04. (Reidar Gran), **Vestre Slidre**: 1 ind. ved *Syndin* 01.10. (Trond Iver Pettersen).

Kommentar: En av landets mest truede rovfuglarter, hvor Oppland har et stort forvaltnings-

ansvar med anslått hekkebestand på 19 - 29 par (Østbye og Gaarder, 1997).

ei krone her og ei krone der...

Hos KIWI vinner du hver gang.

Faste, lave priser og Norges tøffeste garantier

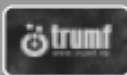
Kvalitetsgaranti på frukt og grønnsaker. Dobbelte pris tilbake hvis du ikke er fornøyd.

Holdbarhetsgaranti
Finner du en vare som går ut på dato i dag eller i morgen, får du varen gratis.
(gjelder ikke brød og bakervarer)

Bleieskiftavtale
Du får hver 4. Libero bleiepakke du handler uten å betale for den.

KIWI mini pris
KJØP KJAPT, KJØP TRYGT, KJØP BILLIG

MEISEBOLLER OG FUGLEFRØ.

BRANDBU. 61 33 46 55

VANDREFALK

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Nord-Aurdal: 1 ind. sett jakte *over Stølsvidda* både sommeren 2003 og 2004 (Thor Østbye). Observasjoner i 2005:

Dovre: 1 par *ved bergvegg* (hvor arten hekket for lang tid tilbake) 27.04. og 28.04 (Morten Liebe), men som ikke ble sett ved senere besøk på våren/sommeren (Trond Toldnes, Morten Liebe og Jon Opheim), **Sel:** 1 par (parring observert) på *tidligere ikke kjent lokalitet sør for Otta* 16.04. (medd. fra Dag Smogeli Rusten), 1 ind. på *tidligere ikke kjent lokalitet sør i kommunen* en dag rundt midten av mai (Bjørn Roar Løkken),

Nord-Fron: 1 ind. på *tidligere ikke kjent lokalitet i nordre del av kommunen* 10.04. (Hans Skuterud og Bjørn Roar Løkken). Her ble 1 par (bl.a. parring) observert 16.04. (medd. fra Dag Smogeli Rusten), 1 par på *kjent lokalitet sør i kommunen* 24.03. (Hans Skuterud) og en annen dag i slutten av mars (medd. fra Dag Smogeli Rusten),

Sør-Fron: På en *kjent lokalitet sør i kommunen* var 1 ind. ankommet 24.03. (Hans Skuterud), hvor 1 par ble sett kort tid senere (medd. fra Dag Smogeli Rusten), 1 ind. observert ved reirhylla 06.04. (Jon Opheim) og 28.04. (Morten Liebe) og 1 par med 1 unge på høsten (Christin Valsjø), **Ringebu:** 1 hunn på reirhylla på *kjent lokalitet* i mars/april (medd. fra Dag Smogeli Rusten), 1 par tilstede her 24.04. (Knut Gundersen og Morten Liebe), **Øyer:** Par sett i *kjent hekkeområde* på våren (Dag Smogeli Rusten),

Lillehammer: 3 ind. sett samtidig *ved kjent hekkeplass* 26.04. (Kjetil Rolseth), par observert her senere på sommeren, men uten konstatert hekking (Dag Smogeli Rusten),

Gausdal: 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten), 1 ind. på *tidligere ikke kjent lokalitet i vestre del av kommunen* 30.05., hvor det ved nytt besøk 10.06. ble registrert 3 – 4 unger i reiret (Dag Smogeli Rusten),

Østre Toten: 1 ind. *Totenvika* 18.01., 02.02. (Tom Dalhøy) og 09.10. (Tom Dalhøy og Inga S. Dalhøy). Ellers 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten),

Søndre Land: 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten), 1 par på *kjent lokalitet nord i kommunen* 03.04. (Geir Høitomt),

Nordre Land: 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten),

Sør-Aurdal: 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten),

Nord-Aurdal: 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten),

Øystre Slidre: 1 ind. (fotobelegg) på *Valdresflya* 27.06. (Ketil Knudsen),

Vestre Slidre: 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten), **Vang:** 1 par på *kjent lokalitet* tidlig på våren (medd. fra Dag Smogeli Rusten).

Kommentar: Med årets 4 nye lokaliteter med observerte par (og sannsynlig hekking) er vi oppe i 19 lokaliteter i 15 kommuner.

*H) LERKEFALK

Østre Toten: Hhv. 1 og 2 ind. i Totenvika 31.08. og 04.09. (Tom Dalhøy), **Gran:** 1 ind. *nord for Brandbu krk.* 17.07. (Sverre Lundemo).

Kommentar: Funn nr. 77 - 79 i fylket. Siden 1992 er vi oppe i 23 hekkefunn/ hekkeindikasjoner på i alt 12 lokaliteter. Disse fordeler seg slik kommunevis: Gran (5), Søndre Land (3), Østre Toten (2), Nordre Land (1) og Søndre/Nordre Land (1).

*MYRRIKSE

Søndre/Nordre: 1 ind. hørt i *Dokkadeltaet* 15.07. (Geir Høitomt).

Kommentar: Funn nr. 25 i Oppland.

SIVHØNE

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ungfugl i *Røykenvika* 24.09.2004 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Gran: 1 ind. *Grautbrua ved Jarevatnet* 20.03., hvor den trolig hadde oppholdt seg de siste ca. 3 ukene (lokal beboer medd. til Even Dehli), 1 ind. i *dam ved Grindaker* 10.05. (Geir Høitomt), 2 kull i *Steruddammen på Tingelstadhøgda* i løpet av sommeren (Even Dehli), 2 kull i *dam ved Majorsalm på Tingelstadhøgda* i løpet av sommeren, hvor 3 årsunger bl.a. ble sett 26.09. (Even Dehli), 2 ind. *Jorstaddammen* 28.06. (Even Dehli), 1 ind. *Jarevatnet* 02.10. (Geir Høitomt), 1 ind. i *Vigga ved utosen av Jarevatnet* 26.12. (Even Dehli), **Lunner:** Hekking registrert på *Vassjøtjern* (Geir O. Pedersen).

Kommentar: Desemberobservasjonen i Gran er vinterfunn nr. 5 i fylket. Sivhøna er en sjelden hekkfugl med en antatt bestand på bare 2 – 4 par (Opheim 1998). Etter klare indikasjoner på nedgang i 1970- og 1980-årene sporer vi igjen en viss økning. I perioden 1970 – 2005 har vi registrert 16 lokaliteter med dokumentert hekking/eller sterk indikasjon på hekking, med denne kommunevise fordeling: Gran (8), Vestre Toten (2), Gjøvik (2), Gran/Lunner (1), Lunner (1), Sør-Fron (1) og Sel (1).

SOTHØNE

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: Mange hekkende par i *Jarevatnet* i 1999, bl.a. 16 ind. her 24.04. (Bjørn Harald Larsen), 3 ind. (trolig 3 hekkende par) *Hovstjern* 22.05.2002 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Dovre: 1 ind. på *Vigerusttjernet* 11.05. (Olav Werner Grimsby), 1 ind. på *Angardtjernet* 23.05., 10.06. (Olav Werner Grimsby) og 11.06. (Olav Brendjord), **Lom:** 3 par (3 rugende fugler) i *Åsjo* 11.06. (Per Bådshaug) og 5 ind. (3 ad. og 2 årsunger) samme sted 23.08. (Jon Opheim), **Sør-Fron:** Følgende er rapportert fra *Rykhussumpene*, som har vært et fast hekkeområde over lang tid: 20 ind. 19.04. (Hans Petter Ous), 12 ind., hvorav 1 ind. på reir, 04.05., 2 ind. 05.06. (Jon Opheim), 5 ind., hvorav 2 årsunger, 23.08. ("Siste nytt" Hujon nr. 3, 2005), 1 ind. i *jordbruksdam vest for Harpefosdammen* 10.05. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 2 ind. *Lågendeltaet* 15.04. (Lars Bærøe og Jon Opheim), samt 1 ind. samme sted 18.10. (Ragnar Ødegård), 22.10. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim) og 23.10. (Lars Bærøe og Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 ind. landet på en terrasse i *Stokkroa i Redalen* i skumringen 02.04.! (Svein-Erik Hasle). Fuglen ble tatt hånd om og fraktet til Åkersvika ved Hamar dagen etter. **Vestre Toten:** 1 ind. *vestsida av Einavatnet* 17.12. og 19.12. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. *Mjøsa ved Kapp brygge* 23.04. (Tom Dalhøy), **Gran:** 2 – 7 ind. i *Røykenvika* følgende dager på vinteren: 3 ind. 04.01. (Bjørn Harald Larsen) og 14.01. (Even Dehli), 2 ind. sett flere ganger fra midten av januar til 26.02. (Even Dehli), samt 7 ind. 27.12. (Bjørn Harald Larsen og Geir Gaarder), 7 ind. *Jarevatnet* 18.04. (Even

Dehli), hvor det på høsten ble sett hhv. 90, 41 og 66 ind. 10.10. (Even Dehli), 23.10. (Geir Høitomt) og 16.11. (Bjørn Harald Larsen), **Lunner**: Min. 5 hekkende par på *Kalvsjøtjernet* (Bjørn Harald Larsen), **Jevnaker**: 1 ind. *utosen av Randsfjorden* 27.03. (Jon Opheim), **Søndre/Nordre Land**: 2 ind. *Dokkadeltaet* 30.09. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn).

Kommentar: Hekking er denne gang bare rapportert fra Lom og Sør-Fron, men flere par har åpenbart hekket i Hadelandsregionen. Hekkebestanden i fylket er tidligere anslått til 16 - 22 par (NOF, avd. Oppland 1998). Antall vinterfunn i fylket er nå oppe i 32.

TRANE

Trekkobservasjoner på våren (tidlig ankomst/store antall):

Sør-Fron/Ringebu: 100 ind. på *Ringebuvollene* 19.04. (Tom Skånsar Borgersen), tils. 155 ind. på *vollene mellom Fåvang og Frya* 22.04. (Jon Opheim), **Lillehammer**: Ca. 100 ind. på trekk gjennom *Lågendeltaet* 18.04. (Bjørn Riise), **Gausdal**: Hhv. 50 og ca. 80 ind. på *jorder i Østre Gausdal* 23.04. – 24.04. (medd. til Lars Bærøe) og 28.04. (Egil Iversen), **Søndre Land**: 42 ind. *ved Fluberg bru* 20.04. (Geir Høitomt), **Søndre/Nordre Land**: 61 ind. i *Dokkadeltaet* 21.04. (Geir Høitomt).

Hekking på uvanlige lokaliteter:

Skjåk/Lom: 1 hekkende par i *Risheimøye naturreservat*, hvor 1 par ble sett med 1 unge 20.07. og utover ettersommeren/høsten (Per Bådshaug), **Sel**: 1 par med 1 liten unge i *Refjellområdet* hele 1160 moh. (Jon Opheim).

Trekkobservasjoner på høsten (store antall):

I forbindelse med ei landsdekkende telling 17.09. – 18.09. ble 550 ind. registrert i Oppland (se også Hujon nr. 4, 2005):

Kommune	Lokalitet	Ad.	Juv.	SUM	% juv	1-kull	2-kull	Snitt kull	Antall kull
Vågå	Ved Lalmrvatnet	1		1					
Sør-Fron	Frya/Hundorp	50	1	51	2,0	1		1,0	1
Ringebu	Fåvang-/Ringebuvollene	211	9	220	4,1	7	1	1,1	8
Gausdal	Østre Gausdal	23	5	28	17,9	5		1,0	5
Østre Toten	Kolbu	231	9*	240	3,8*	9		1,0	9*
Søndre Land	Fluberg bru	2	2	4	50		1	2,0	1
Øystre Slidre	Ved Heggefjorden	4	2	6	33,3	2		1,0	2
SUM		522	28	550	5,1*	24	2	1,1	26

* I Østre Toten ble tellingen av ca. 240 ind. gjort ved innflyvning til overnattingsplass på Vindflomyra på kvelden, uten mulighet til å få telt opp andelen med ungfugler. Den 18.09. ble det gjort ei telling på dagtid i åkerlandskapet. Av 115 kontrollerte fugler var det en ungeandel på 9 (alle 1-er kull), dvs. at tabellen ovenfor ikke er fullstendig når det gjelder ungfugl.

Følgende deltok under tellingen: Svein Bekkum (Frya/Hundorp og Fåvang-/Ringebuvollene), Tom Skånsar Borgersen (Frya/Hundorp og Fåvang-/Ringebuvollene), Per Bådshaug (ved Lalmrvatnet), Geir Høitomt (Dokkadeltaet og ved Fluberg bru), Jon Opheim (Gausdal, Fåvang-/Ringebuvollene og Østre Toten),

Jan Kåre Roang (Østre Toten/Totenåsen), Astrid Vestad (Rustad gard), Thor Østbye (Øystre og Vestre Slidre).

Utover dette nevnes følgende høstobservasjoner: **Sør-Fron/Ringeby**: 150 - 200 ind. *Fryasletta* 06.09., samme sted hele 314 ind. 02.10. og ca. 230 ind. så sent som 13.10. (Jon Opheim).

TJELD

Vågå: 1 ind. ved *Tessand* 02.04. (Per Bådshaug), 1 ind. ved *Kalbakk* 24.04. (Per Nettet), **Ringeby**: 3 ind. ved *Fåvang* 22.05. (Dag L. Fjeldstad), **Øyer**: 1 ind. i flukt over *Gillebofjorden* 15.05. (Christin Valsjø og Jon Opheim), **Lillehammer**: Følgende 2 hekkefunn i *Lågendeltaet*: 1 par i *båthavna på Vingnes*, med rugende fugl i dagene 08.05. – 26.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe, Sven Haugen og Jon Opheim). Reiret funnet oversvømt 27.05. (Ragnar Ødegård og Lars Bærøe). 1 par på *mudderbank nord for Vingnesbrua*, med rugende fugl i dagene 14.05. – 19.05. (Jon Opheim, Lars Bærøe, Ragnar Ødegård og Dag L. Fjeldstad). Reiret funnet oversvømt 20.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim). De øvrige observasjonene i *Lågendeltaet* er samlet i tabellen under. Forkortelser: Lars Bærøe (LB), Tom Dalhøy (TD), Dag L. Fjeldstad (DLF), Sven Haugen (SH), Øyvind Nyfløt (ØN), Jon Opheim (JO), Bjørn Riise (BR), Kjetil Rolseth (KR), Øyvind Solberg (ØS) og Ragnar Ødegård (RØ).

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
03.04.	1	JO	04.04.	1	JO	05.04.	1	JO
06.04.	2	LB	07.04.	1	JO	08.04.	6	JO, LB
09.04.	6	JO, BR, RØ	10.04.	2	JO	11.04.	2	JO
12.04.	3	LB	13.04.	7	JO	14.04.	3	JO
15.04.	5	JO, LB	16.04.	4	LB	17.04.	1	JO, BR
19.04.	4	JO, TD	20.04.	5	JO, LB, TD	21.04.	2	JO
22.04.	1	JO	23.04.	7	JO	24.04.	3	JO
25.04.	1	JO	26.04.	3	JO	28.04.	3	JO
29.04.	1	JO, RØ	30.04.	5	JO	01.05.	Min. 60	KR
02.05.	2	JO, ØN, ØS	03.05.	3	JO	05.05.	5	JO
06.05.	4	JO, RØ	07.05.	1	JO, RØ	08.05.	3	JO, RØ
09.05.	1	RØ	10.05.	2	JO, RØ	11.05.	2	JO, RØ
13.05.	2	JO, RØ	14.05.	4	JO, RØ	15.05.	8	JO, LB
16.05.	4	JO	17.05.	1	JO	18.05.	6	JO
19.05.	2	JO, DLF	20.05.	4	JO, RØ	21.05.	54	JO, RØ, LB
22.05.	3	SH, LB	23.05.	6	JO, RØ	24.05.	2	JO
25.05.	2	JO	26.05.	2	JO	27.05.	2	LB

Lillehammer (forts.): 2 ind. *Vingnes kapell* 13.05. (Bjørn Harald Larsen), 10 - 15 ind. *utosen av Rinna i Vingrom* 23.05. (Dag L. Fjeldstad), **Gjøvik**: 1 ind. *Mjøsa ved Gjøvik* 27.03. (Jon Opheim), 1 par *Svennesvollene* 10.04. ("Siste nytt" Hujon nr. 2, 2005), samme sted 3 ind. 17.04. (Jon Opheim), 1 par 29.04. (Ragnar Ødegård) og 4 ind. 21.06. (Bjørn Harald Larsen), 1 par på *Sveastranda* 13.05. (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. *Mjøsstranda ved Gjøvik* 25.05. (Aasmund Mikael Ljønes), trolig mislykket hekking *Fluren, Svennesvollene* (Bjørn Harald Larsen), **Vestre Toten**: 1 ind. *Blilivika*

10.06. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten**: Hhv. 5, 2 og 2 ind. *Totenvika* 10.04., 18.04. og 25.04. (Tom Dalhøy), samt 1 hekkende par (rugende fugl) 20.05. (Bjørn Harald Larsen), hhv. 2, 1 og 4 ind. *ved Kapp brygge* 25.04., 23.05. og 13.08. (Tom Dalhøy), 4 ind. *Fauchald på Kapp* 21.05. (Tom Dalhøy), **Gran**: 2 ind. *Eidsand ved Randsfjorden* 03.05., hvor 1- 2 ind. ble sett flere ganger i mai, senest 1 ind. her 31.05. (Marit Løvbrøtte), **Søndre/Nordre Land**: 1 - 6 ind. sett følgende 5 dager i *Dokkadeltaet*: 6 ind. 17.04., 2 ind. 18.04. og 19.04., 1 ind. 26.04. og 4 ind. 16.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Etter det første hekkefunnet i 1989 har tjelden etablert seg som en fast men fåtallig hekkefugl. Med årets 3 reirfunn (2 i Lillehammer og 1 i Østre Toten) kjenner vi til 39 hekkefunn/par med tydelig hekkeindikasjon i fylket. Funnene fordeler seg på 12 lokaliteter med følgende kommunevise fordeling: Gjøvik (5), Gran (2), Vestre Toten (1), Østre Toten (1), Lillehammer (1), Ringebru (1) og Lom (1).

DVERGLO

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Lillehammer: 1 par med unger i *nordenden av Mesnavatnet* på forsommeren 2004 (Sven Haugen), **Gran**: 4 ind. i *Røykenvika* 12.04.1993 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. *Lesjaleira* 08.06. (Bjørn Harald Larsen), **Sør-Fron**: 2 ind. ved *Hundorp bru* 30.04. (Hans Skuterud) og 14.05. (Bjørn Roar Løkken), **Ringebru**: 2 ind. ved *Fryas utløp i Lågen* 12.05. (Bjørn Roar Løkken), **Lillehammer**: 1 - 2 ind. sett følgende dager i *Lågendeltaet* på våren: 2 ind. 24.04. og 05.05., 1 ind. 06.05. (Jon Opheim) og 07.05. (Lars Bærøe og Jon Opheim), 2 ind. 15.05. (Kjetil Rolseth), 1 ind. 19.05., 22.05. og 24.05. (Jon Opheim), reirfunn (4 egg) i steinbrudd vest for Traasethstranda i begynnelsen av mai (lokal beboer, medd. til Lars Bærøe), 1 varslende ind. her 14.05. og 1 varslende par 16.05. (Jon Opheim), **Gjøvik**: 2 ind. på *Svennesvollene* 20.05. (Ragnar Ødegård og Per Åge Skålerud), hvor det 17.06. ble registrert 4 varslende ind., trolig 3 hekkende par (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. *Breiskallenga* 26.05. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten**: 1 par med 2 - 3 unger *Raufoss industripark* 17. - 24.06. (Per Åge Skålerud, Per Kristian Sivesind og Kai Simonsen), 2 ind. med hekkeadferd i *steinbrudd ved Eriksrudtjernet* 08.07. (Aasmund Mikael Ljønes og Jahn Ove Bekkelund), **Østre Toten**: Min. 4 territoriehevdende par mai/juni og 1 par med 1 pull. *Totenvika* 05. og 13.06. (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. *Totenvika* 14.06. (Tom Dalhøy), 3 varslende ind samme sted 23.06. (Bjørn Harald Larsen m.fl.), **Søndre/Nordre Land**: 1 territoriehevdende par i *Dokkadeltaet* 06.05. (Bjørn Harald Larsen), hhv. 4 og 2 ind. samme sted 09.05. og 21.05. (Geir Høitomt).
Kommentar: Hekkefunn/indikasjon på hekking ble dette året registrert på 4 lokaliteter i fem kommuner. Dette er en fåtallig hekkefugl med en anslått fylkesbestand på 40 - 50 par (Opheim 1998). Arten er mange steder på vikende front og står på den nasjonale "rødlista."

SANDLO

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:
Gran: 9 ind. i *Røykenvika* 08.05.1997 (Geir Høitomt).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 2 ind. på *Lesjaleira* 08.06. (Bjørn Harald Larsen), **Sør-Fron:** 6 ind. *Lågen ved Hundorp* 23.05. (Jens Petter Ous), **Lillehammer:** 3 - 18 ind. i *Lågendeltaet* følgende 4 dager på våren: 4 ind. i 19.05. (Dag L. Fjeldstad), 5 ind. 20.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 18 ind. 21.05. og 3 ind. 22.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Jon Opheim), **Gjøvik:** 5 ind. *Svennesvollene* 17.06. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 4 ind. på et jorde på *Breili* 21.05. (Bjørn Harald Larsen), hhv 13, 5, 8 og 4 ind. i *Totenvika* 18.05., 20.05., 21.05. og 30.05. (Bjørn Harald Larsen), et oppsiktsvekkende hekkefunn i *Totenvika*, hvor følgende observasjoner ble gjort: 3 ind. 05.06., 4 ind., hvorav 1 rugende, 10.06., 2 ind., hvorav 1 rugende, 13.06. og 1 varslende ind. ved oversvømt reir 19.06. (Bjørn Harald Larsen og Trude Nereng), **Øystre Slidre:** Hhv. min. 5 ind., min. 3 ind. og 9 ind. ved *Fisketjønna på Valdresflya* 09.07., 10.07. (Svein Bekkum, Olav Werner Grimsby, Jon Magnus Erichsen, m.fl.) og 12.07. (Hans Skuterud).

Kommentar: Arten har relativt få kjente hekkeplasser i fylket, og alle observasjoner på egnede hekkebiotoper i sommerhalvåret er derfor av interesse. Hekkefunnet i Totenvika er det første som er registrert i låglandet i fylket.

SANDLO/DVERGLO

Lillehammer: 2 ind. i *Lågendeltaet* 20.04. (Lars Bærøe).

BOLTIT

Dovre: 3 ind. *Grisungen på Dovrefjell* 25.06. (Hans Skuterud), **Nord-Fron:** 2 ind. *Austhø i Skåbu* 27.05. (Hans Skuterud og Bjørn Roar Løkken), **Østre Toten:** 5 ind. på jorde nedenfor *Nordli kapell, Breili*, 18.05. (Bjørn Harald Larsen) og 2 ind. på et annet jorde på *Breili* 21.05. (Bjørn Harald Larsen), **Nord-Aurdal:** 2 ind. på trekk *Stølsvidda* 24.05. (Thor Østbye), **Øystre Slidre:** Hhv. 3 og 2 ind. ved *Fisketjønna på Valdresflya* 10.07. (Svein Bekkum, Olav Werner Grimsby, Jon Magnus Erichsen, m.fl.) og 12.07. (Hans Skuterud).

Kommentar: Med sin anonyme tilværelse i høg fjellet er boltiten en vanskelig art å kartlegge. Vi er interessert i alle observasjoner av arten, da vi har mistanke om at den er i tilbakegang.

HEILO

Spesiell høstobservasjon:

Vang: 34 ind. på *Slettefjell* hele 1450 moh. 02.10. (Thor Østbye).

VIPE

Vinterfunn:

Østre Toten: 1 ind. ved *Mjøsa rett nord for Kapp* 13.01. (Per Åge Skålerud), 1 ind. i *Totenvika* 16.01. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Vinterfunn nr. 5 og 6 i fylket.

DVERGSNIPE

Østre Toten: 1 ind. *Totenvika* 21.05. (Bjørn Harald Larsen).

*H) TEMMINCKSNIFE

Lom: 1 ind. ved *utosen av Bøvra* 28.05. (Per Bådshaug), **Nord-Fron:** 1 ind. langs *Jotunheimvegen i Skåbu* 27.05. – 28.05. (Hans Skuterud), **Lillehammer:** Hhv. 7 og 5 ind. i *Lågendeltaet* 21.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe, Sven Haugen og Jon Opheim) og 22.05. (Sven Haugen og Lars Bærøe), **Østre Toten:** Hhv. 10, min. 5, 2, 7, 7, 1, 3 og 2 ind. i *Totenvika* 18.05. (Bjørn Harald Larsen), 19.05. (Tom Dalhøy), 20.05., 21.05., 23.05. (Bjørn Harald Larsen), 30.05. (Tom Dalhøy og Bjørn Harald Larsen), 31.05. og 05.06. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre/Nordre Land:** Hhv. min. 25, 4 og 9 ind. i *Dokkadeltaet* 21.05. (Knut Arne Nygård), 23.05. og 24.05. (Geir Høitomt og Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Svært få reirfunn er gjort av arten i de seneste ti-årene. NOF, avd. Oppland (1998) har anslått fylkesbestanden til 100 - 150 par, som nok er for optimistisk.

MYRSNIPE

Lesja: Observert på *Valåflyi* med indikasjon på hekking 28.07. (Olav Brendjord), **Dovre:** 1 ind. i fluktspill i *Veslhjerkinntjønnin naturreservat* 25.06. og 26.06. (Jon Opheim) og 4 ind. (2 par?) med hekkeadferd i samme område 17.07. (Geir Høitomt), **Sel:** 2 ind. i spill *sør for Butjernet (Refjellene)* 02.07. (Jon Opheim), **Sør-Fron:** 4 ind. ved *Hundorp bru* 18.05. (Hans Skuterud), **Lillehammer:** Mellom 1 – 92 ind. sett følgende 7 dager i *Lågendeltaet* på våren: 1 ind. 16.05. ("Siste nytt" nr. 2, 2005), 5 ind. 17.05. (Ragnar Ødegård) og 18.05. (Jon Opheim), 10 ind. 19.05. (Dag L. Fjeldstad, Lars Bærøe og Jon Opheim), 12 ind. 20.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 92 ind. 21.05. og 61 ind. 22.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe, Sven Haugen og Jon Opheim), **Gjøvik:** Hhv. 4, 31, 4 og 7 ind. på *Svennesvollene* 16.05. ("Siste nytt" nr. 2, 2005), 20.05. (Ragnar Ødegård og Per Åge Skålerud), 21.05. (Ragnar Ødegård) og 01.06. (Per Åge Skålerud), hvor det på høsten ble sett 1 ind. 03.09., 18.09. og 25.09. og 5 ind. 01.10. (Jon Opheim), 3 ind. langs *Mjøsa ved Sveastranda* 22.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** Hhv 6, 6, 13, 21, 6, 3 og 1 ind. i *Totenvika* 18.05. (Bjørn Harald Larsen), 19.05. (Per Åge Skålerud), 20.05., 21.05., 23.05., 30.05. og 10.06. (Bjørn Harald Larsen), 3 juv. samme sted 01.10. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre/Nordre Land:** 12 ind. i *Dokkadeltaet* 24.05. (Bjørn Harald Larsen), **Øystre Slidre:** Observert ved *Fisketjønnna på Valdresflya* 10.07. (Svein Bekkum, Olav Werner Grimsby, m. fl.), **Vestre Slidre/Vang:** 1 ind. *Lomendeltaet* 28.09. (Thor Østby).

*H) FJELLMYRLØPER

Gausdal: Min. 6 ind. på *kjent lokalitet i Vestfjellet* 29.05. (Svein Bekkum og Hans Sagstuen), **Østre Toten:** Hhv. 3, 1 og 1 ind. i *Totenvika* 30.05. (Tom Dalhøy og Bjørn Harald Larsen), 31.05. (Bjørn Harald Larsen) og 05.06. (Bjørn Harald Larsen og Per Åge Skålerud).

Kommentar: Vi har i dag kjennskap til 23 hekkelokaliteter i fylket. En totalregistrering med besøk på 19 kjente lokaliteter i 2001 resulterte i fugl på bare 7 av disse, med ialt 7 - 11 par (Isaksen 2002). Disse fordelte seg slik kommunevis: Øyer (2 - 3 par på 2 lokaliteter), Gausdal (3 - 5 par på 2 lokaliteter), Etnedal (0-1 par), Nord-Aurdal (1 par) og Øystre Slidre (1 par). Til tross for dette beskjedne antallet er

Oppland fortsatt blant de fylkene i landet som har størst forvaltningsansvar for denne truede vaderarten.

BRUSHANE

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Dovre: 1 hann *Veslhjerkinntjønnin naturreservat* 11.06.1997 (Hans Sletten), **Gran:** 4 ind. i *Røykenvika* 12.05.1993 (Bente Hoel Røken).

Observasjoner i 2005:

Dovre: Noen få ind. på *Fokstummyra* 20.05. – 21.05. (Kjell Mork Soot) og 4 ind. samme sted 22.05. (Hans Skuterud, Bjørn Roar Løkken og Harald Bolstad), 1 hunn skremt av reir med 4 egg i *Veslhjerkinntjønnin naturreservat* 26.06. (Jon Opheim) og ved et nytt besøk 17.07. viste hunnfuglen tydelig hekkeadferd (Geir Høitomt), **Gausdal:** 2 hanner sammen med en heiloflokk på et *jorde nedenfor Åstjernet i Svatsum* 22.05. (Øyvind Solberg), 1 hunn *ved Kleiven gård i Svatsum* 29.05. (Øyvind Solberg), 1 ind. i *Roppaområdet* 03.07. (Hans Sagstuen), **Lillehammer:** 3 hanner *ved utosen av Rinna i Vingrom* 03.05. (Ragnar Ødegård), 1 - 7 ind. i *Lågendeltaet* følgende 5 dager på våren: 1 hann (mørk krage) 08.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe og Jon Opheim), 1 hann (hvit krage) 11.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 2 hunner 14.05. (Lars Bærøe), 3 ind. 19.05. (Dag L. Fjeldstad), 7 ind. (1 hann og 6 hunner) 20.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 ind. *Sveastranda* 22.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 hann *Totenvika* 10.05. (Bjørn Harald Larsen), hhv 9 og min. 10 ind. samme sted 18.05. (Bjørn Harald Larsen) og 19.05. (Tom Dalhøy), 1 ind. *Fauchald på Kapp* 19.05. (Tom Dalhøy), **Søndre/Nordre Land:** 3 - 6 ind. på trekk *Dokkadeltaet* følgende 4 dager på våren: 5 ind. (1 hann og 4 hunner) 18.05., 6 ind. (2 hanner og 4 hunner) 20.05., 3 ind. (1 hann og 2 hunner) 21.05. og 5 ind. (2 hanner og 3 hunner) 23.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Brushanen er i sterk tilbakegang både i Oppland og i andre deler av landet og står nå på den nasjonale ”rødlista.” Vi er derfor interessert i alle observasjoner av arten.

ENKELTBEEKKASIN

Store antall, vinterfunn:

Lom: Min. 60 ind. i *Risheimøye fuglefredningsområde* 27.04. (Per Bådshaug), **Østre Toten:** 1 ind. *ved Kloppen langs Lenaelva* 22.12. (Geir Gaarder).

Kommentar: Vinterfunn nr. 11 i fylket.

KVARTBEKKASIN

Lom: Min. 6 ind. i *Risheimøye fuglefredningsområde* 27.04. (Per Bådshaug), **Lillehammer:** 1 ind. *Svartevja i Lågendeltaet* 12.03. og 22.03. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 ind. *Svennesvollene* 30.09. (Ragnar Ødegård), 15.10. (Hans Sagstuen og Jon Opheim) og 16.10. (Hans Sagstuen).

Kommentar: Mye kan tyde på at fuglen som ble sett i Lågendeltaet i mars hadde overvintret i området.

DOBBELTBEEKKASIN

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Vang: Spillplass langs *Smådøla* som har vært i bruk i alle år i perioden 1991 – 2004 (Asle Freberg) og spillplass ved *ei seter i Smådalen* i perioden 2002 – 2004 (Asle Freberg). Ingen av disse leikene er kjent fra før.

Observasjoner i 2005:

Sel: 1 ind. hørt spille noen ganger på dagtid mellom *Snuldra og Buvatnet (Refjellene)* 02.07. (Jon Opheim), **Nord-Fron:** 20 – 30 ind. på kjent leik nord for *Øyangen* 27.05. (Hans Skuterud og Bjørn Roar Løkken), **Nordre Land:** 1 ind. ved *Lennas utløp i Synnfjorden* 09.08. (Geir Høitomt og Astri Aadnes), 1 ind. *Slugua seter* 18.08. (Geir Høitomt), **Etnedal:** 1 ind. *Hunnslægret* 21.08. (Geir Høitomt), **Nord-Aurdal:** 1 ind. *Hovsjømyran* 10.07. (Geir Høitomt), **Øystre Slidre:** 1 ind. skremt av reir med 4 egg ved *Lassetjernet* 12.07. (Geir Høitomt og Astri Aadnes), **Vang:** Observert på spillplass langs *Smådøla* (Asle Freberg) og på spillplass ved *ei seter i Smådalen* (Asle Freberg).

Kommentar: Det registreres stadig nye spillplasser for arten. Vi har nå kjennskap til 67 spillplasser (dvs. min. 2 spillende fugler) etter 1970. Disse fordeler seg slik kommunevis:

Nord-Aurdal (20), Gausdal (9), Nord-Fron (8), Dovre (7), Øyer (5), Øystre Slidre (5), Sør-Fron (2), Ringeby (2), Vang (2), Vestre Slidre (2), Vågå (1), Sel (1), Lillehammer (1), Gjøvik (1) og Etnedal (1). Dobbeltbekkasinen står for øvrig på den nasjonale "rødlista," hvor Oppland (iflg. Kålås 1999) trolig forvalter omlag 20 % av den gjenværende vest-europeiske bestanden på anslagsvis 5 000 - 15 000 par.

Dobbeltbekkasin

LAPPSPOVE

Søndre/Nordre Land: 1 ind. i *Dokkadeltaet* 23.05. (Geir Høitomt), **Etnedal:** 1 ind. *Sæbu-Røssjøen* 16.06. (Geir Høitomt).

Kommentar: Funn nr. 25 og 26 i Oppland.

SMÅSPOVE

Observasjoner i hekketida:

Lesja: 1-2 hekkende par Lesjaleira mai/juni (Bjørn Harald Larsen), **Dovre:** Noen få ind. på *Fokstumyra* 20.05. – 21.05. (Kjell Mork Soot), **Nord-Fron:** Min. 5 par *Svartbekkmyrene i Skåbu* 27.05. (Hans Skuterud og Bjørn Roar Løkken), **Øyer:** 1 ind. *Botterudmyra* 19.06. (Jon Opheim), **Nord-Aurdal:** 2 par *Hovsjømyran* 22.05. (Geir Høitomt og Astri Aadnes) og 10.07. (Geir Høitomt), **Vang:** 3 ind. (på trekk) *Slettefjell* 22.07. (Thor Østbye).

Kommentar: Selv om småspova ikke befinner seg på noen liste over truede arter er vi interessert i alle observasjoner i hekketida.

STORSPOVE

Observasjoner i hekketida:

Lesja: 3-4 hekkende par (2 rugende fugler) på Lesjaleira 11.05. (Bjørn Harald Larsen), **Sør-Fron:** 1 territoriehevdende ind. ved *Midtbygda skole* 10.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. hørt fra *jorde vest for Rykhussumpene* 05.06. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 par ved *Lauga i Snertingdal* 09.05. (Per Åge Skålerud), 2 ind. ved *Egstadtjernet* 09.06. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten:** 1 territoriehevdende ind. *Gårder*, 1 varslende par og 1 ind. *Kyset* og 1 territoriehevdende par *Kvaksrud* 25.04. (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. hvorav ett rugende ved *Gårder* 15.05. (Bjørn Harald Larsen), 2 par med indikasjon på hekking *Trangvika ved Einafjorden* 28.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 4-5 hekkende par på *Vindflomyra* 10.06. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Storspovebestanden er i tilbakegang, i alle fall i jordbruksområdene i lavlandet, og står nå på den norske "rødlista." Vi er interessert i alle observasjoner i hekketida.

SOTSNIPE

Sør-Fron: 1 ind. ved *Hundorp bru* 14.05. (Hans Skuterud), **Søndre/Nordre Land:** 1 ind. i *Dokkadeltaet* 07.05. (Geir Høitomt).

SVØMMESNIPE

Lavlandsobservasjoner:

Vågå: 2 ind. *utosen av Vågåvatnet* 28.05. (Per Bådshaug), **Sør-Fron:** Hhv. 3 og 2 ind. *Rykhussumpene* 23.05. (Jens Petter Ous) og 28.05. (Hans Sagstuen), **Lillehammer:** Hhv. 10, 14, 7 og 7 ind. i *Lågendeltaet* 21.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen og Jon Opheim), 22.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe, Sven Haugen og Jon Opheim), 23.05. (Ragnar Ødegård, Dag L. Fjeldstad og Jon Opheim) og 24.05. (Jon Opheim), **Østre Toten:** 2 ind. i *Totenvika* 30.05. (Tom Dalhøy) og 2 hanner samme sted 31.05. (Bjørn Harald Larsen).

STEINVENDER

Lillehammer: 1 - 5 ind. følgende 7 dager i *Lågendeltaet* på våren: 2 ind. 17.05. (Jon Opheim), 1 ind. 18.05. og 19.05. (Dag L. Fjeldstad), 3 ind. 20.05. (Ragnar Ødegård), 5 ind. 21.05., 3 ind. 22.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe, Sven Haugen og Jon Opheim) og 1 ind. 23.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), **Østre Toten:** 1 ind. *Totenvika* 21.05. og 23.05. (Bjørn Harald Larsen).

*POLARJO

Østre Toten: 1 ad. ind. *Mjøsa på Kapp* 13.11. og 20.11. (Tom Dalhøy),
Søndre/Nordre Land: 1 ind. i *Dokkadeltaet* 21.05. (Knut Arne Nygård).
Kommentar: Funn nr. 28 og 29 i Oppland.

FJELLJO

Lesja. 1 ungfugl i *Lesjafjellet* 20.08. (Kathrin Hofmann Aslaksby), **Øystre Slidre:** 2 ind. *Valdresflya* ved *Fisketjønna* 10.07. (Svein Bekkum, Olav Werner Grimsby, Jon Magnus Erichsen, m.fl.).

Kommentar: Valdresflya er den sikreste lokaliteten for arten i fylket, og hvor den synes å hekke nesten årlig. Arten står på listen over truede arter i Oppland (Opheim 1998).

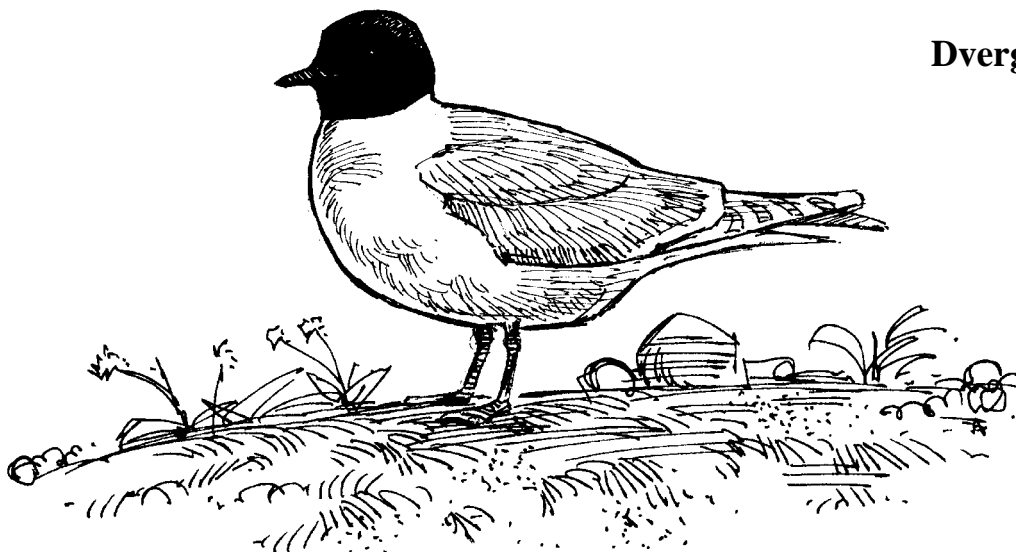
SABINEMÅKE (NSKF)

Lillehammer: 1 ind. over *Mjøsa utenfor Vingrom* 19.11. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), **Østre Toten:** 1 ind. *Mjøsa utenfor Trogstad i Totenvika* 14.11. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Mjøsa utenfor Kapp* 15.11. (Tom Dalhøy).

Kommentar: Observasjonene (som kan dreie seg om samme ind.) er foreløpig ikke behandlet/godkjent av Norsk sjeldenhetskomite for fugl (NSKF). Blir i tilfelle det/de første funnene i Oppland.

*DVERGMÅKE

Lillehammer: 2 ind. (1 ad. og 1 ungfugl) i *Lågendeltaet* 23.05. (Dag L. Fjeldstad, Ragnar Ødegård og Jon Opheim). Kommentar: Funn nr. 26 i Oppland.

Dvergmåke

HETTEMÅKE

Hekkefunn/sene høstobservasjoner:

Sel: Minst 200 ind. i koloni på *Mæringsdalsvatnet* 02.07. (Jon Opheim), **Øyer:** Ca. 50 ind., hvorav flere på reir, på *Helgetjern* 19.06. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 5 hekkende par ved *lensestolper i Lågendeltaet* 16.05., hvorav 2 av reirene var i ferd med å bli oversvømt. Senere etablerte det seg to kolonier på *steinholmer litt lenger nord i området* med hhv. ca. 45 og ca. 20 reir i bruk 22.05. og 23.05. Disse ble gradvis tatt av flommen og bare få av disse var igjen 06.06. (Jon Opheim), **Gjøvik:** Min. 10 reir med rugende fugler på *Sveastranda* 13.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Rambekkvika ved Gjøvik* 14.11. (Bjørn Harald Larsen), **Vestre Toten:** ca. 150 hekkende par *Helsettjernet* og 3-5 hekkende par på *Finnstadputten* 15.05. (Bjørn Harald Larsen), min. 9 reir *Blilisanden* 06.06. og 40 varslende fugler samme sted 10.06. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 8 varslende ind. på *Vindflomyra* 10.06. (Bjørn Harald Larsen), **Gran:** Ca. 600 ind. i koloni på *Tommelsjøen* i slutten av mai (Even Dehli).

Kommentar: Antall kjente hekkeplasser (siden det første hekkefunnet i 1958) teller 115. Hetttemåka er i markert tilbakegang mange steder, og står nå på lista over truede arter i Norge.

FISKEMÅKE

Vinterfunn:

I forbindelse med den tradisjonelle vintertellingen av vannfugl i hele fylket, som i år hoved-saklig ble utført i perioden 17.12. – 31.12., ble det telt 83 ind. Dette er et resultat som ligger nokså nær gjennomsnittet for de siste 20 årene. Observasjonene fordelte seg slik:

Kommune	Lokalitet/strekning	Dato	Antall	Observatør
Gjøvik	Mjøsa f.o.m. Svennesvollene – Stokkelvas utløp	19.12.	10	Bjørn Harald Larsen
Gjøvik	F.o.m. Stokkelvas utløp – Gjøvik brygge.	19.12.	1	Bjørn Harald Larsen
Gjøvik	F.o.m. Gjøvik brygge – t.o.m. Rambekkvika	19.12.	66	Per Åge Skålerud
Østre Toten	Mjøsa f.o.m. Kapp – Hensvoll	19.12.	2	Tom Dalhøy
Jevnaker/Gran	Randsfjorden Jevnaker – Røykenvika. Østsida.	27.12.	1	Geir Gaarder
Gran/Søndre Land	Randsfjorden Horn – Fluberg bru	27.12.	2	Geir Høitomt
Gran	Randsfjorden Bjoneroa – Tangen	27.12.	1	Bjørn Harald Larsen
SUM			83	

Øvrige vinterobservasjoner:

Gjøvik: Min. 70 ind. *langs Mjøsa ved Gjøvik* 14.01. (Bjørn Harald Larsen).

SILDEMÅKE

Lillehammer: 1 – 11 ind. sett følgende 23 dager i *Lågendeltaet*: 1 ind. 03.04., 4 ind. 07.04., 08.04. og 12.04., 2 ind. 14.04. og 24.04., 1 ind. 25.04., 26.04., 27.04. (Jon Opheim), 2 ind. 01.05., 09.05. (Jon Opheim), 10.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 11.05. og 13.05., 1 ind. 14.05., 11 ind. 15.05., 2 ind. 16.05. og 17.05., 7 ind. 19.05. (Jon Opheim), 6 ind. 20.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 3 ind. 21.05., 1 ind. 22.05. og 25.05. (Jon Opheim), **Gjøvik:** Min. 8 rugende fugler på *Fluren* 13.05. og 8 reir samme sted 08.06. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. *Mjøsa ved Kapp brygge* 10.09. (Tom Dalhøy).

Kommentar: Har hekket årlig på Fluren utenfor Svennesvollene siden 1999. Utover dette er arten påvist hekkende i Lågendeltaet i Lillehammer (2003) og Dynnholmen i Gran (2003).

GRÅMÅKE

Eldre vinterobservasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ind. *Jarevatnet* 04.12.2000 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Hekking:

Gjøvik: 21 reir på Fluren, Svennesvollene 09.06. (Bjørn Harald Larsen).

Store antall:

Lillehammer: Godt over 1000 ind. i *Lågendeltaet* over ei lengre periode i april og mai. Også store antall på høsten, men tellinger mangler (Jon Opheim).

Vinterobservasjoner:

I forbindelse med den tradisjonelle vintertellingen av vannfugl over hele fylket, som i år hovedsaklig ble utført i tidsrommet 17.12. – 31.12., ble det telt 102 ind.

Observasjonene fordelte seg slik:

Kommune	Lokalitet/strekning	Dato	Antall	Observatør
Lillehammer	Lågendeltaet	18.12.	1	Jon Opheim
Lillehammer	Roverudmyra	25.12.	9	Jon Opheim
Lillehammer/ Gjøvik	Mjøsa mellom Vingrom og Svennesvollene	19.12.	2	Bjørn Harald Larsen
Vestre Toten	Vestsida av Einavatnet	19.12.	1	Bjørn Harald Larsen
Gjøvik	Mjøsa f.o.m. Svennesvollene – Stokkelvas utløp	19.12.	1	Bjørn Harald Larsen
Gjøvik	F.o.m. Gjøvik brygge – t.o.m. Rambekkvika	19.12.	75	Per Åge Skålerud
Gjøvik	Rambekkvika – Kapp	19.12.	2	Tom Dalhøy
Østre Toten	Totenvika	19.12.	9	Geir Gaarder
Jevnaker/Gran	Randsfjorden Jevnaker – Røykenvika. Østsida.	27.12.	2	Geir Gaarder
SUM			102	

Øvrige vinterobservasjoner: **Lillehammer:** *Lågendeltaet*: 1 ind. 15.01., 50 – 55 ind. 19.01., 1 ind. 22.01., 2 ind. 29.01. og 12.02., 3 ind. 04.12. (Jon Opheim). Ellers hhv. 64 og 5 ind. *Mjøsa ved Vingrom* 03.12. og 10.12. (Jon Opheim), ca. 370 ind. på *Roverudmyra avfalls plass* 09.12. (Kjetil Rolseth), **Gjøvik:** 1 ind. over *Svennesvollene* 26.12. (Jon Opheim), **Vang:** 1 ind. på *Vangsmjøsa* 16.01. og 11.12. (Thor Østbye). Kommentar: Arten har hekket fast på *Svennesvollene* siden 1997, hvor det er registrert opptil 38 reir (2002). For øvrig er gråmåka registrert hekkende på **8** andre lokaliteter, men få av disse synes å være faste tilholdssteder.

*GRØNLANDSMÅKE

Østre Toten: 1 3k *Totenvika* 18.01. (Tom Dalhøy, Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Funn nr. 4 i Oppland fylke.

SVARTBAK

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 3 ind. i *Røykenvika* 01.05.2002 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Ringebu: 1 ind. i *Fåvang naturreservat* 03.08., 16.08., 22.08. og 06.09. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 1 - 210 ind. i *Lågendeltaet* på våren og forsommeren, jf. tabell nedenfor. Forkortelser: Lars Bærøe (LB), Sven Haugen (SH), Jon Opheim (JO) og Ragnar Ødegård (RØ).

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
25.03	1	LB	27.03	6	JO	28.03	5	JO
05.04	5	JO	07.04	11	JO	08.04	8	JO
09.04	5	JO	10.04	3	JO	11.04	4	JO
12.04.	8	JO	13.04.	12	JO	14.04	11	JO
15.04.	10	JO	16.04.	44	JO	17.04.	36	JO
18.04.	37	JO	19.04.	22	JO	20.04.	30	JO, LB
21.04.	35	JO	22.04.	32	JO	23.04.	23	JO
24.04.	47	JO	25.04.	44	JO	26.04.	73	LB, JO
27.04.	79	JO	28.04.	26	JO	29.04.	38	JO
30.04.	49	JO	01.05.	83	JO, RØ	02.05.	85	JO
03.05	6	JO	05.05	81	JO	06.05	70	JO, RØ
07.05	63	JO, RØ	08.05	103	JO, RØ	09.05	67	JO, RØ
10.05.	89	JO, RØ	11.05.	61	JO, RØ	13.05.	43	JO, RØ
14.05.	43	JO	15.05.	210	JO	16.05.	77	JO
17.05.	86	JO	18.05.	35	JO	19.05.	129	JO
20.05.	166	JO, RØ	21.05.	169	JO, RØ, LB, SH	22.05.	169	JO
23.05.	30	JO	24.05.	50	JO	25.05.	103	JO
26.05.	81	JO	28.05.	65	JO	29.05.	38	JO
06.06.	22	JO	15.06.	110	LB			

Lillehammer forts.: Hadde også fast tilhold i *Lågendeltaet* på sommeren og høsten - fram til ca. midten av november. Følgende 30 observasjoner er rapportert fra denne perioden: 22 ind. 31.07., 16 ind. 01.08., 29 ind. 02.08., 16 ind. 04.08., 9 ind. 05.08., 3 ind. 08.08. og 09.08., 1 ind. 13.08., 25.08. og 01.09., 2 ind. 02.09., 1 ind. 03.09. 2 ind.

15.09., 16.09., 18.09. og 20.09., 1 ind. 21.09., 2 ind. 22.09., 1 ind. 23.09. og 25.09., 3 ind. 01.10., 1 ind. 03.10. og 06.10., 2 ind. 09.10., 4 ind. 15.10. (Jon Opheim), 2 ind. 22.10. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 5 ind. 23.10., 8 ind. 29.10., 2 ind. 05.11. og 12.11. (Jon Opheim). Ellers 1 ind. *Mjøsa utenfor Vingrom* 19.11. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim) og 03.12. (Jon Opheim), **Gjøvik:** 2 ad. ind. *Mjøsa ved Gjøvik* 27.03. (Jon Opheim) og 1 ad. ind. samme sted 19.12. (Per Åge Skålerud) og 28.12. (Bjørn Harald Larsen), hhv. 4 og 3 ind. på *Svennesvollene* 17.04. (Jon Opheim) og 20.11. (Hans Sagstuen, Hans Skuterud og Jon Opheim), **Østre Toten:** 1 ind. i *Totenvika* 10.04., 12.04. og 14.04. (Tom Dalhøy), **Jevnaker:** 7 ind. *utosen av Randsfjorden* 27.03. (Jon Opheim), **Vang:** 1 ind. på *Vangsmjøsa* 15.01. (Thor Østbye).
Kommentar: Vinterobservasjoner nr. 30 - 32 i fylket. Alle disse er gjort etter 1990.

SVARTBAK/SILDEMÅKE

Lillehammer: *Lågendeltaet:* 1 ind. 04.04., 2 ind. 12.04. og 1 ind. 17.04. (Jon Opheim).

MÅKER SP.

Lillehammer: En totalopptelling av måker i *Lågendeltaet* 20.04. resulterte i hele 5862 ind., med dominans av hettemåke og gråmåke (Kjetil Rolseth).

*KRYKKJE

Gjøvik: 1 ind. *Mjøsa ved Dalsjordet* 14.01. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Funn nr. 6 i Oppland.

MAKRELLTERNE

Hekking eller observasjon i mulig hekkeområde:

Øyer: 2 par, hvorav det ene på reir (rugende fugl), på *Helgetjern* 19.06. (Jon Opheim), 3 ind., men uten funn av reir, på *Malmtjern* 19.06. (Jon Opheim), **Vestre Toten:** 2 ind. (ikke tegn til hekking) ved *Stenbergjtjernet* 15.05. (Per Åge Skålerud), **Gran:** 16 ind., hvorav 5 juv., *Jarenvatnet* 01.08. (Even Dehli).

Kommentar: En art på den norske "rødlista" og som i vårt fylke har en antatt hekkebestand på bare 10 - 20 par (NOF, avd. Oppland, 1998). Mange hekkeplasser/kolonier ligger utsatt til for menneskelig ferdsel og ungeproduksjonen har vært dårlig i de senere årene.

RØDNEBBTERNE

Eldre hekkefunn som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Øystre Slidre: 1 hekkende par på øy i *Nauarviki på Vinstervatnet* i 1995 (Per-Willy Færgestad).

Observasjoner i 2005:

Hekking eller indikasjon på hekking:

Lesja: 2 rugende fugler i *Lågen på Lesjaleira* 08.06. (Bjørn Harald Larsen), **Sør-**

Fron: 2 ind. på *Jetningen* 08.08. (Sturla Paulsrud).

Kommentar: Mange observasjoner spredt over mye av fylket, særlig fjellet, men ingen melding om hekking dette året. Hekkebestanden er anslått til 50 - 70 par ("Fugler i Oppland" 1998), dvs. en noe bedre situasjon enn for makrellterna.

*SVARTTERNE

Dovre: Tillegg til publisert funn på *Fokstummyra* (Hujon nr. 2-2007) i 2004: 3 ind. ble også observert i området 24.07. dette året (Kjell Mork Soot).

LOMVI

Skjåk: 1 ind. funnet på bakken (i god form) ved *Dønnfoss* 03.10. (Morten Jancey og Adrian Jancey), **Øyer:** 1 ind. funnet ihjelkjørt på *E-6 ved Ensby* 16.11. (Geir Høitomt), **Lillehammer:** Mellom 1 - 20 ind. sett i *Lågendeltaet* følgende 19 dager på høsten: 3 ind. 28.09., 4 ind. 30.09. (Lars Bærøe), 1 ind. 01.10. (Jon Opheim), 3 ind. 02.10., 11 ind. 03.10., 10 ind. 04.10., 16 ind. 05.10. (Lars Bærøe), 17 ind. 06.10. (Jon Opheim), 14 ind. 07.10., 16 ind. 09.10. (Lars Bærøe), 2 ind. funnet døde i fiskegarn (lågåsildfiske) 09.10. (oppslag med bilde i avisa GD), iflg Kjetil Rolseth ble i alt 5 ind. funnet døde i fiskegarn i begynnelsen av oktober (Kjetil Rolseth), 20 ind. 15.10. (Jon Opheim), 5 ind. 22.10. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 3 ind. 24.10., 26.10. og 29.10., 1 ind. 30.10., 3 ind. 2 ind. 02.11., 1 ind. 11.11. (Lars Bærøe) og 12.11. (Jon Opheim). Ellers 1 ind. *Mjøsa utenfor Vingrom* 19.11. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), **Gjøvik:** 1 ind. på *Svennesvollene* 30.09. (Ragnar Ødegård), 1 ind. *Mjøsa utenfor Gjøvik* 16.10., 14.11. (Bjørn Harald Larsen), 15.11. (Per Åge Skålerud) og 20.11. (Hans Sagstuen og Hans Skuterud), 1 ind. mot sør ved *Rambekk* 14.11. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Mjøsa utenfor Dalsjordet* 21.11. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Mjøsa sør for Mjøsbrua* 26.12. (Ragnar Ødegård), **Vestre Toten:** 1 ind. ved *Teiterud sør på Einavatnet* 24.11., 04.12. og 19.12. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** Hhv. 4, 3, 3 og 2 ind. i *Totenvika* 03.02., 19.05. (Tom Dalhøy), 30.05. og 31.05. (Bjørn Harald Larsen), følgende 7 observasjoner fra *Mjøsa ved Kapp brygge*: 1 ind. 12.04., 17.04. og 01.08., 2 – 3 ind. 15.10., 1 ind. 16.10., 13.11. og 17.11. (Tom Dalhøy), 1 ind. *Mjøsa utenfor Trogstad* 14.11. og 20.11. (Bjørn Harald Larsen), **Gran:** Hhv. 3 og 5 ind. *ferjeråket i Randsfjorden ved Horn* 11.03. (Even Dehli) og 27.03. (Jon Opheim), 1 – 9 ind. på *Jarenavatnet* følgende 5 dager på høsten: 2 ind. 02.10. (Geir Høitomt), 5 ind. 04.10. (Even Dehli), 1 ind. 18.10. og 3 ind. 21.10. (Even Dehli) og 9 ind. 16.11. (Bjørn Harald Larsen), **Jevnaker:** 1 ind. *utosen av Randsfjorden* 18.11. (Per Åge Skålerud), **Søndre Land:** 2 ind. funnet døde på *Fluberg bru* 29.09. (Harry Nikolaisen og Geir Høitomt), 1 ind. *Randsfjorden ved Fluberg bru* 18.11. (Per Åge Skålerud), **Søndre/Nordre Land:** 1 – 5 ind. sett i *Dokkadeltaet* følgende 5 dager på høsten: 1 ind. 28.09. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn), 5 ind. 02.10., 2 ind. 15.10., 3 ind. 16.10. og 2 ind. 16.11. (Geir Høitomt), **Nordre Land:** 1 dødt ind. funnet på *Håkenstad i Nordsinni* 04.10. (Geir Høitomt), **Vang:** 1 ind. funnet på et *jorde ved Tveitabrua* (Eli Kristine og Jeanette Bakken). Fuglen ble tatt hånd om og sluppet i Nørsvinfjorden samme dag (oppslag i avisa Valdres 08.10.).

Kommentar: Lomviepoken, som startet med den store invasjonen høsten 1997, dabbet gradvis av, men høsten 2004 og i enda større grad høsten 2005 kom det en ny ”bølge” med lomvier. I Lågendeltaet nådde antallet opp i 20 ind. på det meste.

ALKEKONGE

Nord-Fron: 1 ind. funnet *langs vegen i Øldalen* 15.11. Fuglen var i bra form og ble samme dag sluppet på Lågen ved Hundorp (Svein Bekkum), **Østre Toten:** 3 ind. på *Mjøsa utenfor Trogstad* 14.11. (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. *Mjøsa utenfor Kapp* 14.11. (Bjørn Harald Larsen) og 15.11. (Tom Dalhøy), **Jevnaker:** 1 ind. funnet på veg

på *Furumoen* kvelden 09.11. (Lasse Grønvold). Fuglen ble fraktet til Oslofjorden dagen etter (Viggo Ree).

Kommentar: Funn nr. 16 – 19 i Oppland.

SKOGDUE

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ind. ved *Jarenvatnet* 04.06.2000 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Gausdal: 1 ind. hørt *Øverbygda i Follebu* 16.08. (Sverre Lundemo), **Vestre Toten:**

Minimum 5 ind., hvorav 2 ut fra reirhull i osper på *Rosethaugen* 13.04., 3 ind. ut fra reirhull samme sted 07.05. (Bjørn Harald Larsen, Thor Østbye, Ole Dullerud m.fl.),

minimum 3 ind. 15.04., 1 syngende 25.04. og 1 ind. 31.05. ved *Finnstad*, (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. 15.04., 25.04. og 15.05. vest for *Hørsrud* (Bjørn Harald

Larsen), 1 syngende *Ersrud* og nord for *Steinberg Museum* 17.04. (Bjørn Harald Larsen, Trude Nereng), 1 ind. ut av reirhull i *Ringelien i Skjærdalen* 20.04. (Bjørn

Harald Larsen), 2 ind. *Lerud* og 1 ind. *Ersruddalen* 15.05. (Bjørn Harald Larsen),

Østre Toten: 1 ind. *Totenvika* 26.03. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Ulsrud i Kolbu*

12.09. (Tom Dalhøy), 1 ind. i *Totenvika* 09.10. (Tom Dalhøy og Inga S. Dalhøy),

Gran: 2 ind. *Aschimlandet* 16.06. (Even Dehli), **Jevnaker:** 1 hekkende par i *Igelsrud naturreservat* 10.05. (Geir Høitomt).

Kommentar: Skogdua - som er en truet art i Oppland - har en liten hekkebestand på ca. 30 – 50 par sør i fylket (Opheim 1998).

RINGDUE

Sen høstobservasjon:

Vestre Toten: 1 ind. *Sangnes ved Einavatnet* 06.11. (Bjørn Harald Larsen).

TYRKERDUE

Dovre: 1 ind. ved *Fredheim sjukeheim* 14.05. (Steinar Olav Stueflotten), 1 – 2 ind.

Ljoshaugen 02.07. (Olav Werner Grimsby), 1 ind. på *Dombås* 18.08. (Olav Werner

Grimsby), **Skjåk:** 2 ind. i *Skjåk* 13.03. (Per Bådshaug), **Lom:** 1 ind. i *Lom sentrum*

14.04. (Per Bådshaug), 1 par på *Sulheim i Bøverdalen* 29.05. (Per Bådshaug), **Sel:** 1

ind. ved *Solhjem sør for Otta* 29.04. (Rune Solhjem), **Nord-Fron:** 1 hekkende par i

bartre i *Byrevegen på Vinstra*, hvor den ble sett rugende 07.07. Paret ble også sett ved

reiret og til dels rugende så sent som 28.07. og 31.07. (Hans Skuterud). 1 – 4 ind. ble

ellers sett jevnlig flere steder i og rundt Vinstra sentrum store deler av året, hvor

følgende er rapportert: 1 ind. 07.02. (Bjørn Roar Løkken), 1 ind. i *Øvregata* 21.02.

(Svein Bekkum), 2 ind. i *Trehaugvegen* 25.02. (Hans Skuterud), 2 ind. i *Byrevegen*

27.03. og 03.04. (Hans Skuterud), hhv. 1 og 4 ind. *Vinstra sentrum* 24.04. og 28.04.

(Hans Skuterud), 2 ind. *Øvre Vinstra* 11.05. (Hans Skuterud), 1 ind. i *Sorperoa* 06.07.

(Svein Bekkum), hhv. 1 og 2 ind. *Øvregate* 13.09. og 23.09. (Svein Bekkum), ved

Nymoens gartneri sør for Vinstra ble 1 – 3 ind. sett følgende 10 dager: 1 ind. 15.05.

(Christin Valsjø og Jon Opheim), 09.06., 3 ind. 25.06. (Jon Opheim), 1 ind. 02.08.

(Hans Skuterud), 2 ind. 13.08. og 16.08., 1 ind. 06.09. (Jon Opheim), 15.09., 23.09. og

18.12. (Svein Bekkum), **Sør-Fron:** 1 ind. ved *Heggerud gard på Harpefoss* 14.09.

(Svein Bekkum), 1 ind. på *Hundorp* 17.09. (Svein Bekkum og Tom Skånsar

Borgersen), **Øyer:** 2 ind. på *Tretten* 02.11. og 18.11. (Hans Skuterud), **Lillehammer:**

1 ind. i *Moavegen* ca. 10.05. (Christin Valsjø), 1 ind. på *Jørstadmoen* 06.06. (Jon Opheim), 1 ind. i *villahage i sør bydel* 26.12. (Lars Bærøe), **Gjøvik**: 2 ind. i *Biri sentrum* 15.03. (Jon Opheim), 1 ind. *Sveastranda* 17.04., 26.04. og 01.06. (Per Åge Skålerud), 1 ind. i *Redalen* 17.04. og 08.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten**: 1 – 4 ind. sett på *Kapp* følgende 7 dager: 2 ind. 24.03. og 28.03., 4 ind. 11.09. (Tom Dalhøy), 3 ind. 16.10. (Bjørn Harald Larsen), 2 ind. 20.11., 1 ind. 13.12., 17.12. og 18.12. (Tom Dalhøy), 1 ind. *Lena* 04.04. (Tom Dalhøy), 1 ind. på *Lillo* 14.04. (Pål Klevan), 1 ind. *Kolbu sentrum* 10.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *ved Hoff kirkegård* 19.06. (Ketil Kristiansen), **Gran**: 1 ind. *Moen* 17.05. (Even Dehli).

Kommentar: En art på den norske "rødlista" som fortsatt har bra "fotfeste" mange steder i fylket. Her og der også med en liten bestandsøkning.

*TURTELDUE

Gjøvik: 1 ind. i *Lordalen* 25.06. (Finn Gregersen).

Kommentar: Funn nr. 10 i Oppland.

HUBRO

Rettelse LRSK – rapport fra 2004 (Hujon nr. 2, 2007): **Gran**: 1 sannsynlig hubro (ugle med øredusker) sett *ved sørenden av Jarenvatnet* på førjulsvinteren da den prøvde å lette med ei knoppand/moskusand (Einar Opheim). Observasjonen ble gjort i 2002 (ikke 2004).

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gausdal: 1 ind. observert *ovenfor Synstgardsetra* våren 2003 (Lars Lindstad), **Gran**: 1 ind. hørt fra tidligere *ikke kjent lokalitet sør i kommunen* 10.05.2004 (Erik Granvoll og Even Dehli), **Sør-Aurdal**: 1 ropende ind. hørt "hver vår" *langt sør i Begnadalen* siden 1990-årene (Mangfred Engebretsen), **Øystre Slidre**: 1 ind. sett i *Rabalen-området* 19.04.2003 (Rolf Jørn Karlsen), **Vang**: 1 ind. hørt fra en kjent lokalitet *nord i kommunen* våren 2003 (Thor Østbye).

Observasjoner i 2005:

Lom: 1 ind. hørt fra kjent lokalitet i *Bøverdalen* i første uka av april (Christin Valsjø), hvor 1 ind. både ble hørt og sett 28.04. (Per Bådshaug), **Ringebu**: 1 ind. hørt på tidligere kjent lokalitet i et *sidevassdrag til Gudbrandsdalen* fra slutten av februar til langt ut i mars (Kjell Stulen), **Gjøvik**: 1 ind. hørt på *kjent lokalitet* 25.01. (Ragnar Ødegård), **Sør-Aurdal**: 1 ind. hørt "fast" på en *ikke kjent lokalitet sør i Begnadalen* siden 1990-årene og fram til i dag (Manfred Engebretsen).

Kommentar: Fylkesbestanden av hubro er anslått til mellom 8 - 10 par (NOF, avd. Oppland, 1998). Arten ser ut til å holde bra stand på flere av sine tradisjonelle lokaliteter.

*SNØUGLE

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Øystre Slidre: 1 ind. sett fra bil over *Valdresflya* i mai en gang mellom 1998 og 2000 (Øyvind Rohaugen).

HAUKUGLE

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gausdal: 1 par med 5 nylig utflydde unger ved *Sjøsetra* for ”noen år siden” Her ble det også registrert hekking 2 – 3 år senere (Helga og Kristian Heimstad).

Observasjoner i 2005:

Lom: 1 ind. *3 km øst for Lom sentrum* 01.11. (Per Bådshaug), **Nord-Fron:** 1 ind. *Nyseterlia i Kvikne* 20.02., 23.02., 25.02., 26.02., 28.05. og 24.06. (Sissel og Haavard Ingvaldsen), **Sør-Fron:** 1 ind. *vestsida av Lågen sør for Hundorp bru* 18.12. (Svein Bekkum), **Ringebu:** 1 ind. *langs Friisvegen* 26.09. (Thorstein Holtskog, Anne Marie Holtskog og Jostein Myromslien), **Øyer:** 1 ind. *Kriksvika ved Reinsvatnet* 19.10. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 1 ind. hørt i *Gropmarka* 28.04. (Sven Haugen), **Gausdal:** 1 ind. ved *Revåa* 25.03. (Jo Wattum), 1 ind. ved *dyrkingsfelt mellom Forsetsetra og Roppa* 15.05. Øyvind Solberg), **Etnedal:** 1 ind. *Folungtjerna* 25.01. (Geir Høitomt), **Østre Toten:** 1 ind. ved *Torsætra* 19.10. (”Siste nytt” Hujon nr. 2, 2005), **Nordre Land:** 1 ind. i *Synnfjellet* 25.01. (Ole Knut Steinset), 1 ind. *Ormhøgda på Veståsen* 10.09. (Geir Høitomt), 1 ind. *Akksjølia på Veståsen* 10.09. (Geir Høitomt), 1 ind. *Slugua seter* 11.09. (Geir Høitomt), 1 ind. ved *Oppsjøkruset* 04.10. (Geir Høitomt), 1 ind. *nordvest for Synnfjorden* 10. og 11.10. (Ole Knut Steinset), **Sør-Aurdal:** 1 ind. *øst for Ølneseterfjellet* 02.10. og 09.10. (Finn Arnt Gulbrandsen og Ulla-Brit Andersen).

KATTUGLE

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Ringebu: 1 utfløyet unge (fotodokumentasjon) ved *Gilleberg i Vekkom* i 2002 (Audun Jørstad Bakka), **Gran:** 1 ind. hørt i *Eidsand* på våren de seneste ca. 5 årene (Runa Storsletten), fast tilhold *nordøst i Rauhaugen* i mange år (Lars Kleven), **Jevnaker:** Fast tilhold på en lokalitet ved *Jevnaker* de seneste ca. 15 årene (T. Bjertnæs), registrert med fast tilhold *sør for Igelsrud* i ”flere år” (Dag Terje Bråthen), **Søndre Land:** 1 ind. hørt i området *Fall/Halmrast* på våren de seneste årene (Ole Snipstad).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. i området *Lesjaskog/Bjorli* på våren (Olav Brendjord), **Dovre:** 1 ind. ved *Angardtjern* 10.06. (Olav Werner Grimsby og Olav Brendjord), **Vågå:** 1 ind. funnet påkjørt i *Vågå sentrum* i februar (Per Bådshaug), 1 par hekket i fuglekasse i *Skårvangen*, hvor det var 2 unger 28.05. (Ståle Skogen og Per Bådshaug), **Lillehammer:** 1 ind. hørt *nedenfor Bjørstad gard i Gamlevegen* ca. midten av januar (Anne Karin Grimstad), 1 ind. hørt *ovenfor Vingrom* en dag i månedsskiftet januar/februar (Tore Semb) og et fåtall ganger i første halvdel av februar (Lars Lindstad). Også hørt og sett i samme område flere ganger både på våren og høsten (Arnfinn Pedersen). Videre 1 ind. sett ved *Fåberg krk.* 19.02. (Sverre Lundemo), 1 ind. observert i *Hovemoen grustak* 06.05. (Sverre Lundemo), 1 par hørt i *Lågendeltaet sør for Fåberg* 23.03. (Jon Opheim), hvor 1 par hekket i kasse og fikk fram 3 unger (Helge Grønlien), 1 ind. hørt *nedenfor Bergesvevegen* 01.05. (Sissel By Ingvaldsen), **Gausdal:** 1 ind. hørt ved *Blekenvegen i Follebu* i mars/april (lokal beboer, medd. til Dag Smogeli Rusten), 1 ind. hørt i *Kalstadbaklia* 03.09. og 11.09. (Lars Kristian Hatterud), **Gjøvik:** 2 ind. i *Biri Øverbygd* 07.01. (Karsten Landgraff), hvor den også

ble hørt ca. 15.02. (Willy Olsen), 1 – 2 ind. hørt ved *Redalen skole* i januar – mars (Kjell Olav Hoelsæter), 1 ind. hørt i *Øvre Snertingdal* i januar – mars (Erik Nordrum), 1 ind. hørt ved *Eriksrudberget* ca. 20.02. (Marion Hjort Stensrud), 1 ind. hørt langs *nedre del av Vismunda i Biri* i perioden ca. 13.02. – 27.02. (Anneke Dekker Haug og Jan Haug), 1 ind. sett i flukt ved *Skonnordtjernet i Snertingdal* 06.06. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten:** 1 ind, hørt ved *Steinberg museum* i februar – mars (Jan Erik Holm), 1 ind. hørt ved *Borgenkryss* i februar – mars (Egil Fauske), 1 ind. ved *Eina krk.* 23.03. (Per Åge Skålerud), 1 ind. ved *Rud* 31.03. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Sivesindhøgda* 31.03. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *nordvest for Einafjorden* 17.06. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 ind. *Balkehøgda* 01.01. (Kari Fjeldstad), 2 – 3 ropende ind. på *Kapphøgda* flere milde netter i januar (Erland Fjell), 1 ind. hørt ved *Tømmerhol-Aspevold* i januar (Kai Fjeldstad), 1 ind. hørt ved *Balkås* på etterjulsvinteren (Arne Julsrud Berg), 1 ind. hørt i *Nordlia* 05.03. (Pål Klevan) og 2 ind. i samme område (*litt sør for Nordlia krk.*) 15.03. (Per Åge Skålerud og Pål Klevan), 2 ind. i området *Spersrud/Hensvollen* 15.03. (Per Åge Skålerud), 1 ind. 3 – 4 km sør for *Totenvika krk.* 17.03. (Per Åge Skålerud), 1 ind. hørt ved *Båkinn på Kapp* i begynnelsen av april (Arne Olav Moen og Stig Horsberg), 3 ind. ved *Panengen ca. 1 km ovenfor Rv. 33* den 17.03. (Per Åge Skålerud), reirfunn med 2 egg i uthusvegg på *Kapp* 19.04. (Per Åge Skålerud), 1 ind. observert på *Kraby* en dag i månedsskiftet april/mai (Morten Aspås), hekkende par i kasse på *Kapp*, hvor 2 unger vokste opp (Jacob Onsrud), 1 ind. hørt på *Balke* 20.06. (Per Åge Skålerud), 1 ind. sett ved *Sogstad* på høsten (Erland Fjell), **Gran:** 1 ind. hørt *Jõtbråtan i Brandbu* 26.01. (Per Haugli), 1 ind. hørt i området *Bleiken/nordøstre del av Brandbukampen* i januar og februar (O. Skiaker, B. Eid Stie og Even Dehli), 1 ind. hørt i området *Grymyr/Stadum/Bergsrud* i februar (Arild Støen), 2 ind. i *vestre del av Brandbukampen* i februar – mars, hvor 5 unger ble ringmerket i kasse noe senere (Even Dehli m.fl.), 1 ind. hørt *Enger (ca. 2 km nord for Hornsberget)* ca. 10.02. (Per Åge Fjellheim), 1 ind. hørt *Eidsand* ca. 20.02. – 28.02. (Runa Storsletten), 1 ind. hørt *Horgen/Skjervumsmoen* 19.03. (Even Dehli), hekkende par i kasse ved *Dvergsten/Bilden*, hvor det ble registrert 3 egg 30.04., men som ble funnet forlatt 07.05. (Even Dehli), hekkende par i kasse i *Gullerudvika/Grønnæs*, hvor 3 unger vokste opp (Even Dehli), 1 par *nordøst i Rauhaugen* på våren (Lars Kleven), 1 ind. *nedenfor Moen* 20.11. (Even Dehli), **Jevnaker:** Hørt rope ved *Jevnaker* i januar – februar (T. Bjertnæs), 1 ind. *sør for Igelsrud* på høsten til ut i desember måned (Dag Terje Bråthen), **Lunner:** 1 ind. hørt *nederst i Gualia* i januar – februar (Nins Gabrielsen), **Søndre Land:** 1 ind. hørt *Steinsberg ved Fluberg bru* 10.01. (Geir Høitomt), 1 ind. hørt ved *Leirbekk* i januar – mars (Svein Andreassen), 1 ind. hørt ved *Fluberg krk.* i januar – april (Geir Høitomt, Jon Nybakken og Bjørg Varpstuen), 1 ind. hørt *Lausgarda/Bergegarda* i januar – mars (Geir Høitomt), senere ble 1 par funnet hekkende ved *Bakken nederst i Lausgarda* (samme som forannevnte?). Her var det minst 2 unger 15.06. (Per Åge Skålerud), 1 ind. hørt i området *Fall/Halmrast* i februar (Ole Snipstad), 1 ind. hørt *ca. 3 km nord for Hov sentrum* ca. 05.02. (Tone Emilsen), par med fast tilhold ved *Store Odnes nær Dokkadeltaet*, hvor roping ble hørt 01.01. og 21.02. (Geir Høitomt), samt enkelte andre dager utover etterjulsvinteren (Astri Odnes og Erland Olstad), **Nordre Land:** 1 ind. hørt i *Nordsinni ca. 2 km nord for Dokka* 01.02. (Patricia Rognerud), par registrert i området *Pigstad/Aurlund*, hvor roping ble registrert 15.02. og også senere på vinteren (Geir Høitomt og Ola Hellerud), 1 ind. hørt ved *Esbjug* i januar – mars

(Turid Dahl), 1 ind. hørt i området *Dokka mølle/Dokka sentrum* i januar – mars (Geir Høitomt og Bjørg Solberg), **Sør-Aurdal**: 1 ind. ved *Søre Storruste skole i Hedalen* ca. 20.10. (Ole Jørgen Liodden), **Vang**: 1 ind. hørt *øst for Vang sentrum* 25.03. og 17.04. (Lars Østbye), 1 ind. hørt *Finnset/Leirhol* 27.03. (Thor Østbye), 1 ind. hørt *ved Leine på nordsida av Vangsmjøsa* på våren (Lars Leine).

Kommentar: For 7 år tilbake ble fylkesbestanden anslått til bare 10 - 20 hekkende par (NOF, avd. Oppland 1998). Antall observasjoner har økt betydelig i de senere årene, dels fordi vi mener at bestanden har økt, men også pga. mer fokus på arten. På grunnlag av et stort registreringsprosjekt i hele fylket i 2005 har Dehli (2006) anslått bestanden til 60 - 100 par.

HORNUGLE

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter: **Gran**: 1 ind., som hadde tatt ei vipe, i *Røykenvika* ca. 1998 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Lillehammer: 1 hekkende par ved *Lomtjern* (Lars Bærøe), **Gjøvik**: Tiggende unger hørt *ovenfor Eiktunet/Øverby Helsesport* 18. – 19.07. (Per Åge Skålerud og Geir Ove Larsen), **Vestre Toten**: 1 ind. *Bøverbru ved Ruud* en dag i februar (rapportert til Per Åge Skålerud), 1 ind. *Inndal* 31.03. (Bjørn Harald Larsen), 1 hekkende par ved *Kyset* 09.07. (Lars Østbye), **Østre Toten**: 1 ind. i *Kolbu* 16.03. (Morten Aspås), tiggende unger hørt *mellom Tømmerholshøgda og Gile gård* 01.07. (Per Åge Skålerud og Trond Iver Pettersen), **Gran**: Par med minst 2 unger ved *Langtjern på Tingelstad* 09.06. (Even Dehli), 1 hekkende par ved *Ringstad*, hvor 4 ind. (hvorav trolig 2 årsunger) ble sett 05.07. (Jan Westerberg), par med 3 unger ved *Hvattum/Mokastet* 05.07. (Jørgen Sveen).

Kommentar: Hornugla har en vid utbredelse i fylket, men på grunn av få innmeldte observasjoner har vi vært usikre på bestandssituasjonen. NOF, avd. Oppland (1998) har gjort et bestandsanslag på 50 - 100 par. Vi er interessert i alle observasjoner av arten.

VENDEHALS

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Nord-Fron: 1 hekkende par i fuglekasse ved *Bekkumsetra i Øldalen* ca. 1996 – 1997 (Svein Bekkum), **Gran**: 1 ind. ved *Jarevatnet* 19.07.1996 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. *Elgli gård øst for Lesjaleira* 02.05. og 08.05. (Ola Nørstebø), **Dovre**: 1 ind. ved *Lesjabekk på Fokstummyra* 10.06. (Thor Østbye), 1 ind. fanget inn for ringmerking på *Fokstua* 04.09. (Kjell Mork Soot og Laurits Sønstebø), **Vågå**: 1 ind. i *Nordherad* 13.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. hørt ved *Øygaardssætri nord for Lemonsjøen* 16.06. (Jon Opheim), vellykket hekking i fuglekasse på *gardsbruket Kalbakk* (Per Nettet), observert fly til og fra kasse på *Randsverk* på sommeren (Per Nettet), **Nord-Fron**: 1 ind. hørt ved *Bekkum i Kvikne* 31.05. (Svein Bekkum), 1 par med 6 unger i kasse ved *Bekkumsetra i Øldalen* 06.07. (Svein Bekkum), **Sør-Fron**: 1 ind. *Forråbakkan* 11.05. (Bjørn Harald Larsen), **Gausdal**: 1 ind. *Holshagen i Follebu* 24.05. – 26.05. (Sverre Lundemo), **Gjøvik**: 1 ind. hørt *Beritknappen* i perioden 26.04. – 02.05. (Per Åge Skålerud), 1 ind. ved *Egstadtjernet* 03.05. og 17.05. (Per Åge

Skålerud), 1 ind. i *Breiskallenga* 04.05. og 27.05. (Per Åge Skålerud), 1 ind. hørt i *Hunndalen* 15.05. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten**: 1 ind. *Øvre Flatlien* 07.05. (Bjørn Harald Larsen, Ole Dullerud m.fl.), 1 ind. hørt *Lønnberget på Raufoss* 24.05. (Per Åge Skålerud), 1 ind. hørt *Nysetbakken på Raufoss* 29.05. (Per Åge Skålerud). Kommentar: En art i markert tilbakegang. Alle observasjoner ønskes innrapportert.

GRÅSPETT

Lesja: 1 hann på foringsplass på *Lesja* (foto i avisa GD 28.02., **Vågå**: 1 ind. på *Randsverk* 16.02. (Per Nasset), 1 skadet ind. tatt hånd om *ved garden Grev i Nordherad* i månedskiftet november/desember, men som kort tid senere døde (Rolv Grev), **Nord-Fron**: 1 par i *Liadalen* 25.03. (Hans Skuterud), 1 ind. i *Kvikne* 30.03., hvor den ble hørt jevnlig hele våren. I dette området ble også 1 ind. sett 30.10. (Svein Bekkum), **Sør-Fron**: 2 territoriehevdende *Forr-Stebergsberget* 11.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *ved Rykhussumpene* 13.05. (Jens Petter Ous), **Lillehammer**: 1 ind. på foringsplass i *Vingrom* vinteren 2004/2005, samt på våren og høsten (Arnfinn Pedersen), **Gjøvik**: 1 ind. *Åslendet* 14.01. og 15.01. (Aasmund Mikael Ljønes), **Vestre Toten**: 1 ind. *Lønneberget på Raufoss* 15.02. (Per Åge Skålerud), **Nordre Land**: 1 ind. på foringsplass *Svendsrud i Østsinni* i januar (Marianne Kolstad), 1 hekkende par ved *Frøsåk i Aust-Torpa* 27.06. (Geir Høitomt), **Sør-Aurdal**: 1 ind. *Bagn Vestås* 14.01. (Aasmund Mikael Ljønes). Kommentar: En "rødlisteart" som i vårt fylke opptreer fåtallig, men med en relativt vid utbredelse. Hekkebestanden, som er dårlig kartlagt, er anslått til 100 - 200 par (Opheim 1998).

GRØNSPETT

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter: **Gran**: 1 ind. hørt *ved Nes i Røykenvika* 25.04.2004 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Dovre: 1 ind. *ved Arnegard sør for Dovre sentrum* 03.05. (Olav Brendjord), 1 hekkende par *ved Dovre sentrum* 24.06. (Olav Brendjord), 1 ind. *ved Sletten boligfelt* 01.10. og 04.12. (Olav Brendjord), **Nord-Fron**: 1 hann i *Liadalen* 27.03. (Hans Skuterud), 2 ind. i *området Bekkum/ Kvikneskogen* 30.03., der den ble hørt jevnlig hele våren og hvor utfløyne unger ble sett nær bebyggelsen på Bekkum ca. 01.07. (Svein Bekkum), 1 hunn *Ångstadbakkene i Kvikne* 10.04. (Hans Skuterud), 1 ind. *Øvre Vinstra* 24.09. (Hans Skuterud), 1 ind. *Bekkum i Kvikne* 01.10. (Svein Bekkum), **Sør-Fron**: 1 ind. *ved Rykhussumpene* 13.04. (Bjørn Roar Løkken og Hans Skuterud), 1 ind. hørt *ovenfor Fryatun* 22.04. (Jon Opheim), **Ringebu**: 1 - 2 ind. med fast tilhold *Gildesvollen ved Ringebu krk.* på vinteren og utover våren med 24 observasjonsdager i januar, 27 dager i februar, 18 dager i mars og 14 dager i april. På sommeren ble 2 par registrert hekkende i nærområdet til *Gildesvollen*. Videre 1 ind. i samme område i 5 dager i desember, senest 17.12. (Tom Skånsar Borgersen), 1 ind. *ved jernbanebrua over Lågen* 25.03. (Svein Bekkum), 1 ind. hørt i *Årneslia, Fåvang vestside*, 12.06. (Jon Opheim), 1 ind. *nord for Ringebu Prestgard* 02.10. (Jon Opheim), **Øyer**: 1 ind. hørt *ovenfor Ile gard i Sørbygda* 12.03., 21.03., 23.03., 31.03., 09.04., 10.04., 16.04., 05.05., 21.05., 29.05., 04.06., 06.08., 22.08., 03.09., 04.10., 06.10., 15.10., 16.10. og 05.11. (Jon Opheim), 1 ind. *vest for Trettenstrykene* 03.04. (Jon Opheim), 1 ind. *ved skytterbana i Skarsmoen* 18.06. (Jon Opheim), 1 hunn *ovenfor Øyer kirke* 19.06. (Jon

Opheim), 1 ind. hørt ved Øyervekta i Skarsmoen 13.08. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 1 ind. hørt sørvest for Svartevja i Lågendeltaet 24.03., 25.03., 30.03. - 01.04., 10.04. (Jon Opheim), 08.05. (Ragnar Ødegård, Lars Bærøe og Jon Opheim) og 09.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 1 ind. ved Finnsveen på Saksumsdalskjølen 06.04. (Hans Sagstuen), 1 ind. ovenfor Lillehammer renseanlegg 16.04. og 15.10. (Jon Opheim), 1 ind. vest for Traasethgardene 30.04. (Jon Opheim), 1 hekkende par ved Reistad ovenfor Vingnes 08.06., hvor ungene var ute av reiret 20.06. (Hans Sagstuen), 1 ind. hørt jevnlig ved Suttestad i Søre Ål i august og flere dager i slutten av september (Lars Bærøe), 1 ind. på Maihaugen 08.09. (Jon Opheim), hørt og sett regelmessig i Vingrom i store deler av året (Arnfinn Pedersen), 1 ind. ved Lillehammer Camping 23.10. (Lars Bærøe), 1 ind. fløy mot vindu og døde i Gamleveien 12.11. (Anne Kari Grimstad), 1 ind. i lauvskog ved Myggbukta på Fåberg 13.11. (Jon Opheim), **Gausdal:** 1 ind. hørt ved Revgården i Follebu i tidsrommet 23.03. – 22.04. (Sverre Lundemo), 2 ind. ved Segalstad bru 01.05. og 27.07. (Geir Langsveen), **Vestre Toten:** Hekking konstatert ved Rosehaugen, og territoriehevende par registreret på 5 andre lokaliteter (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. på Lena 06.05. (Frode Larsen), 1 ind. på Kraby 30.06. (Ketil Kristiansen), **Gran:** 1 ind. Nordtangen ved Jarevatnet 05.04. (Geir Høitomt), 1 par med reirhull ved Viken øst for Jarevatnet 28.04. (Geir Høitomt), **Søndre Land:** 1 ind. Store Odnes 08.04. (Geir Høitomt), **Søndre/Nordre Land:** 1 par i Dokkadeltaet 13.05. (Geir Høitomt), **Nordre Land:** 1 par Bakkom 24.03. (Geir Høitomt), 1 ind. ved Spåtind hotell ca. 900 moh. 18.08. (Geir Høitomt). Kommentar: Grønnspeppen er en god del vanligere enn disse observasjonene gir uttrykk for, men på grunn av en negativ bestandsutvikling i senere tid står den på lista over truede fuglearter i Oppland (Opheim 1998). Vi er derfor interessert i alle observasjoner av arten.

Gran Jern & Hage

Storgata 23 • 2750 Gran

Tlf. 61 33 27 77 • Faks: 61 33 27 80

DVERGSPETT

Dovre: 1 ind. fanget og ringmerket på *Fokstua* 15.10. (Kjell Mork Soot og Laurits Sønstebø), **Vågå:** 1 ind. i *Nordherad* 13.05. (Bjørn Harald Larsen), reir med unger i *lisida sørvest for Klonen* 01.07. (Reidar Haugan), 1 ind. ved *Nessesetra i Langmorkje statsallmenning* 28.09. (Jon Opheim), **Nord-Fron:** Hhv. 1 og 3 ind. i *Kvikne* 18.03. og 30.03. (Svein Bekkum), 1 hann i *Liadalen* 31.03. (Hans Skuterud), 1 trommende hann øst for *Stordalsberget* 13.05. (Bjørn Harald Larsen), **Sør-Fron:** hhv. 1, 2 og 1 ind. ved *Rykhusumpene* 13.04. (Bjørn Roar Løkken og Hans Skuterud), 01.05. (Bjørn Roar Løkken) og 05.06. (Jon Opheim), 2 ind. *Hundorp* 24.04. (Bjørn Roar Løkken), **Øyer:** 1 ind. ved *Rustberg i Skarsmoen* 02.10. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 1 ind. ved nyhakkert reirhull i *orette ved Kiljan i Lågendeltaet* 01.05. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim), 1 ind. i *Roterudveien* 18.12. (Bjørn Hofstad, Kirsten og Per Andberg), **Gausdal:** 1 par i egnet hekkebiotop ved *Li gard* 19.05. (Dag L. Fjeldstad), 1 ind. *Holshagen i Follebu* 24.05. – 26.05. (Sverre Lundemo), **Gjøvik:** 1 ropende hann *Rambekk* 18.04. (Bjørn Harald Larsen), 1 par i *Snertingdal* 22.04. (Rudolf Hansen), 1 ind. hørt *Beritknappen* 28.04. (Per Åge Skålerud), 1 hann på *Svennesvollene* 08.05. (Per Åge Skålerud), 1 ind. ved *Lauga i Snertingdal* 09.05. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten:** 1 ropende Eriksrud 18.04. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten:** 1 ind. *Nordlia* 23.04. (Pål Klevan), 1 territoriehdvende *Totenvika* 26.04. (Bjørn Harald Larsen), **Nordre Land:** 1 ind. *Sørhaug ved Dokkadeltaet* 03.04. (Geir Høitomt), 1 ind. ved *Storlægern* 14.08. (Ole Knut Steinset), **Nord-Aurdal:** Reir med unger i *Skrautvål* (820 moh) i begynnelsen av juli (Håkon Bakken, Kjell H. Mære og Inger Grethe Kasenborg), **Vang:** 1 ind. *Øynadn* 03.09. og 10.09. (Thor Østbye), 1 ind. *Hensgardene* 16.10., 27.10. og 29.10. (Thor Østbye).

Kommentar: I likhet med mange andre spettearter har dvergspetten hatt en negativ bestandsutvikling i senere tid, og befinner seg på den nasjonale "rødlista."

SANGLERKE

Observasjon utenom vanlig utbredelsesområde:

Lom: 1 syngende ind. over *dyrkingsjord på Nordsætrin ved Tesse, ca. 850 moh.*, 10.06. (Jon Opheim).

FJELLERKE

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Øystre Slidre: Reir med egg funnet på *Valdresflya* 13.07.2003, som ved nytt besøk 20.07. inneholdt unger (Hans Sagstuen).

Observasjoner i 2005:

Lesja: 1 ind. på *Rånåflyi* 25.06. (Steinar Olav Stueflotten), observert på *Valåflyi* med indikasjon på hekking 28.07. (Olav Brendjord), **Lom:** 1 ungfugl *ved Råkåvatnet i Finndalen* 05.08. (Per Bådshaug), **Nord-Fron:** 1 par *Austhø i Skåbu* 27.05. (Hans Skuterud og Bjørn Roar Løkken), **Ringebu:** 1 ind. på jorde i *Fåvang naturreservat* 21.05. (Dag L. Fjeldstad og Morten Winess), **Øystre Slidre:** 3 ind. *Valdresflya ved Fisketjønna* 10.07. (Svein Bekkum, Olav Werner Grimsby, Jon Magnus Erichsen, m.fl.), i *samme område* 1 – 2 ind. 12.07. (Hans Skuterud) og 6 ind. (2 ad. og 4 juv.) 17.07. (Trond Iver Pettersen og Tove Hoel).

Kommentar: Fjellerka har hatt en negativ bestandsutvikling både i Oppland og i landet forøvrig og står nå på ”*rødlista*.” Registreringer i egnete hekkeområder bør prioriteres.

SANDSVALE

Dovre: Ca. 40 hull i *sandtak ved rasteplass langs E-6 sør for Brennhaug*, men neppe flere enn halvparten av disse var i bruk ved besøk 26.06. (Jon Opheim). Tidligere kjent lokalitet, men som ikke omfattes av den registreringen som ble utført i hele fylket i 2004 (Larsen 2005).

Kommentar: I 2004 ble det gjennomført et stort registreringsprosjekt på sandsvale i hele fylket (Larsen 2004), med et resultat på 2760 – 2872 reirhull i 46 kolonier i 19 kommuner. Dette var en nedgang på ca. 30 % sammenlignet med en tilsvarende registrering i 1990 (Grønlien 1990). Dette viser at det er all grunn til å følge med artens utvikling i årene framover.

LÅVESVALE

Store antall i trekktida:

Gran: Mellom 1000 – 2000 ind. på fast overnattingsplass i *takrørskogen på Skirstadtjernet* på høsten (Even Dehli).

*SKJÆRPIPLERKE

Ringebu: 1 ind. *ved jernbanebrua over Lågen* 25.03. (Svein Bekkum), **Lillehammer:** 1 ind. i *Lågendeltaet* 07.04. (Jon Opheim), **Østre Toten:** 1 ind. i *Totenvika* 12.04. (Tom Dalhøy).

Kommentar: Funn nr. 34 – 36 i Oppland.

*SØRLIG GULERLE

Østre Toten: 1 ind. i *Totenvika* 18.05. (Bjørn Harald Larsen), 19.05. (Tom Dalhøy) og 31.05. (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. på *Kraby* 01.06. (Ketil Kristiansen).

Kommentar: Funn nr. 14 – 15 i Oppland.

VINTERERLE

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ind. ved *Jarenvatnet* 08.08.1997 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Vågå: 1 par ved hekkeklass i *Skjervegjelet i Finndalen* 24.06. (Per Bådshaug), **Sør-**

Fron: Hhv. 1 par og 1 ind. langs *Lågen ved Hundorp bru* 21.05. (Hans Skuterud) og

22.05. (Dag L. Fjeldstad), **Ringebu:** 7 ind. ved *jernbanebrua over Lågen* 25.03. og

26.03. (Svein Bekkum), 1 ind. i *nedre del av Våla* i april (Gro Liebe), 1 ind. ved

Strandetjern i Kvitfjell målområde 20.05. (Dag L. Fjeldstad) og 12.06. (Jon Opheim),

Øyer: 1 ind. langs *bekk ved Vidarheim skole* 03.04. (Jon Opheim), 1 ind. ved *Mosåas*

utløp mot Hunderfosdammen 06.08. (Jon Opheim), 1 ind. ved *Ile gård i Sørbygda*

04.10., 06.10. og 08.10. (Jon Opheim), **Lillehammer:** Hekkefunn: 1 ind. ved tomt reir

(trolig røvet) langs *Skvalabekken sør for Svartevja i Lågendeltaet* 28.05. (Jon

Opheim), par med 4 unger som var i ferd med å forlate reir ved *Flåkålibrua i Gausa*

19.06. (Lars Bærøe og Kjersti Swensen). Øvrige observasjoner: 1 - 3 ind. i

Lågendeltaet følgende 39 dager på våren, se tabell. Forkortelser: Lars Bærøe (LB),

Dag L. Fjeldstad (DLF), Jon Opheim (JO) og Ragnar Ødegård (RØ).

Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører	Dato	Antall	Observatører
22.03.	1	JO	23.03.	1	JO	24.03.	1	JO
25.03.	1	JO	26.03.	3	JO	27.03.	1	JO
28.03.	1	JO	29.03.	1	JO	31.03.	1	JO
01.04.	1	JO	02.04.	3	JO, LB	03.04.	2	JO
04.04.	1	JO	05.04.	1	JO	07.04.	2	JO
08.04.	2	LB	09.04.	4	JO	10.04.	2	JO
12.04.	1	JO	13.04.	3	JO	14.04.	1	JO
15.04.	2	JO	17.04.	1	JO	18.04.	2	JO, LB
20.04.	3	JO	21.04.	2	JO	24.04.	3	JO
25.04.	3	JO	26.04.	3	LB	27.04.	2	JO
29.04.	1	LB	30.04.	1	JO, LB	01.05.	2	JO
02.05.	1	JO	03.05.	1	JO	08.05.	1	JO, RØ
15.05.	1	LB	19.05.	2	JO, DLF	22.05.	1	LB

Lillehammer forts.: 2 ind. i en *hage i Langbakken nær Åretta* 03.04. (Anne Karin Åsen), 1 ind. langs *Rinna nær Ringflatdammen* ca. 10.04. (Helge Steinum) og 16.05.

(Lars Bærøe), 1 ind. langs *Nevla ved Sjøsetervegen* 07.05. (Ragnar Ødegård), 1 – 2

ind. sett jevnlig i juni måned i *Åretta ved Høstmølingenfeltet* (Lars Ove Madshus), 1

ind. langs *Mesnaelva ovenfor Øvstdalsfossen* en dag i juni/juli (Lars Ove Madshus), 1

– 3 ind. sett langs *bekk ved Pålstuen ovenfor Vingnes* følgende 6 dager: 1 ind. 12.07.,

18.07. og 20.07., 3 ind. 26.07., 2 ind. 28.07. og 1 ind. 03.08., 1 ind. i *Lågendeltaet*

04.09. og 03.10. (Lars Bærøe), 1 ind. ved *utløpet av Rinna ved Vingrom* 06.10. (Jon

Opheim), **Gausdal:** 1 ind. *Moavika i Follebu* 04.04., 06.04. og 10.04. (Sverre

Lundemo), 2 ind. *Finna i Follebu* 10.04. (Sverre Lundemo), **Gjøvik:** 1 ind. *Mjøsa ved*

Gjøvik 27.03. (Jon Opheim), 1 ind. langs *Vismunda ved Svennesvollene* 17.04. og

02.08., 2 ind. samme sted 03.09., 25.09. og 01.10. (Jon Opheim), **Østre Toten:** 1 ind.

Fauchalstranda 25.03. (Tom Dalhøy), 2 ind. *Krabyskogen* 03.04. (Ketil Kristiansen),

2 ind. *Hekshus på Kapp* 09.04. (Pål Klevan), hhv. 2 og 1 ind. ved *Kapp brygge* 14.04.

og 16.04. (Tom Dalhøy), 1 ind. langs *Lenaelva ved travbanen i Totenvika* 01.06. (Pål Klevan), 1 – 2 ind. i *Totenvika* 20.08. og 1 ind. samme sted 24.08. (Tom Dalhøy), **Gran**: 1 ind. *ferjeråket ved Horn i Randsfjorden* 27.03. (Even Dehli), reirfunn i *Helgedalen* på våren/forsommeren, men som ble røvet (Even Dehli), hekkfunn langs *Vigga*, hvor opptil 7 – 8 ind. ble registrert i perioden 26.05. – 01.09. (Even Dehli), **Søndre/Nordre Land**: Hhv. 2 og 4 ind. *Dokkadeltaet* 02.04. og 03.04. (Geir Høitomt), **Jevnaker**: 2 ind. *øvre del av Randselva* 27.03. (Jon Opheim), **Sør-Aurdal**: 1 ind. *Suluvatnet i Vassfaret* 16.04. (Geir Høitomt).
Kommentar: En art i framgang, som nå også finner seg til rette langs vassdrag i fjellregionen.

SIDENSVANS

Innrapporterte flokker på over 100 ind.:

Lillehammer: Hhv. ca. 300 og ca. 150 ind. på *Vingnes* 13.02. og 13.03. (Kjetil Rolseth), 500 - 1000 ind. på *Suttetadjordet* 23.10. (Lars Bærøe), ca. 100 ind. på *Stortorget* 24.10. og 25.10. og ca. 500 ind. samme sted 26.10. (Jon Opheim), ca. 250 ind. *ved Statsetatenes Hus i Nordre Ål* 26.10. (Jon Opheim), **Gjøvik**: Ca. 300 ind. *ved Hunnselvas utløp i Mjøsa* 11.01. (Geir Høitomt), **Søndre/Nordre Land**: 150 ind. i *Dokkadeltaet* 24.10. (Geir Høitomt).

GJERDESMETT

Vinterobservasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 3 ind. *ved Brenneriet i Røykenvika* 10.01.2001 (Even Dehli).

Vinterobservasjoner/tidlige vårobservasjoner 2005:

Vågå: 1 ind. *Reinsvangen ved Gjende ca. 970 moh.* 28.12. (Hans Sagstuen), 1 ind. *mellom Øvre og Nedre Sjodalsvatn 945 moh.* 28.12. (Jon Opheim), **Lillehammer**: 1 ind. *Svartevja i Lågendeltaet* 05.02. og 22.03. (Jon Opheim), 1 syngende ind. *ved Hovemoen gard* 06.02. (Jon Opheim), 1 ind. *Lågendeltaet ved Plantasjen* 20.02. (Lars Bærøe), 1 ind. *nedenfor Isakstua* 29.12. (Jon Opheim), 1 ind. langs *Mesnaelva innenfor Kroken* 29.12. (Jan Kåre Roang og Gunnar Håkenstad), **Gjøvik**: 1 ind. *ved Bassengparken* 05.01. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Mjøsstranda ved Gjøvik* 03.12. (Per Åge Skålerud), 4 ind. i *Breiskallmarka* 18.12. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten**: 1 ind. *Nordlia/Kapp* 13.01. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Groset i Nordlia* 22.01. (Pål Klevan), **Nord-Aurdal**: 1 ind. *ved Aurdalsfjorden* 17.12. (Jan Kåre Roang og Gunnar Håkenstad).

RØDSTRUPE

Vinterfunn:

Ringeby: 1 ind. på *foringsplass i Fåvang* 20.01. (Ole Maurits Nybakken),

Lillehammer: 2 ind. med jevnlig tilhold *Trangrud gard* i desember 2005/januar 2006 (Ole Christian Myhren).

*NATTERGAL

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Dovre: 1 ind. øst for *Ellanholet på Fokstumyra* 23.05.2004 (Martin Gundersen).

Kommentar: Funn nr. 43 i Oppland..

RØRSANGER

Gjøvik: 1 ind. hørt på *Lauga i Snertingdal* 05.06. (Per Åge Skålerud), **Gran:** 1 ind. *Skirstadtjern* 27.05., hvor det senere på året ble ringmerket i alt 14 ind. (Even Dehli), min. 4 ind. hørt på *Jarenavatnet* utover våren og sommeren (Even Dehli).

Kommentar: Dagens bestand er betydelig redusert siden 1970- og 1980-årene, da det bare på Hadeland ble registrert syngende fugler ved 15 tjern/vatn.

*MYRSANGER

Lillehammer: 1 syngende ind. ved *Bjørstad gård i Nordre Ål* 05.06. (Lars Bærøe), 06.06. (Lars Bærøe og Ragnar Ødegård), 07.06. (Ragnar Ødegård og Jon Opheim) og 15.06. (Lars Bærøe), **Østre Toten:** 2 ind. hørt mellom *Kraby og Bilitt* 08.06. (Per Åge Skålerud) og 1 ind. i samme område (*ved Rogneby*) 20.06. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Funn nr. 112 – 114 i Oppland.

BUSKSANGER (NSKF)

Eldre observasjon som ikke er innrapportert til NSKF, og følgelig heller ikke publisert:

Vågå: 1 syngende ind. ved *Bessheim fjellstue i Sjodalen* (ca. 960 moh.), 29.06.2003 (Olle Øborn, Åge Sten Fredriksen og Grete Feragen). Lydopptak. **Vestre Toten:** 1 ind. *søre del av Einavatnet* 11.06. - 03.07.1997 (Thor Østbye og Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: LRSK har ansvar for å få observasjonene oversendt NSKF. Dersom de godkjennes er vi oppe i 10 funn i fylket.

MUNK

Sene høstobservasjoner/vinterfunn:

Lillehammer: 1 ind. i *villahage i søre bydel* 04.12. (Lars Bærøe), 1 ind. på foringsplass i *Roterudveien* 18.12. (Bjørn Hofstad, Kirsten og Per Andberg), **Østre Toten:** 1 ind. på *Kapp* 05.02. og 12.11. (Tom Dalhøy), **Gran:** 1 ind. *Røykenvika* 19.11. (Per Åge Skålerud).

*HAUKSANGER

Dovre: 1 ind. fanget inn og ringmerket på *Fokstua* 03.09. (Kjell Mork Soot).

Kommentar: Første funn i Oppland.

TORNSANGER

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

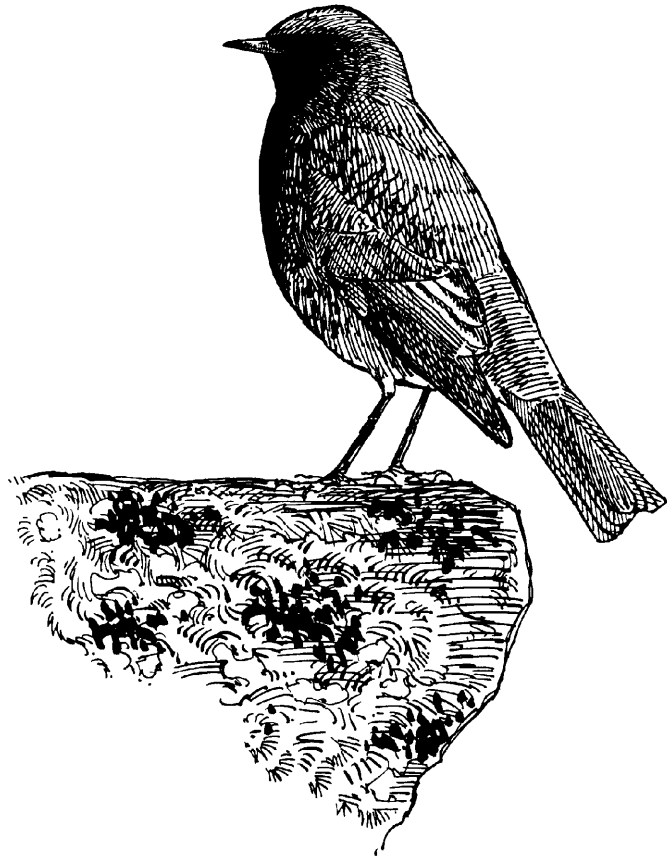
Gran: 1 syngende hann ved *Hovstjern* 23.05.1994 (Bjørn Harald Larsen) og 2 syngende hanner *samme sted* 06.06.1998 (ekskursjon NOF, avd. Oppland), 2 syngende hanner ved *Jarenavatnet* 30.05.1995 (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. i *Røykenvika* 25.06.1996 (Geir Høitomt) og 2 syngende hanner i samme område 28.05.1999 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Gausdal: 2 syngende ind. ved *Einstad gård* 13.06. (Øyvind Solberg).

*SVARTRØDSTJERT

Dovre: 1 ungfugl fanget inn for ringmerking på *Fokstua* 31.07. (Kjell Mork Soot, Karl Johan Grimstad og Laurits Sønstebo),
Vang: 1 ind. ved *Rogn gard* 24.04. (Nils Rogn) og 25.04. (Nils Rogn og Thor Østbye).
Kommentar: Funn nr. 21 - 22 i Oppland.

Svartrødstjert

SVARTTROST

Vinterobservasjoner:
Lesja: 1 hann på *Aura* 15.02. (Sigurd O, Bø), **Ringebu:** 1 ind. med fast tilhold på foringsplass på *Gildesvollen* i januar (24 observasjonsdager), hvor den også ble sett 6 dager i februar, senest 25.02. I desember ble 1 ind. sett på foringsplassen 11 dager, samt 2 ind. samme sted 20.12. (Tom Skånsar Borgersen).

GRÅTROST

Vinterobservasjoner:
Ringebu: 1 ind. foringsplass på *Gildesvollen* 07.02. (Tom Skånsar Borgersen), **Øyer:** 1 ind. ved *Ile gard i Sørbygda* 01.01., 09.01., 22.01., 31.01., 10.02., 10.12. og 11.12. (Jon Opheim), 1 ind. *Liesgrenda* 27.12. (Jon Opheim), **Lillehammer:** Spredte ind. i *villabebyggelsen i Lillehammer* i januar og februar, bl.a. 1 ind. i *Weidemannsgt.* 31.01. (Lars Bærøe), 1 ind. ved *Smestadhaugen i Nordre Ål* 31.01. (Lars Bærøe), 1 ind. *Svartevja i Lågendeltaet* 12.03. (Jon Opheim) og ved *Strandtorget* 13.03. (Jon Opheim), inntil 4 ind. i villastrøk i *søre bydel* i begynnelsen av desember (Lars Bærøe), 1 ind. på *Roverudmyra* 25.12. (Jon Opheim), 1 ind. med fast tilhold på *Vingnes* på førjulsvinteren (Kjetil Rolseth), **Gjøvik:** 1 ind. på *Biristrand* 22.01. (Jon Opheim), **Vestre Toten:** 1 ind. på *Eina* 22.02. (Thor Østbye), 1 ind. ved *Kyset* 22.02. (Thor Østbye), 1 ind. på *Raufoss* 12.03. (Bjørn Harald Larsen), **Nord-Aurdal:** 1 ind. i *Fagernes sentrum* 17.12. (Hans Sagstuen).

SIVSANGER

Dovre: 1 ind. fanget inn for ringmerking på *Fokstua* 10.08. (Kjell Mork Soot og Karl Johan Grimstad).
Kommentar: Funn nr. 49 i Oppland.

*GULBRYNSANGER

Dovre: 1 ind. fanget inn for ringmerking på *Fokstua* 02.10.08. (Kjell Mork Soot, Karl Johan Grimstad og Laurits Sønstebø).

Kommentar: Funn nr. 2 i Oppland.

BØKSANGER

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:
Gran: 1 syngende ind. *nordvestsida av Jarenvatnet* 30.05.1995 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Sel: 1 syngende ind. *ved Skottvatnet* 21.05. (Hans Skuterud), **Nord-Fron:** 2 syngende ind. *øst for Stordalsberget* 13.05 (Bjørn Harald Larsen), ca. 5 syngende ind. *Liadalen* 24.05. (Hans Skuterud), **Ringebu:** 1 syngende ind. *ved Gildesvollen* 18.06. – 20.06., 22.06. - 26.06., 28.06. – 30.06. og 02.07, samt 2 ind. samme sted 01.07. (Tom Skånsar Borgersen), **Øyer:** 1 syngende ind. *vest for Rindal gard i Skarsmoen* 12.06. og 18.06. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 2 syngende ind. *ovenfor Myggbukta på Fåberg* 29.05. (Jon Opheim), 1 syngende ind. i *Hovslivegen* 11.06. (Lars Bærøe), **Nordre Land:** 1 syngende ind. i *Dokka naturreservat* 27.06. (Geir Høitomt), 1 syngende ind. *ved Frøsak i Aust-Torpa* 27.06. (Geir Høitomt).

*LAPPMEIS

Sør-Fron: 2 ind. i *Vassbulia* 02.10. (Svein Bekkum og Hans Sagstuen).

TORNSKATE

Lillehammer: 1 ind. i plantefelt *ved Nevla nedenfor Sjøsetervegen* 16.06. (Lars Bærøe), observert på *Saksumsdalskjølen* 31.05., 11.06., 18.07. og 20.07., hvor 1 ad. ble sett sammen med 3 unger 26.07., 01.08. og 03.08. (Hans Sagstuen), **Gjøvik:** 2 hanner i ungskogfelt på *Braastad* 23.05. (Per Åge Skålerud), i *Bjugstadmarka* ble 3 ind. (2 hanner og 1 hunn) sett 25.05., 3 hanner 08.06. og ”flere kull” 24.07. (Per Åge Skålerud), 1 hann på hogstfelt *Napstad i Breiskallen* 27.05. (Per Åge Skålerud), 1 par *ved Revliholen skytebane på Vardalsåsen* 24.07. (Per Åge Skålerud), 1 par med 2 unger *Breiskallen* 01.08. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten:** 1 ad. ind. *ved Nordenga gård på Raufoss* 24.07. (Per Åge Skålerud), 1 par med 2 unger *Veltmannstjernåsen* 31.07. (Per Åge Skålerud), 1 hann *ved Gotterud* 02.08. (Per Åge Skålerud), **Gran:** 1 hann i *Våjalia* 19.06. (Even Dehli), **Lunner:** 1 par med hekheadferd *ved Vassjøtjern* på sommeren (Geir O. Pedersen), **Søndre Land:** 1 par *Nordråkslia* 30.06. (Geir Høitomt), **Nordre Land:** 1 hann *ved Tingvollsetra* 01.06. (Geir Høitomt), **Vestre Slidre:** 1 ind. *Søre Syndin* 18.07. (Glyn Rosenlund m.fl.), **Vang:** 1 ind. *Helin* 27.08. (Thor Østbye).

Kommentar: Arten har i løpet av 1990-årene gått markert tilbake, og står nå på den nasjonale ”rødlista.” Bestandsanslaget i Oppland er tidligere satt til 100 - 150 par (Opheim 1998).

VARSLER

Dovre: 1 ind. på *Hjerkinn* 14.03. (John Martin Mjelde), 1 ind. sett i *Fokstuaområdet* i dagene 27.08. – 02.09. og 1 ind. (det samme?) fanget inn for ringmerking 07.10. (Kjell Mork Soot, Karl Johan Grimstad og Laurits Sønstebø), 1 ind. i *Grimsdalen*

07.11. (Olav Brendjord), **Vågå**: 1 ind. ved *Storviksetra* 15.01. (Per Nasset), hhv. 2 og 1 ind. på *Randsverk* 07.11. og 29.11. (Per Nasset), **Nord-Fron**: 1 ind. *Nyseterlia i Skåbu* 19.11. (Sissel og Haavard Ingvaldsen), **Lillehammer**: 1 ind. ved *Borudkapellet i Vingrom* 17.11. (Sven Haugen), **Gausdal**: 1 ind. ved *Holsbrua* 25.11. (Ole Knut Steinset), **Gjøvik**: 1 ind. på *Biri* 26.01. (Lars Kapelrud), 1 ind. *Stangstuhøgda på Vardalsåsen* 22.02. (Hans Petter Kristoffersen), **Vestre Toten**: 1 ind. på *Reinsvoll* 11.12. (Roger Karlsen), **Østre Toten**: 1 ind. i *Totenvika* 20.11. (Bjørn Harald Larsen), **Søndre/Nordre Land**: Hhv. 1 og 2 ind. i *Dokkadeltaet* 01.04. og 05.05. (Geir Høitomt), **Nordre Land**: 1 ind. rett sør for *Høljaraast på Nordsinni* i begynnelsen av januar (Hans Kasenborg), 1 par med unger sør for *Bjørkelivatnet* 29.06. (Geir Høitomt), 1 ind. ved *Folungtjern* 18.08. (Ole Knut Steinset), 1 ind. ved *Oppsjøkrysset* 12.10. (Ole Knut Steinset), **Nord-Aurdal**: 1 ind. *Stølsvidda* 14.10. (Thor Østbye).
Kommentar: I likhet med tornskata er varsleren i klar tilbakegang, og står nå på den nasjonale ”rødlista.”

NØTTEKRÅKE

Eldre observasjon som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 1 ind. i *Røykenvika* 06.03.1997 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Nord-Fron: 1 ind. på *Vinstra* 31.07. og 12.11. (Hans Skuterud), 1 ind. på *Harpefoss* 29.11. (notis i avisa GD), **Øyer**: 1 ind. ved *Lagerud gard, Øyer vestsida*, 12.06. og 18.08. (Jon Opheim), **Lillehammer**: 1 ind. sett jevnlig i *Holteskogen* på nyåret, senest 08.02. (Dirk Clemens), 1 ind. ved *Statens Hus i Nordre Ål* 25.07. (Pål Klevan), 8 – 10 ind. på *Maihaugen* 27.07., hvor flere ind. også ble sett senere på sommeren/høsten (Reidar Svegården), noen ind. sett jevnlig ved *Søndre Park og i villastrøk i søre bydel* i august, samt 1 ind. i dette området 02.10. (Lars Bærøe), 1 ad. med 1 årsunge i *Anne Mourudsvei* på ettersommeren (Kjersti Swensen), 1 ind. sett jevnlig på foringsplass i *Sjøseterlia* i november, senest 27.11. (Ragnar Ødegård), 1 ind. med fast tilhold på foringsplass i *Olasveveien* i Jula (Line Handgaard), **Gjøvik**: 1 ind. hørt i *Fruset-skogen* 21.06. (Per Åge Skålerud), 1 – 2 ind. ved *Revligholen skytebane på Vardalsåsen* 24.07. (Per Åge Skålerud), 1 ind. i *Bjugstadmarka* 24.07. (Per Åge Skålerud), 1 ind. i *Gjøvik sentrum* 15.08. og 17.08. (Tom Dalhøy), **Vestre Toten**: 2 ind. *Veltmannstjernåsen* 31.07. (Per Åge Skålerud), 1 ind. *Lønneberget på Raufoss* 03.08. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten**: 2 ind. *Viken* 25.07. (Per Åge Skålerud), 2 ind. ved *Folkehøyskolen på Lena* 05.08. (Tom Dalhøy), 4 ind. *Lena sentrum* 07.08. (Thor-Eyulv Gylder), 1 ind. *Kapp sentrum* 16.08., 18.09., 21.09. og 24.09. (Tom Dalhøy), hhv. 1 og 2 ind. i *Totenvika* 24.08. (Tom Dalhøy) og 09.10. (Tom Dalhøy og Inga S. Dalhøy), 1 ind. *Nordlia* 17.09. (Pål Klevan), 1 ind. *Kapp* 01.10. (Bjørn Harald Larsen), 3 ind. *Tømmerhol på Kapp* 08.10. (Tom Dalhøy), **Gran**: 1 ind. i *Brandbukampen* 02.01. og 12.03., hvor det ble registrert 1 – 2 ind. flere ganger på sommeren, samt 2 ind. 10.09. (Even Dehli), 3 ind. *Moen* 05.08. (Even Dehli), 1 ind. *Sølvberget* 14.08. (Even Dehli), **Nordre Land**: 2 ind. på foringsplass *Sørlien i Ostsinni* 24.02. og 25.02. (Geir Høitomt).

KORNKRÅKE

Lillehammer: 1 – 2 ind. i *Lågendeltaet* 19.04. (Tom Dalhøy), **Østre Toten:** Hhv. min. 5 ind., 30 ind. og min. 20 ind. *ved kolonien på Lena* 04.02. (Tom Dalhøy), 17.03. (Aasmund Mikael Ljønes) og 14.07. (Ketil Kristiansen), 1 ind. på *Kapp* 11.12. (Tom Dalhøy), **Søndre Land:** 2 ind. *ved Fluberg bru* 10.03. (Geir Høitomt), **Nordre Land:** 1 ind. Nøss 06.05. (Bjørn Harald Larsen).

Kommentar: Kornkråka har nå bare 2 kolonier igjen i fylket; på Kapp og Lena i Østre Toten kommune. Dessverre ble ingen av koloniene opptelt, men vi har likevel indikasjoner på at hekkebestanden er i tilbakegang. Av en nasjonal bestand på ca. 500 – 700 par (Røskaft 1994) forvalter Oppland trolig rundt 10 %.

BOKFINK

Vinterfunn:

Dovre: 1 ind. *ved Sletten boligfelt* 03.12. (Olav Brendjord), **Vestre Toten:** 1 hann på foringsplass på *Raufoss* i november og desember, senest sett her 31.12. (Bjørn Harald Larsen og Trude Nereng), **Østre Toten:** 3 – 4 ind. på *Tømmerhoel* 04.01. (Lasse Stang).

STÆR

Vinterfunn:

Østre Toten: 1 ind. på *Kapp* 11.12. (Tom Dalhøy).

BJØRKEFINK

Vinterfunn:

Østre Toten: 1 ind. på *Kapp* 30.12. (Tom Dalhøy).

STILLITS

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 3 ind. i *Røykenvika* 05.11.1994 (Bjørn Harald Larsen), 1 ind. *Sør-Jaren* 29.04.2004 (Bjørn Harald Larsen).

Observasjoner i 2005:

Dovre: 1 ind. *ved Sletten boligfelt* 01.01. (Olav Brendjord), **Nord-Fron:** 2 ind. på *Vinstra* 06.05. (Bjørn Roar Løkken), **Ringebu:** 1 – 5 ind. sett følgende 26 dager på foringsplass *ved Gildesvollen:* 2 ind. 17.01., 4 ind. 23.01., 2 ind. 24.01., 3 ind. 25.01., 2 ind. 28.01., 05.02. og 13.02., 3 ind. 16.02., 1 ind. 17.02., 19.02., 21.02. og 25.02., 4 ind. 04.03., 3 ind. 05.03., 5 ind. 06.03., 3 ind. 07.03., 4 ind. 08.03., 1 ind. 09.03. og 10.03., 3 ind. 17.03., 1 ind. 20.03. og 03.12., 4 ind. 07.12., 5 ind. 13.12., 2 ind. 16.12. og 1 ind. 21.12. (Tom Skånsar Borgersen), **Øyer:** 3 ind. *ved Ile gård i Sørbygda* 22.10., hele 19 ind. samme sted 06.11., samt 1 ind. 27.12. (Jon Opheim) og 28.12. (Sunniva og Ivar Flakstad Ihle), **Øyer/Lillehammer:** 1 ind. i flukt *ved Isakstua* 29.01. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 3 ind. med jevnlig tilhold på foringsplass *ovenfor Skårset i Nordre Ål* i februar til midten av mars (Magne Rustadstuen), 1 ind. *ved Lillehammer renseanlegg i Lågendeltaet* 15.10. (Jon Opheim), 1 ind. i *Lågendeltaet nord for Leirvika* 19.11. (Jon Opheim), 1 ind. på foringsplass *ved Brekke gard i øvre del av Vingrom* 23.12. (Jon Richard Rolseth), **Gausdal:** 2 ind. *Holshagen i Follebu* 02.04. (Sverre Lundemo), **Gjøvik:** 1 ind. *ved Nykirka i Snertingdal* 26.06. (Trond Iver Pettersen og Arne Ola Mohn), **Vestre Toten:** 1 syngende hann *Sillongen* 17.04.

(Bjørn Harald Larsen, Trude Nereng), **Østre Toten**: 1 ind. i *Lensbygda* 28.01. (Berit Treverket), 1 – 2 ind. *Fauchalstranda* 25.03. (Tom Dalhøy), 1 – 2 ind. *Totenvika* 24.03. og 28.03. (Tom Dalhøy), hvor hhv. 2 og 4 ind. også ble sett 23.04. (Bjørn Harald Larsen) og 12.09. (Tom Dalhøy), 1 ind. *Krabyskogen* 17.05. (Ketil Kristiansen), 1 ind. *Øvre Sukkestad på Lena* 22.05. (Tom Dalhøy), 1 ind. *Skreia sentrum* 31.08. (Tom Dalhøy), 1 – 2 ind. på *Kapp* hele sommeren, hvor 2 ind. også ble sett 12.11. (Tom Dalhøy), **Gran**: 2 ind. ringmerket *Moen i Brandbu* 11.05. (Even Dehli), 3 ind. *Størenslunden i Brandbu* 27.05. (Even Dehli), 5 ind. *Bortaforsletta i Brandbu* 21.10. (Even Dehli), **Lunner**: 2 ind. *ved Kalvsjøtjernet* en dag i mars (Kristen Rustad), **Jevnaker**: 3 ind. *ved Jevnaker kirke* 27.03. (Jon Opheim).
Kommentar: Arten må antas å hekke regelmessig i søre del av fylket.

TORNIRISK

Nord-Fron: Hhv. min. 5 ind. og 3 ind. *Lomoen ved Vinstra* 06.05. (Bjørn Roar Løkken) og 11.05. (Hans Skuterud), **Sør-Fron**: 4 ind. *Ommundgardshågåen* og 2 ind. *Nørdstegard, Hundorp solside* 18.08. (Bjørn Harald Larsen), **Lillehammer**: 1 syngende ind. *nord for Vingrom krk.* 11.06. (Lars Bærøe), **Østre Toten**: 1 ind. *Granly på Kapp* 09.04. (Tom Dalhøy), 1 ind. *ved Totenhallen på Lena* 12.04. (Tom Dalhøy), 1 ind. *Totenvika* 18.05. (Bjørn Harald Larsen) og 2 ind. samme sted 16.06. (Tom Dalhøy), 1 par Billerud, *Kapp* 26.06. (Trude Nereng og Bjørn Harald Larsen), 5 territoriehevdende par *mellom Tandberg og Balke* ca. 20.07. ("Siste nytt" Hujon nr. 3, 2005), 50 - 70 ind. *ved Dyste gard* 18.09. (Jon Opheim), **Gran**: 1 ind. *Tingelstad* 07.06. (Even Dehli).

Kommentar: En art som har vist tegn til tilbakegang i deler av fylket (bl.a. i distriktet rundt nordenden av Mjøsa), men som fortsatt synes å holde bra stand i Toten-Hadeland området.

BRUNSSISIK

Dovre: Gjenfangst av 1 svenskmerket ind. på *Fokstua* 31.07. (Kjell Mork Soot), hvor det i løpet av høsten ble ringmerket hele 190 ind. (Kjell Mork Soot, Karl Johan Grimstad og Tore Chr. Michaelsen), **Ringebu**: 1 – 3 ind. sett følgende 8 dager på foringsplass *ved Gildesvollen*: 3 ind. 08.01., 2 ind. 12.01., 1 ind. 18.02., 21.02., 23.02. og 28.02., 1 ind. 16.03. og 17.03. (Tom Skånsar Borgersen), **Vestre Toten**: 2 ind. på foringsplass på *Raufoss* 28.12. – 30.12. (Bjørn Harald Larsen), **Østre Toten**: 1 ind. på *Kapp* 28.12. og 31.12. (Tom Dalhøy).

Kommentar: Fram til 2005 var det registrert ca. 153 funn i fylket, men arten er nå å anse som såpass vanlig at dette ikke lenger har noen hensikt.

*POLARSISIK

Nord-Fron: 1 ind. *ved Sulseter* 23.01. (Hans Skuterud), **Ringebu**: Følgende 7 observasjoner på foringsplass *ved Gildesvollen*: 1 ind. 05.01, 12.01., 21.01., 10.02 og 13.02., 2 ind. 16.03. og 1 ind. 17.03. (Tom Skånsar Borgersen).

Kommentar: Funn nr. 76 - 78 i Oppland.

FURUKORSNEBB

Sør-Fron: 2 ind. i *Vassbulia* 02.10. (Svein Bekkum og Hans Sagstuen).

Kommentar: En art vi vet svært lite om i vårt fylke. Alle observasjoner har derfor interesse.

ROSENFINK

Eldre observasjoner som tidligere ikke er innrapportert eller publisert i LRSK-rapporter:

Gran: 4 syngende hanner *vestsida av Nord-Jaren* 30.05.1995 (Bjørn Harald Larsen), 4 - 5 ind. i *Røykenvika* 25.06.1996 (Geir Høitomt) og 1 ind. i samme område 30.05.2001 (Even Dehli).

Observasjoner i 2005:

Sør-Fron: 1 syngende hann *ved Olstadtjern i Hundorp naturreservat* 30.05. (Hans Skuterud), 1 syngende hann *ved Rykhussumpene* 05.06. (Jon Opheim), **Ringebu:** 1 – 2 ind. (par) sett jevnlig *ved Gildesvollen* på våren og sommeren. Følgende er registrert: 1 ind. 22.05., 23.05., 25.05. og 27.05., 2 ind. 28.05. – 31.05., 1 ind. 04.06., 2 ind. 05.06., 1 ind. 06.06. – 13.06., 18.06. – 22.06. og 24.06. – 26.06., 1 ind. 04.07. – 14.07., samt 16.07. (Tom Skånsar Borgersen), **Øyer:** 1 syngende hann *ved Isakstua* 28.05. (Jon Opheim), 1 syngende hann i *Hunder statsteig* 04.06. (Jon Opheim), **Lillehammer:** 2 syngende hanner i *Årettadalen, Søre Ål*, 28.05. (Ragnar Ødegård), 3 syngende hanner i *Hovslivegen* 11.06. (Lars Bærøe), 1 syngende hann *ved Stor-Hove* 15.06. og 2 syngende hanner i samme område noen dager senere (Lars Bærøe), 1 syngende hann nedenfor Stor-Hove i midten av juni (Lars Bærøe), 1 syngende hann *ved Rinnautløpet i Vingrom* i midten av juni (Lars Bærøe), 5 syngende hanner *langs Burmavegen på strekningen Vingrom – Rindflatdammen* i midten av juni (Lars Bærøe), 2 syngende hanner *mellom Lillehammer renseanlegg og Suttstaddalen* i midten av juni (Lars Bærøe), 1 syngende hann *nord for Blåbrua over Gausa nord for Jørstadmoen* i midten av juni (Lars Bærøe), 2 syngende hanner *langs Gausa ca. 500 m nord for Flåkålibrua* i midten av juni (Lars Bærøe), 1 syngende hann *nord for Drotten, Fåberg vestsida*, 25.06. (Lars Bærøe), **Gausdal:** 1 syngende hann *Holshagen i Follebu* i tidsrommet 24.05. – 26.06. (Sverre Lundemo), 1 syngende hann *ved Rusten gard i Follebu vestsida* 30.05. (Øyvind Solberg), 1 syngende hann *ved Handelsforeninga i Vestre Gausdal* 31.05. (Øyvind Solberg), 1 syngende hann (ungfugl) i *Fjerdrumsenga* 03.06. (Øyvind Solberg), hhv. 2 og 1 syngende hann(er) *ved Einstad gård* 11.06. og 13.06. (Øyvind Solberg), 1 syngende hann *Lindflåa* 04.07. (Øyvind Solberg), **Gjøvik:** 1 syngende hann *Huntonstranda* 23.05. (Per Åge Skålerud), 2 syngende hanner *Grønndalen i Breiskallen* 25.05. (Per Åge Skålerud), 3 syngende hanner *Breiskallenga* 26.05. (Per Åge Skålerud), 4 syngende hanner *Bondeliaskogen* 21.06. (Per Åge Skålerud), **Vestre Toten:** 2 syngende hanner i *området Raufoss – Årvoll* 26.05. (Per Åge Skålerud), **Østre Toten:** 1 syngende hann i *Kolbu* 03.06. (Roger Karlsen), 1 syngende hann på *Skreia* 04.06. (Tom Dalhøy), 1 syngende hann på *Kapp* 05.06. (Tom Dalhøy), 2 syngende hanner *Totenvika* 10.06. (Bjørn Harald Larsen), **Gran:** Ca. 4 syngende hanner i *Brandbukampen*, 30.05. (Even Dehli), 1 syngende hann i *Røykenvika* 05.06. (Even Dehli), 1 syngende hann *Aschimlandet* 05.06. (Even Dehli), 1 syngende hann *ved Bjørklund skole* 07.06. (Even Dehli), 1 syngende hann *nordenden av Jarevatnet* 10.06. (Even Dehli), 1 syngende

hann Elvestua 11.06. (Even Dehli), **Vang**: 1 syngende hann *Hensgardene* 21.06. (Thor Østbye).

Kommentar: Arten synes fortsatt å ha en god bestand i søre del av fylket, men mye tyder på at den er i en viss tilbakegang. Vi er fortsatt interessert i alle observasjoner av arten.

KONGLEBIT

Øyer: 2 ind. (hvorav 1 syngende hann) i *Reinslia*, ca. 950 moh. 24.03. (Jon Opheim), 1 hann ved *Hornsjø høyfjellshotell* 27.12. (Jon Opheim), **Lillehammer**: 1 hann ved *Melsjøen* 26.06. (Per Bærøe), **Nordre Land**: 8 ind. i *Nord-Torpa* 22.02. (Ketil Knudsen), **Sør-Aurdal**: 25 – 30 ind. *Høgberget i Skjellingshovde naturreservat* 20.11. (Geir Høitomt).

Kommentar: En ”røddlisteart” som i vårt fylke hekker spredt i fjellregionen i Sør-Gudbrandsdalen og vestover mot Valdres.

KJERNEBITER

Lesja: 1 ind. på *foringsplass på Lesja* i begynnelsen av februar (Sverre Kveum – notis i avisa GD 11.02.), 1 ind. på *foringsplass ved Traasdalen* 13. – 22.02., 20.03. og 23.03. (Even Nordlibakken), **Vågå**: 1 ind. på *foringsplass i Kveum* 01.01. og 02.01., hvor inntil 5 ind. ble sett mer eller mindre fast utover vinteren og våren (Øyvind Pedersen), **Nord-Fron**: 1 ind. i *Kvam* 05.05. (Jens Petter Ous), **Ringebu**: 1 – 2 ind. sett følgende 24 dager på *foringsplass ved Gildesvollen*: 1 ind. 10.04., 12.04. – 15.04., 2 ind. 16.04., 17.04., 25.04. og 26.04., 1 ind. 19.05., 20.05., 22.05. og 23.05., 2 ind. 27.05. og 28.05., 1 ind. 29.05., 31.05. og 06.06., 2 ind. 24.06., 1 ind. 20.07., 21.07. og 24.07. – 26.07. (Tom Skånsar Borgersen), **Øyer**: Observert jevnlig på *foringsplass ved Lunke gård i Nordbygda* utover våren. Adferd som kunne tyde på hekking i nærheten (lokal beboer, medd. til Kjersti Swensen), **Lillehammer**: 2 ind. på *foringsplass i Bergesvevegen* 15.01. og 16.01., hvor 1 - 2 ind. senere ble sett jevnlig fram til midten av februar (Sissel og Håvard Ingvaldsen), 2 ind. fast på *foringsplass i Gamleveien* på vinteren og utover våren (Anne Kari Grimstad). I grovvokst *lauvskog inntil denne foringsplassen* ble 1 ind. sett 22.05. (Anne Kari Grimstad og Lars Bærøe) og 06.06. (Lars Bærøe og Ragnar Ødegård), observert på *foringsplass på Jørstadmoen* i april (Britt Tove Sjøvold – notis i avisa GD 19.04.), 4 ind. på *foringsplass i Fåberg tettsted* 21.05. (Helge Grønlien), 1 ind. i *Lågendeltaet ved Svartevja* 22.05. (Ragnar Ødegård, Sven Haugen, Helge Grønlien og Jon Opheim), 1 ind. med varsellyder i høyvokst askeskog i *Myggbukta på Fåberg* 29.05. (Jon Opheim), 1 ind. på *foringsplass ved Reistad ovenfor Vingnes* 05.06. (Hans Sagstuen), 1 ind. på *foringsplass i Vingrom* flere ganger på høsten (Arnfinn Pedersen), **Gausdal**: 2 ind. sett jevnlig på *foringsplass i Follebu sentrum* i ca. 14 dager midt på sommeren (bl.a. 01.07. – 03.07.) Mistanke om hekking i nærheten (Helga og Kristian Heimstad), **Østre Toten**: 4 ind. *Nordlia* 09.04. (Pål Klevan), følgende observasjoner på *Kapp*: 1 ind. 10.04., 2 – 3 ind. 23.10., 1 ind. 12.11., 13.11. og 04.12. (Tom Dalhøy), **Vang**: 1 ind. *Hensgardene* 02.04. (Thor Østbye).

Kommentar: Antall funn i fylket er nå oppe i 359. Selv om vi har flere sikre indikasjoner på hekking (nylig utfløyne unger) mangler vi fortsatt reirfunn av arten.

SNØSPURV

Sen høstobservasjon:

Vang: Ca. 20 ind. på *Slettefjell* 17.11. (Thor Østbye).

*DVERGSPURV

Dovre: 1 ind. fanget inn og ringmerket på *Fokstua* 25.09. (Kjell Mork Soot).

Kommentar: Funn nr. 3 i Oppland.

LITTERATUR

Artsdatabanken 2006: Norsk Rødliste 2006.

Dehli, E. 2006: Kattuglebestanden i Oppland. Hujon 32: 158 – 176.

Grønlien, H. 1990: Sandsvalelekskursjon - for enslige svaler 30.6. - 1.7.1990. Hujon 16: 184 - 187.

Isaksen, K. 2002: Status for fjellmyrløper i Oppland. Rapport til Fylkesmannen i Oppland. Strix Miljøutredning, rapport 3/2002, 32 s.

Kålås, J. A. 1999: Bestandsstatus for dobbeltbekkasin i Oppland. Notat 5 s. + vedlegg.

Larsen, B.H. 2005: Kartlegging av sandsvale i Oppland i 2004. Hujon 31: 101 - 106.

Larsen, B. H. 2008: Horndykker i Oppland i 2007 – og litt om bestandsutvikling og historikk i fylket. Hujon 34: 12 – 42.

Opheim, J. 1998: Truete fuglearter i Oppland. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen.

Rapport nr. 2/1998:1 – 99 + vedlegg.

Opheim, J. 2006: Forekomst av gjess i Oppland fylke. Rapport Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland. 57 s.

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland. Fylkets fuglevernforening, 1998: Fugler i Oppland. Bok 280 s.

Røskaft, E. 1994: Kornkråke *Corvus frugilegus*. S. 448 i: Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G.,

Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.): Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening,

Klæbu.

Østbye, T. og Gaarder, G. 1997: Jaktfalken i Oppland. Fugler i Oppland 1997-3: 1 - 16.

NORGESFØR
BONDENS TRYGGE VALG

HADELANDS BILLIGSTE SOLSIKKEFRØ !

2770 JAREN

61 33 68 20

ÅRSMØTET 2009

Det blir avholdt årsmøte på
Bjørns Kro på Vignes lørdag
den 7. februar kl. 18.00

Deretter blir det servering av
gryterett

Foredrag etter møte ca. kl 20.00
blir holdt av Egil Soglo,
med et kåseri fra **Syd Georgia i
Antarktis**

Vi sees!

Velkommen

**SMIL-TILSKUDD - LÅVESVALEPROSJEKTET I GRAN KOMMUNE
2008 - 2010
INNVLGNING AV TILSKUDD (FRA FRA LANDBRUKSKONTORET
FOR HADELAND)**

Norsk ornitologisk forening, avd Oppland
v/Even Dehli
Rognstadvegen 60
2770 JAREN

<i>Vår ref.</i>	<i>Arkiv</i>	<i>Deres ref.</i>	<i>Vår dato</i>
08/932-7	V18		17.11.200
JEOL			8

Kommunen prioriterer mellom søknadene og fordeler den disponible tilskuddsrammen. Tilskudd blir gitt på de vilkårene som framgår av forskrift fastsatt av Landbruksdepartementet 4. februar 2004.

Vedtak:

Søknaden er imøtekommet med engangstilskudd på 70 % av påløpne kostnader, inntil kr 4.000 pr år i tre år fram til og med 2010.

Tilskudd gis til registrering av låvesvalebestanden på Hadeland i en treårsperiode.

Vedtaket er fattet i henhold til Gran kommunestyres vedtak i K.sak 02/03 av 20.02.03.

Tilskuddet er gitt til:

Tiltak	Omfang	Engangstilskudd	Sum årlig tilskudd
Kjøring, annonsering	1.500 km		12.000
	Sum		12.000

Vilkår:

Før utbetaling av tilskudd skal det etter endt sesong leveres inn:

- Sammenfatning av årets registreringer
- Kjørebok/kopi av fakturaer

Ved prosjektets utløp skal det legges fram en oppsummering av de registreringer som er gjort, før sluttutbetaling foretas.

Kontroll:

Kommunen skal følge opp og føre kontroll med de tiltakene som får støtte. Statens landbruksforvaltning, Fylkesmannen og Riksrevisjonen kan kreve nødvendige opplysninger og kontrollere at bruken av tilskuddsmidlene er i tråd med forutsetningene. Den som har tatt imot støtte, må gi de opplysningene som er nødvendige.

Tilbakebetaling:

Tilskuddet kan kreves tilbakebetalt, helt eller delvis, dersom det oppstår forhold som er i strid med forutsetningene for innvilgingen av tilskuddet.

Arbeidsfrister:

Tiltaket skal være gjennomført innen 31.12.2010.

Klage:

Det er klagerett på vedtaket etter forvaltningslovens kap. VI. Klagefrist er 3 uker fra melding om avgjørelsen er mottatt. Klagen sendes kommunen, og Fylkesmannen i Oppland er klageinstans.

Med vennlig hilsen
Landbrukskontoret for Hadeland

Gudbrand Johannessen
Virksomhetsleder

Jens Olerud
Konsulent

Orientering fra styret:

Styremøte på veikroa V-E6 på Biri 8. september 2008.

Frammøte: Even Dehli, Ragnar Ødegård, Geir Høitomt, Bjørn Harald Larsen og Jon Opheim.

Saksliste:

45/08 Referatsaker.

- Referat forrige styremøte.
- Tur langs Mesnaelva, Lillehammer, 20.05. (Jon). 17 deltakere.
- Tur til Sølvberget – Skirstadtjernet, Gran, 18.05. (Even). 20 deltakere og 41 observerte arter.
- Nattravntur til Fetsund-området 06.06. (Per Åge Skålerud). 5 deltakere fra Oppland.
- Even har hatt med seg klasser fra Moen skole, Bjørklund skole og Solheim barnehage på turer i Hadelandsområdet, bl.a. for å ringmerke unger i fuglekasser.
- Geir har hatt med seg Odnas barneskole og 2. klasse ved Dokka Ungdomsskole på tur i Dokkadeltaet og Landåsen skole på tur i ospeskog ved Lappsetra.
- Geir har deltatt i flere møter vedr. utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark.

46/08 Innkommen post

- Brev fra NOF sentralt om nettstedet artsobservasjoner.no
- Brev fra NOF sentralt. Navne-/adresseliste for medlemmer i sentral- og landsstyret.
- Brev fra NOF sentralt. Vedlagt publikasjon fra Våtmarksgruppa i NOF avd. Hedmark.
- Brev fra Lillehammer kommune 19.06. med opplysning om at reguleringsplan for fortetting langs Nordsetervegen fra Ersgård til Kantvegen – informasjon om at planarbeidet utsettes.
- Tilsagn om kr. 10 000,- til årets kattugleprosjekt, 25 000,- til hubroprosjektet og 12 000,- til turopplegg. Skjemaer er returnert. Rapportering gjenstår.
- Mange feilsendte Hujon i retur.

47/08 Reguleringsplan for Dalan grus i Øyer. Uttalelse sendt. Uttaket ligger nær Mosdalen som er avsatt som naturområde i kommedelplanen. Viktig rovfugllokalitet. Har bedt om skjermende voller ut mot dalføret, som tilplantes med skog.

48/08 Reguleringsplan for fortetting langs øvre del av Kringsjøvegen, Lillehammer. Offentlig ettersyn. Har levert uttalelse sammen med Naturvernforbundet i Lillehammer. Tilfreds med at et sentralt lauvskogområde skånes for utbygging, men savner større buffersoner og mer helhetlig miljøplanlegging.

49/08 Miljøundersøkelser i Kvittfjell, Ringeby. Vi er kontaktet av Asplanviak om forekomst av fugl. Store tilleggsarealer planlegges nå utbygd. Meget uheldig for bl.a. sjeldne/truete rovfugler i nærområdet. Rapport er sendt.

50/08 Vi er kontaktet av Fylkesmannen i Oppland vedr. opplysning om sårbare arter i Einbuggdalen på Dovre i forbindelse med planlagt elvekraftverk/minikraftverk. Opplysninger om sårbare/truete arter er oversendt.

- 51/08 Vi er kontaktet av Lillehammer kommune om opplysninger om fugl i Mesnavssdraget i forbindelse med utvidelse/plan for Olympiaparken. Jon har oversendt fuglerapport fra 1987.
- 52/08 Handlingsplan for åkerrikse. Vi har oversendt årets 3 observasjoner (fra Gran, Øyer og Ringebu) til NOF sentralt.
- 53/08 Forvaltningsplan for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde. Fylkesmennene sine anbefalinger etter høring (juli 2008).
- 54/08 Kommunedelplan for Vågåmo – rullering. Etter innsigelser blir planen nå sendt til Miljøverndepartementet via Fylkesmannen i Oppland.
- 55/08 Forvaltningsplan for Reinheimen. Lokal og sentral høring. Frist 01.11. Geir følger opp.
- 56/08 Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane. Vi har ettersendt informasjon til Fylkesmannen om en svært uheldig trase for ei mye brukt skiløype i Sel. Vi har bedt om en annen trase av hensyn til en truet rovfugl.
- 57/08 Nye planer for 132 kV ledning fra Rosten kraftverk. Den kontroversielle traseen gjennom Rustdalen er nå forlatt. I stedet foreslås ledningen lagt over fjellet nord for Rustdalen, noe som er bedre av hensyn til fuglelivet.
- 58/08 Turer og møter framover. Ragnar har lagt denne ut på vår hjemmeside.
- 59/08 Registreringsprosjekter. Status.
- Rapport for Fluberg bru. Under arbeid
 - Hubroprosjektet. Foreløpig rapport er under arbeid og vil bli levert i september.
 - Kattugleprosjektet. Minst 80 kasser er nå hengt opp, flest sør i fylket. I overkant av 10 hekkinger i år. Even har etablert et ”korps” av lokale deltakere på Hadeland og Toten.
 - Låvesvale Hadeland. Får trolig kr. 5000,- i Smil-midler de 3 nærmeste årene. Even har besøkt ca. 50 låver på Hadeland, hvor ca. 350 unger er ringmerket. I tillegg er det merket ca. 600 ind. på overnattingsplass ved Skirstadtjernet.
 - Vinteratlas. Bokprosjekt. Håper å fullføre dette i løpet av vinteren.
 - LRSK-database. Hellerud. Vi må finne en løsning for å få ”transportert” dette over til artsobservasjoner.no.
 - Tranetellingene 06. og 07.09 resulterte i hele 976 ind.

Jon

Landbruk & Verktøy A/S
Postboks 113, 2712 Brandbu
Tlf. 61 33 48 04 – Fax 61 33 58 44

Styremøte Lillehammer 13. november 2008.

Frammøte: Even Dehli, Ragnar Ødegård, Olav Werner Grimsby, Christin Valsjø og Jon Opheim.

Saksliste:

60/08 Referatsaker.

- Referat forrige styremøte.
- Medlemsmøte i Brandbu, Gran, 13.10. 8 deltakere.
- Medlemsmøte på Bjørns Kro, Lillehammer, 30.10. 22 deltakere.
- Tranetellingen 06. og 07.09. Ny rekord med tils. 976 ind. 8 deltakere.

61/08 Innkommen post

- Invitasjon til nettverksmøte – naturhistorisk nettverk Oppland. Norsk Fjellmuseum i Lom 18.09. Ingen deltagelse fra oss.
- Referat fra møte i NOF's sentralstyre 20.09.08.
- Vi har mottatt henvendelse fra en student ved høyskolen i Sogn og Fjordane som arbeider med ei oppgave om Beitostølen. I den forbindelse er vi spurt om ei oversikt over fuglelivet i området. Eneste vi hadde å bidra med var en fuglerapport fra Bamselitjern, publisert i 1978.

62/08 Søknad fra Hafjell Alpinanlegg i Øyer om å "åpne Mosdalen for turisme" med bl.a. maskinell opparbeidelse av tur- og sykkelsti gjennom hele dalen. I en nylig utarbeidet kommunedelplan er dalen avsatt som "naturområde" nettopp for å hindre den slags virksomhet av hensyn til bl.a. truede rovfugler. Kommunen var på gli til å tillate dette. Vi har uttalt oss klart imot, og saken ligger nå hos Fylkesmannen.

63/08 Turistsatsing på Valdresflya med bl.a. nytt gigantisk Vandrerhjem i nærheten av Fisketjerna. NOF sentralt har fått "bekymringsmelding" fra en person på Universitetet i Oslo, som er videresendt oss. Vi har gitt tilbakemelding på at vi vil følge denne saken nøye. Ved revidering av våtmarksplanen for Oppland - som visstnok ikke er så langt fram i tid - bør Fisketjerna med sitt meget rike fugleliv gis reservatstatus. Utarbeidelse av fuglerapport for området bør utarbeides i løpet av 2009.

64/08 Endring av reguleringsplanen for Olympiaparken for området Stampesletta, Lillehammer. Frist for innspill 03.10.08. Berører ikke spesielt viktige fugleområder.

65/08 Reguleringsplan for Olympiaparken for området innover langs Mesnaelva, Lillehammer. Vi er kontaktet av kommunen v/Landbrukskontoret om fuglelivet i området. Vi har her henvist til en 41 siders fuglerapport fra 1987, hvor det finnes en god del informasjon om hvilke områder som bør skånes for inngrep og tilrettelagt ferdsel. Denne planen vil bli lagt ut til høring senere.

66/08 Videreutvikling av "Hjemmesiden." Vi bruker kr. 11 000,- på etablering og utarbeidelse av Websider. Her ligger det an til at det meste er på plass i løpet av januar 2009.

67/08 Artsobservasjoner.no. utfordringer framover. Her er det behov for mer opplæring med sikte på å aktivisere flere medlemmer. Mye vil endre seg når vi får ferdig utviklet vår nye "hjemmeside."

68/08 Turer og møter framover. Årsmøtet fastlagt til 7. februar på Bjørns Kro på Lillehammer kl. 18.00. Jon tar kontakt med Egil Soglo om kåseri.

69/08 Registreringsprosjekter. Status.

- Rapport for Fluberg bru. Er under utarbeidelse.
- Hubroprosjektet. Vi har holdt NOF sin rapporteringsfrist til 20.11. Hubro ble registrert på 16 lokaliteter i 2008, noe som var bedre enn forventet. Mer om dette vil komme i Hujon.
- Kattugleprosjektet. Even har fått i gang ei "kattuglegruppe" på 8 personer på Toten, med Tom Dalhøy som koordinator. Her er målsettingen 30 nye kasser! Neste utfordring er å få opp flere kasser på strekningen Biri – Lillehammer.
- Låvesvale Hadeland. Over 1000 låvesvaler er ringmerket i løpet av året! Under dette arbeidet ble det for øvrig kontrollert en fugl med italiensk ring og en med svensk. Prosjektet har foreløpig ikke fått sikker bekreftelse på økonomisk bistand.
- Vinteratlas. Bokprosjekt. Uendret.
- "Truete fuglearter." På oppdrag fra Fylkesmannen skal vi oppdatere dagens "rødliste" på kommunenivå, etter samme mal som i rapporten "Truete fuglearter i Oppland" utgitt i 1998. Arbeidet er budsjettert til kr. 4000,-.
- Vinterens vannfugltelling. Vi starter opp med telling i Begnavassdraget og Gudbrandsdalen/Ottadalen helga 13. – 14. desember og fortsetter med Mjøsa, Randsfjorden og de andre vassdragene utover i Romjula.

Jon

S.O. Bang UR & OPTIKK

GRAN Tlf. 61 33 01 30

Brandbu; libris

Storlinna 32 | 2760 Brandbu
Tlf: 61 33 49 70 | brandbu@libris.no
www.libris.no/brandbu

«Vi støtter det lokale fuglemiljøet !»

Offentlige uttalelser:

**NORSK ORNITOLOGISK FORENING
AVDELING OPPLAND
FYLKETS FUGLEVERNFORENING**

Postadresse: Postboks 18, 2882 DOKKA

Innbetalinger: Bankkontonr.:78740660631

Øyer 16.10.2008

Øyer kommune
Tingberg

2636 ØYER

Deres ref.: 08/755-2

Søknad fra Hafjell Alpinanlegg om opprusting av gammel tømmerveg gjennom Mosådalen til sykkelsti.

Vi viser til deres brev av 14.10.08, med vedlagt brev til Fylkesmannen i Oppland av 08.07.08 og en 15 siders rapport som beskriver mulige tiltak for å utvide sommertilbudet i Hafjell alpintenter. Som en foreløpig tilbakemelding fra Fylkesmannen 23.09. blir kommunen bedt om å innhente flere opplysninger om fuglelivet, bl.a. den sårbare rovfuglfaunaen i området.

Søknaden dreier seg om å åpne Mosådalen for turisme ved å anlegge en sykkelsti gjennom de sentrale delene av dalen. En vil her ta utgangspunkt i en gammel tømmervei i bunnen av dalen. Denne er imidlertid ikke framkommelig med sykkel slik den ligger i dag, og store deler av strekningen på 2,2 km må opparbeides maskinelt.

I henhold til kommuneplanen for Øyer 2000 – 2010 og kommunedelplanen for Øyer Sør (vedtatt 2007) er Mosådalen avsatt som ”*naturområde med spesielle naturforvaltningsinteresser*” (NAT 9). I tekstdelen til kommuneplanen står det bl.a. at det ikke bør foretas tekniske inngrep i umiddelbar nærhet av vassdraget.

Miljøkvalitetene i Mosådalen er omtalt i rapporten om *Biologisk Mangfold*, som Miljøfaglig Utredning AS utarbeidet i 2004. De ornitologiske verneverdiene er likevel mangelfullt omtalt i denne rapporten, bl.a. mangler oversikt over truede fuglearter med fast tilhold i området. Nyere registreringer viser at minst 4 arter på den ”*nasjonale rødlisten*” har mer eller mindre fast tilhold i selve dalføret (fjellvåk, hønsehauk, tretåspett og gråspett). I tillegg er flere andre truede arter observert i og nær inntil dalføret i hekketida.

Forekomsten av hekkende rovfugl i de steile bergveggene i Mosådalen er en av hovedgrunnene til at elvekløfta har fått status som viktig naturområde. Her nevnes spesielt fast hekkeplass for fjellvåk og tårnfalk, hvor førstnevnte står på lista over truede arter i Norge, dvs. fugler som står i fare for å bli borte fra vår fauna i nær framtid om det ikke gjøres tiltak for å sikre deres livsbetingelser. I tillegg bør nevnes at en hubro (også rødlisteart) ble registrert i de sentrale delene av dalføret i 1987.

Hvis formålet med søknaden kun hadde vært knyttet til uttransport av tømmer, ville det neppe vært særlig kontroversielt med en forsiktig utbedring av den gamle tømmerveien. Denne søknaden har imidlertid helt andre hovedformål, nemlig tilrettelegging for turisme i en vill og spennende elvekløft. Ved maskinell opparbeiding vil en her etablere en kombinert sykkel-og gangsti knyttet til det øvrige stinettet i Hafjell. Dermed åpnes Mosådalen for ei meget stor brukergruppe. Denne trafikken vil utvilsomt bli en stor belastning for fuglelivet i området, og vil bl.a. ikke la seg kombinere med fjellvåkens krav til å kunne hekke i dalføret. Denne arten er svært var for menneskelig ferdsel og forlater alltid reiret på lang avstand. Ferdsel på den planlagte sykkelveien ligger godt innenfor den sonen som fjellvåken ikke vil kunne tåle.

De store utbyggingene i søre del av Øyer har medført stort press på naturmiljøet. Derfor ser vi det som ekstra viktig å kunne spare de få nøkkelområdene som er igjen, og som gjennom kommuneplanens bestemmelser burde være sikret for ettertida. Når vi i dag er kommet i den situasjon at nær 1/3 av Norges fuglearter (78 av i alt 248 registrerte hekkefugler) står oppført som utrydningstruet, haster det med å sette inn tiltak for å snu denne tendensen. Å beholde Mosådalen fri for tekniske inngrep er en viktig del av dette arbeidet.

Vi mener at kommunen gjennom sine arealplaner har klare forpliktelser (både lokalt og nasjonalt) om å ta vare på det biologiske mangfold, og ikke minst gjelder dette sikring av leveområdene til truede arter. Naturområdet i Mosådalen er tatt inn i arealplanene nettopp i denne hensikt. Om hensynet til truede arter og det biologisk mangfold også må vike i "naturområdene" gir dette svært dårlige signaler for det framtidige arbeid med å ta vare på norsk natur.

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland vil på denne bakgrunn bestemt gå imot planene om sykkelsti og øvrige tilretteleggingstiltak for å øke turismen i Mosådalen.

For Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland

Jon Opheim

Kopi: Fylkesmannen i Oppland, serviceboks, 2626 Lillehammer.

SISTE NYTT

Perioden 15.08. – 01.11.2008

Vi har lagt bak oss en ny høst med mange interessante observasjoner fra alle kanter av fylket. Ikke minst ble høsten ganske spennende på vaderfronten fordi vannstanden i våre største innsjøer – Mjøsa spesielt – holdt seg lav i store deler av august og september. Og etter at nettstedet

www.artsobservasjoner.no, kom på plass har vi fått inn mer observasjoner enn vi ellers kunne forvente. Vi bringer her et utvalg:

Av Jon Opheim og Olav Werner Grimsby

Svaner

Knoppsvane er registrert fra nord til sør i fylket. Vi tar her med 6 ind. Åsjo, Lom, 30.08., 1 par Skottvatnet, Sel, 05.09. og 07.09., 1 par med 3 unger på Harpefosdammen, Nord-Fron, 07.09. og 07.10., fast tilhold på Lågen ved Hundorp, Sør-Fron, med økende antall utover i oktober med 41 ind. (21.10.) som største notering, 1 par på tjern ved Kvitfjell målområde, Ringeby, 06.09., hhv. 5 og 13 ind. Lågen ved Elstad camping, Ringeby 29.09. og 03.10., 2 – 12 ind. sett jevnlig i Fåvang naturreservat, Ringeby, gjennom hele perioden, mellom 1 – 4 ind. har hatt tilnærmet fast tilhold på Gillebofjorden, Øyer, videre har 1 par vært fast å se ved øya på Hunderfosdammen, Øyer/Lillehammer, mesteparten av perioden, senest sett her 01.11., i Lågendeltaet har det også oppholdt seg 1 par i hele perioden, pluss et fåtall streifere på enkelte dager i oktober. Fra Einavatnet på Vestre Toten er det rapportert om 17 ind. 20.09., 1 par med 3 unger (Blillivika) 09.10., 11.10. og 31.10., samt 1 par med 4 unger samme sted 19.10., videre 1 par med 6 unger (Sisselbergbukta) 14.10. og hhv. 1 par og 6 ad. ind. (Sangnes) 21.10. og 31.10. Videre 1 par i Totenvika 31.10., fra

Gran på Hadeland er det meldt om hhv. 1 og 3 ind. på Langtjern 17.08. og 22.08., 1 par med 3 unger på Mæna 20.09., men med bare 1 unge ved nytt besøk 04.10., hhv. 5 og 3 ind. i Røykenvika 20.09. og 04.10., og som vanlig store antall på Jarentvatnet. Herfra nevnes 51 ind. 18.08., 72 ind. 25.08., 50 ind. 15.09., 88 ind. 20.09. og 24.09. og 67 ind. 05.10. Ser vi bort fra 1 oversomrende **sangsvane** i Lågendeltaet pga. en brukken ving, innfant de første ind. seg i begynnelsen av oktober. Størst interesse knytter det seg likevel til et hekkefunn på en for oss ny lokalitet på Store Svartvann i Skjellingshovde naturreservat, Nordre Land. Her ble 1 par sett med 1 ikke flyvedyktig unge 07.09.

Gjess

Også denne høsten er det rapportert en god del gåsetrekk. Hovedtrekket til **kortnebbgåsa** kom noe senere enn vanlig, med de største trekkdagene i slutten av september og begynnelsen av oktober. Ved Einavatnet på Vestre Toten, som etter hvert har blitt en fast mellomlandingsplass, rastet mer enn 1000 ind. over ei 14 dagers periode i første halvdel av oktober. For oversiktens skyld har vi samlet observasjonene i tabellform.

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted
01.09.		1 ind.	Gjøvik	Rastende på Svennesvollene
22.09.		6 ind.	Lillehammer	Over Lågendeltaet
24.09.		Ca. 80 ind.	Vestre Toten	Over Sisselbergbukta på Einavatnet
25.09.	Etterm.	Ca. 150 ind.	Lillehammer	Over Vingrom
26.09.		Ca. 100 ind. 140 ind.	Gran Østre Toten	Over Brandbu Totenvika
27.09.	07.10 13.40 11.10	Ca. 145 ind. 95 ind. 75 – 100 ind. Ca. 300 ind.	Lillehammer Lillehammer Lillehammer Østre Toten	Over Lågendeltaet Over Jørstadmovollene i Lågendeltaet Over Snultra i Lillehammerfjellet Over Skreia
28.09.		Ca. 200 ind. Ca. 220 ind. Ca. 450 ind.	Vestre Toten Vestre Toten Østre Toten	Over Raufoss Over Sisselbergbukta på Einavatnet Over Evenrudgutua på Kapp
30.09.	12.00 13.20 13.35 13.44 13.49 14.12 13.30 14.25 14.25	Flokk hørt Ca. 500 ind. Ca. 160 ind. Ca. 200 ind. Ca. 55 ind. 60 ind. Ca. 350 ind. 70 ind. 150 - 200 ind. 1 ind. 53 ind. 1 ind.	Øyer Øyer Øyer Øyer Øyer Øyer Lillehammer Lillehammer Lillehammer Vestre Toten Vestre Toten Østre Toten	Over Ile gård i Sørbygda Over Ile gård i Sørbygda Over Ile gård i Sørbygda Over Ile gård i Sørbygda Over Ile gård i Sørbygda Over Ile gård i Sørbygda Over Suttestadjordet Over Suttestadjordet Over Lågendeltaet Rastende Blili ved Einavatnet Rastende Sangnes ved Einavatnet Rastende i Totenvika
01.10.		4 ind.	Østre Toten	Rastende i Totenvika
02.10.		Min. 420 ind.	N./S. Land	Dokkadeltaet
04.10.		Ca. 750 ind. Ca. 320 ind.	Vestre Toten Vestre Toten	Rastende Heggernes ved Einavatnet Rastende Thune ved Einavatnet

Dato	Kl. slett	Observasjon	Kommune	Observasjonssted
04.10.		34 ind.	Østre Toten	Rastende i Totenvika
05.10.	14.00-14.30	34 ind. 50 ind. 40 ind.	Østre Toten Lillehammer Østre Toten	Rastende i Totenvika Over Lillehammer by Over Skreia
06.10.		1 ind.	Ringebu	Rastende på vollene ved Skjeggestad
08.10.	Ca. 12.00	Flokk	Lillehammer	Rastende på Mjøsa nord for Vingrom
09.10.		270 ind. 69 ind. 975 ind.	Vestre Toten Vestre Toten Vestre Toten	Rastende Heggernes ved Einavatnet Rastende Nesvika på Einavatnet Rastende Vik ved Einavatnet
11.10.		2 ind.	Vestre Toten	Rastende Blilivika på Einavatnet
13.10.		Ca. 1300 ind.	Vestre Toten	Rastende Vik ved Einavatnet
14.10.		Ca. 1350 ind.	Vestre Toten	Rastende Vik ved Einavatnet
18.10.	14.00	1 ind.	Øyer	Rastende på Hunderfosdammen
19.10.	Etterm.	1 ind. 39 ind.	Øyer Vestre Toten	Rastende på Hunderfosdammen Over Blilivika på Einavatnet
21.10.	Etterm.	1 ind.	Sør-Fron	Rastende Lågen nord for Hundorp bru
22.10.		60 ind. Ca. 30 ind.	Gjøvik Vestre Toten	Ved Kopperud Rastende Blilivika på Einavatnet
24.10.		1 ind. 10 ind.	Vestre Toten Østre Toten	Rastende Blilivika på Einavatnet Rastende i Totenvika
27.10.		10 ind.	Østre Toten	Rastende i Totenvika

Vi fortsetter med følgende observasjoner av **sædgås**, som etter hvert har blitt en sjelden trekkgjest i fylket: Hhv. 2, 3 og 2 ind. ved Einavatnet, Vestre Toten, 30.09., 04.10. og 09.10., samt 2 ind. i Totenvika 24.10. og 27.10. Einavatnet med omkringliggende åkerlandskap på Vestre Toten er også en attraktiv rasteplass for **grågås**, der det oppholdt seg over 200 ind. i store deler av oktober. Herfra har vi følgende observasjoner (nærmere stedsangivelse er utelatt): 9 ind. 20.09., 65 ind. 24.09., 67 ind. 30.09., 206 ind. 04.10., 242 ind. 09.10., 250 ind. 13.10., 200 ind. 14.10., 235 ind. 21.10., min. 210 ind. 22.10., 230 ind. 24.10. og 215 ind. 27.10. For øvrig er det rapportert om 4 ind. på Lågen ved Hundorp 05.09., 39 ind. Fryasletta, Sør-Fron, 17.09., 8 ind. i Lågendeltaet 01.09. og 06.09., mellom 1 – 22 ind. i Totenvika følgende 15 dager: 7 ind. 18.08., 2 ind. 02.09., 06.09., 07.09., 10.09. og 12.09., 22 ind. 21.09., 2 ind. 25.09. og 26.09., 1 ind. 30.09., 2 ind. 01.10., 04.10. og 05.10., 3 ind. 24.10. og 27.10. Videre 1 ind. Randsfjorden ved Eidsand, Gran, 02.09. og 11.09., ca. 30 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 16.09. og 1 ind. i flukt over Stortjern på Tingelstad, Gran, 05.10. Flokker med **kanadagås** er også sett mange steder. Vi lister opp 18 ind. Lågen ved Hundorp, Sør-Fron, 13.09., mellom ca. 15 – 19 ind. på Lågen ved Fåvang, Ringebu følgende 4 dager: 19 ind. 06.09., 18 ind. 19.09., 17 ind. 25.09. og ca. 15 ind. 12.10., 19 ind. holdt seg på Hunderfosdammen, Øyer/Lillehammer, 18.10. og 19.10., videre hhv. 16 og 17 ind. Svennesvollene 01.09. og 24.09., 15 ind. Mjøsa ved Dalsjordet, Gjøvik, 20.09. og opptil hele 191 ind. på Einavatnet, Vestre Toten, hvor vi nevner følgende store flokker (nærmere stedsangivelse er utelatt): 176 ind. 20.09., 100

ind. 24.09., 118 ind. 30.09., 143 ind. 04.10., 132 ind. 09.10., 191 ind. 13.10., 60 ind. 14.10., 41 ind. 19.10., 7 ind. 26.10., 50 ind. 27.10. og 66 ind. 31.10. På Jarevatnet, Gran, ble 1 ind. sett 18.08. og flokker på hhv. 37 ind. og 53 ind. 20.09. og 05.10., 23 ind. oppholdt seg i Røykenvika, Gran, 20.09. og 29 ind. Randsfjorden ved Eidsand, Gran, 07.09. På sistnevnte lokalitet ble 12 **hvitkinngjess** sett senest 19.08. Med til sjeldenhetene hører 5 rastende **ringgjess** på en sandbanke i Lågen sør for Elstad, Ringeby, 01.10. Til slutt en observasjon helt utenom det vanlige, som ikke ble med i forrige rapportperiode, nemlig en flokk på hele 12 **stripegjess** ved Glitterheim turisthytte i Lom 20. eller 21.06. Fotodokumentasjon foreligger.

Ender

Ei enslig **gravand** ble sett i Lågendeltaet 13.09. - 14.09. og 17.09. – 19.09. **Stjertand** er observert med 1 hann i Rykhussumpene, Sør-Fron, 05.09., hhv. 1 og 2 ind. Svennesvollene 06.09. og 04.10., 1 ind. Einafjorden ved Sangnes, Vestre Toten, 21.10. og 1 ind. i Totenvika 10.09. Høstobservasjoner av **skjeand** hører med til sjeldenhetene. 1 hunnfarget ind. oppholdt seg på Kroken i Mesnaelva, Lillehammer, 09.10, 12.10. og 13.10., i Lågendeltaet 11.10. og på Mjøsa ved Vingrom, Lillehammer, 18.10. Trolig dreier alle disse observasjonene seg om samme fugl. Ellers ble også 1 hunnfarget ind. sett på Jarevatnet, Gran, 05.10. **Berganda** er en rødlisteart som vi skal følge ekstra med i et fjellfylke som Oppland. Disse trekkobservasjonene er gjort: 5 ind. Tesseosen, Lom, 21.10., 2 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 21.10., 2 ind. Lågendeltaet 25.10., 30.10. og 01.11., 3 ind. Sisselbergbukta på Einafjorden, Vestre Toten, 20.09., 1 ind. Totenvika 31.10. og 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, så tidlig som 17.08. En flott **havelle** hann i Lågendeltaet 25.10. ble høstens eneste observasjon. Det har også kommet inn relativt få observasjoner av **svartand**. I Lågendeltaet ble 1 hann sett 13.09. og 21.09., 1 ind. 08.10., 3 ind. 18.10. og 4 ind. 01.11., flokk på 30 ind. registrert på Mjøsa ved Vingrom, Lillehammer, 22.09. og 3 ind. på Svennesvollene 01.09. og 04.10. Enda mer påfallende er bare en observasjon av **sjørre**; 1 ind. Lågendeltaet 01.10. Vi tar også med en ansamling på 171 **kvinender** i Lågendeltaet 25.10. og 508 **laksender** samme sted 19.10. Begge disse observasjonene har sammenheng med lågåsildas gytevandring i Mjøsa og nedre del av Lågen. Høstens eneste **lappfiskand** (hunnfarget ind.) ble sett i Totenvika 31.10.

Fasaner

I forrige rapportperiode fikk vi ikke med oss at 2 – 3 **vakteler** ble hørt jevnt sør for Øvre Rustad ved Tømmerhol, Østre Toten, fra slutten av juni til 21.08.

Lommer

Her tar vi med følgende observasjoner av **smålom**: Hhv. 6 og 1 ind. i Lågendeltaet 08.10. og 12.10., 2 ind. Sisselbergbukta på Einafjorden, Vestre

Toten, 20.09. og 1 - 3 ind. i Totenvika følgende 4 dager: 2 ind. 17.08., 3 ind. 02.09., 2 ind. 21.09. og 1 ind. 05.10.

Dykkere

Dvergdykker er denne gang sett på følgende 4 lokaliteter: 1 ind. Lågendeltaet 15.10., 1 ind. Blilivika på Einavatnet, Vestre Toten, 31.10., 1 ind. Skirstadtjern, Gran, 03.09. og hhv. 1, 1, 2 og 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 02.09., 18.09., 16.10. og 30.10. Av **toppdykker** byr vi på 1 ind. Grafferdammen i Hundorp naturreservat, Sør-Fron, 05.09., 1 ind. Lågendeltaet 14.09., 1 ind. på Einavatnet, Vestre Toten, 20.09., 1 – 3 ad. ind. på Skirstadtjern, Gran, følgende 6 dager: 3 ind. 16.08., 2 ind. 22.08., 3 ind. 24.08., 2 ind. 01.09., 3 ind. 03.09. og 1 ind. 05.10., videre hhv. 1, 10 og 2 ind. på Jarenavatnet, Gran, 21.08., 20.09. og 24.09., 1 ind. Grunningen, Gran, 20.09., 1 ind. Røykenvika, Gran, 20.09. og 04.10., 1 ind. Stortjern på Tingelstad, Gran, 05.10., 10 ind. på Vassjøtjern, Lunner, 18.09. En opptelling i Dokkadeltaet 01.09. resulterte 7 kull (4 par med 3 juv., 1 par med 2 juv. og 2 par med 1 juv.), samt 28 ad. ind. En **horndykker** oppholdt seg i Fåvang naturreservat, Ringebru, 06.09. Utover dette er det innrapportert hhv. 2 og 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 07.09. og 19.09. og 1 ind. på Vinstervatnet, Øystre Slidre, 16.09.

Skarver

Forekomsten av **storskarv** bare øker og øker. Vi ønsker å sikre dokumentasjon på denne ekspansjonen og tar derfor med dette fra nord til sør i fylket: 4 ind. Åsjo, Lom, 30.08., 1 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 05.09., hhv. 3 og 1 ind. Lalmsvatnet, Vågå, 07.09. og 13.09., 40 ind. i flukt ved Sjoa, Sel, 16.09., min. 40 ind. Lågen ved Eidefossen, Nord-Fron, 16.09., min. 30 ind. Harpefossdammen, Sør-Fron, 07.09., 2 – 33 ind. på Lågen ved Hundorp, Sør-Fron, følgende 5 dager: 2 ind. 05.09., 33 ind. 06.09., 9 ind. 13.09., 12 ind. 05.10. og 6 ind. 21.10., 1 ind. Lågen ved Breivegen bru, Sør-Fron, 21.10., fast tilhold i nordenden av Losnavatnet/Fåvang naturreservat, Ringebru, hvor det er rapportert om opptil 65 ind. Herfra har vi disse observasjonene: 35 ind. 22.08., 3 ind. 05.09., 21 ind. 06.09., 10 ind. 10.09., 53 ind. 13.09. og 15.09., 65 ind. 16.09., 27 ind. 19.09., 7 ind. 25.09., 60 ind. 03.10., 14 ind. 05.10., 20 ind. 06.10., 10 ind. 15.10. og 20 ind. 22.10. Videre 1 ind. Losnavatnet ved Krekke, Ringebru, 10.09., 11.09. og 19.09. og flokk på 35 ind. i flukt samme sted 06.10., 2 ind. på Nordre Imssjø, Ringebru, 19.09., fra Lågen ved Tretten, Øyer har vi 3 ind. 13.09., 20 ind. 05.10., 45 ind. 06.10. og 2 ind. 07.10., på Gillebofjorden, Øyer 2 ind. 24.08., 1 ind. 19.09. og 19.10. Mer oppsiktsvekkende er kanskje 2 ind. på det lille Matfartjernet langt inne i Øyerfjellet 31.08. Hunderfossdammen, Øyer/Lillehammer, har også blitt et fast oppholdssted, hvor det ble sett hele 107 ind. 18.10. Øvrige observasjoner herfra er: 22 ind. 22.08., 35 ind. 24.08., 5 ind. 04.09., 7 ind. 13.09., 1 ind. 25.09., 03.10., 11.10., 19.10. og 25.10. De høyeste antallene er registrert i Lågendeltaet, der arten har blitt et fast innslag i hele

sommerhalvåret. I august måned ble mellom 4 – 9 ind. rapportert ved 3 besøk, utover i september økte antallet på med ca. 175 ind. som størstenotering 23.09. Fra denne måneden foreligger opptellinger fra i alt 20 dager. Antallet toppet seg rundt midten av oktober (da gytevandringa til lågåsilda var på topp) med hele 229 ind. 18.10. Fra denne måneden foreligger opptellinger fra 14 besøk, hvorav 3 dager med antall på over 200 ind. Fra Lillehammer er det ellers rapportert om 1 ind. øst for Myrom 30.08. og 1 ind. inne i fjellet på Koltjern 23.09. Også Svennesvollene i Gjøvik hører til storskarvens favorittområder. Her nådde antallet opp i 95 ind. 01.09. Utenom dette er det her notert 50 ind. 22.08., 71 ind. 06.09., 69 ind. 07.09., 27 ind. 14.09., 35 ind. 17.09., ca. 80 ind. 19.09., 83 ind. 24.09., 11 ind. 02.10. og 17 ind. 04.10., fra Gjøvik tar vi også med 1 ind. på Mjøsa ved Dalsjordet 20.09., mellom 5 – 21 ind. er notert fra Einavatnet, Vestre Toten, følgende 4 dager: 21 ind. 20.09., 9 ind. 24.09., 6 ind. 30.09. og 5 ind. 13.10., 1 ind. Vesle Bergsjøen på Bøverbru, Vestre Toten, 01.10., i Totenvika er det registrert 1 – 5 ind. disse 11 dagene: 1 ind. 17.08. og 07.09., 5 ind. 13.09., 3 ind. 14.09., 1 ind. 15.09., 5 ind. 21.09., 1 ind. 22.09., 23.09. og 01.10., 2 ind. 04.10. og 1 ind. 05.10., videre 2 ind. over Panengen, Østre Toten, 05.10., 60 ind. i flukt over Mjøsa ved Kapp brygge, Østre Toten, 04.10. og 1 ind. samme sted 16.10., på Skirstadtjern, Gran, har det oppholdt seg mellom 1 – 12 ind. i perioden der følgende er notert: 1 ind. 16.08., 5 ind. 17.08., 1 ind. 22.08., 5 ind. 24.08., 12 ind. 25.08., 9 ind. 14.09. og 7 ind. 05.10., fra Langtjern, Gran, har vi 4 ind. 17.08., 7 ind. 22.08., 23 ind. 24.08. og 2 ind. 05.10. Fra Jarevatnet, Gran, byr vi på 1 – 41 ind. følgende 6 dager: 41 ind. 21.08., 1 ind. 28.08., 13 ind. 14.09. og 20.09., 10 ind. 24.09. og 05.10., hhv. 36 og 21 ind. Randsfjorden ved Kongeøya, Gran, 19.08. og 30.09., hhv. 1, 1 og 3 ind. Mæna, Gran, 07.09., 20.09. og 04.10., 2 ind. Elgtjern, Gran, 20.09., 1 ind. Randsfjorden ved Eid, Gran, 20.09., hhv. 3, 64 og 1 ind. Røykenvika, Gran, 20.09., 30.09. og 04.10., 4 ind. Kruka, Gran, 04.10., 8 ind. Stortjern på Tingelstad, Gran, 05.10., 8 ind. Bredtjernet, Gran, 05.10., På Vassjøtjern, Lunner, ble det sett 40 ind. 17.08., hvor det senere oppholdt seg 1 ind. 06.09. og 07.09. og 30 ind. 19.09., 2 ind. Solvik, Jevnaker, 10.09., mellom 3 – 94 ind. i Dokkadeltaet følgende 5 dager: 69 ind. 16.10., 72 ind. 19.10., 94 ind. 23.10., 12 ind. 27.10. og 3 ind. 01.11. Til slutt 8 ind. Røn, Vestre Slidre, 22.09. og 1 ind. Otrøvatnet på Filefjell, Vang, 10.08.

Rovfugler

Vi starter som vanlig med **havørn** som denne gang er rapportert med 1 ind. over Lesjaleira, Lesja, 30.08., 1 ungt ind. over Dovre 14.09., 2 ind. (3K+ og 1K+) i Skjåk 13.10., hvor det dagen etter ble sett 1 ind. og på nytt 2 ind. (ad. fugler) 19.10., 2 voksne ind. ble også sett i Finndalen, Lom, 18.08. Ellers 1 ad. ind. ved Vinstervatnet, Øystre Slidre, 16.09. **Sivhauk** er et mer sjeldent høstinnslag - denne gang med 1 ind. ved Vassjøtjern i Lunner 17.08. **Myrhauk** er rapportert med 1 hunnfugl Lesjaleira, Lesja, 06.09., 1 ind. Breistulen, Nord-Fron, 24.08., 1

hann på Samfjellet/ Raufjellet, Ringebu, 03.09., 1 hann ved Keiken, Øyer, 16.09., 1 hunnfarget ind. Dokkadeltaet 28.08., 1 ind. ved Vinstervatna, Øystre Slidre, 06.09., 1 hann ved Flakstadlægret, Øystre Slidre, 17.08. Vi tar også med en observasjon fra forrige periode: 1 hann ved Kvitfeten, Øystre Slidre, 25.06. Forholdsvis mange **musvåker** er observert i Midt-Gudbrandsalen, som ligger utenfor artens kjente hekkeområde i fylket. 1 ind. i Kvikne, Nord-Fron, 06.09., 1 ind. i Skåbu, Nord-Fron, 06.09., 1 ind. ved Foss, Sør-Fron, 13.09., 1 ind. vollene ved Ringebu 06.09., 13.09., 25.09. og 05.10. og 1 ind. over Kjønås, Ringebu, 22.09. Fra lenger sør i fylket har vi fått inn: 1 ind. Dalsjordet, Gjøvik, 20.08., 1 ind. ved Mjøsbrua, Gjøvik, 03.09., 1 ind. på Eina, Vestre Toten, 24.09., 1 ind. ved Mjørlund, Vestre Toten, 05.10., 1 ind. Moen i Brandbu, Gran, 22.08., 1 ind. Mæna, Gran, 07.09. og 5 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 17.08. Vi tar også med en forholdsvis sen høstobservasjon av **fjellvåk**; 1 ind. på trekk over Skreia, Østre Toten, 25.10. Noen **fiskeørner** har også blitt registrert; 1 ind. Skirstadtjern, Gran, 17.08., 1 ind. Jarenavatnet 25.08. og 28.08. og 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 07.09. **Lerkefalk** er rapportert fra søre del av fylket med 1 ind. i Totenvika 13.09. og følgende 4 dager ved Skirstadtjern, Gran: 1 ind. 25.08. og 26.08., 2 ind. 01.09. og 1 ind. 03.09. En **jaktfalk** ble sett ved Spåtind høyfjellshotell, Nordre Land, 29.08. Til slutt 1 **vandrefalk** på Hjerkin, Dovre 23.08., 1 ind. ved utosen av Vågåvatnet, Vågå, 12.10., 2 ind. over Suttestadjordet, Lillehammer, 29.08. og 1 ind. Totenvika 07.09.

Rikser

Årets 4. funn av **åkerrikse** uteble i forrige rapporteringsperiode; 1 ind. ble hørt ved Gromheten i Kolbu, Østre Toten, fra ca. midten av juni og i ca. 3 uker framover. Av **sivhøne** har vi fått inn 1 ungfugl fra Blilivika på Einafjorden, Vestre Toten, 04.10., 2 ind. på Bergstjern i Brandbu, Gran, 24.08., 1 ind. Jarenavatnet, Gran, 25.08. og 2 ind. (1 ad + 1 juv.) samme sted 30.09., 1 ungfugl Langtjern, Gran, 05.10. og 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 07.09. I Åsjo naturreservat, Lom, ble det sett hele 41 **sothøner** 30.08. og senere 40 ind. 13.09. og min. 40 ind. i tidsrommet 22.09. – 28.09., hhv. 5 og 1 ind. i Rykhusumpene, Sør-Fron, 05.09. og 05.10., flest ind. ble likevel sett på Jarenavatnet, Gran, med 60 ind. 18.08., 61 ind. 21.08., 70 ind. 15.09., 64 ind. 20.09., hele 86 ind. 30.09. og 72 ind. 05.10., til sist 6 ind. på Vassjøtjern, Lunner, 19.09.

Traner og vadere

Nytt av året er lavlandshekking av **trane** på Hadeland, nærmere bestemt på Skirstadtjernet, Gran, der 1 par ble sett med 2 unger bl.a. 24.08. Høstens tradisjonelle telling ble i år framflyttet til helga 06. og 07.09. Hele 976 ind. ble registrert, som er det høyeste resultatet siden disse tellingene startet for 8 år siden. Flest fugler ble sett på vollene i Sør-Fron og Ringebu med 420 ind., dernest Kolbuområdet, Østre Toten, med 345 ind. og vollene ved Segalstad bru, Gausdal, med 128 ind. Det ble også foretatt noen tellinger senere på høsten, der

vi skal merke oss hele 502 ind. på den faste overnattingsplassen på Vindflomyra, Østre Toten, 13.09. På vollene i Sør-Fron og Ringebru ble det registrert en gradvis reduksjon i antallet med 327 ind. 13.09., 280 ind. 17.09., 238 ind. 03.10. og 180 ind. 06.10. På vollene utenfor Skjeggstad, Ringebru, gikk det igjen 1 trane såpass sent som 23.10. I Lågendeltaet ble 4 **tjeld** observert 08.09. og 1 ind. dagen etter. Høstens største observasjon av **sandlo** ble gjort ved Rinnas utløp i Vingrom, Lillehammer, med hele 38 ind. 24.08., 1 ind. Lågendeltaet 13.09., bra antall ble også registrert på Svennesvollene med 2 – 11 ind. følgende 7 dager: 8 ind. 01.09., 2 ind. 07.09., 8 ind. 13.09., 11 ind. 14.09., 5 ind. 17.09., 3 – 5 ind. 19.09. og 2 ind. 24.09., i Totenvika nådde antallet opp i 14 ind. 13.09., hvor det i tillegg ble gjort disse observasjonene: 3 ind. 02.09., 1 ind. 06.09. 8 ind. 10.09., 6 ind. 12.09., 6 ind. 14.09., 2 ind. 15.09., 3 ind. 21.09. og 2 ind. 23.09. Høstens eneste **polarsnipe** ble sett i Totenvika 13.09. **Dvergsnipe** viste seg med 2 ind. i Lågendeltaet 13.09. - 15.09., hhv. 8, 8, 3 og 1 ind. på Svennesvollene 13.09., 14.09., 17.09. og 19.09., 1 ind. i Totenvika 13.09. og 14.09. Vi fletter også inn en sommerobservasjon av **temmincksnipe**; 1 ind. på Filefjell i Vang, 27.07. Med den lave vannstanden i Mjøsa dukket det også opp noen **myrsnipen**. Her med 1 ind. i Lågendeltaet 09.09. og 12.09., 2 – 8 ind. på Svennesvollene følgende 7 dager: 7 ind. 01.09., 8 ind. 07.09., 8 ind. 13.09., 6 ind. 14.09., 5 ind. 17.09., 6 ind. 19.09. og 2 ind. 04.10., videre 1 ind. i flukt forbi Blilivika på Einafjorden, Vestre Toten 04.10. og 2 – 5 ind. i Totenvika disse 8 dagene: 2 ind. 02.09., 4 ind. 06.09., 3 ind. 07.09., 2 ind. 09.09., 5 ind. 10.09., 12.09., 13.09. og 14.09., 1 - 3 **brushaner** ble sett på Svennesvollene følgende dager: 2 ind. 13.09., 3 ind. 14.09. og 17.09. og 1 ind. 19.09. På senhøsten dukket det også opp noen **kvartbekkasiner** - her med 1 ind. ved Lalmsvatnet, Vågå, 06.10., 07.10. og 20.10., 1 ind. Hattdalen, Nord-Fron, 20.09., 3 ind. Lågen ved Hundorp, Sør-Fron, 05.10., 1 ind. Svennesvollene 02.10. og 04.10., 1 ind. Totenvika 01.10. og 04.10. Høstens eneste **dobbeltbekkasin** ble skremt opp fra en setervoll på Sjøsetra i Øyerfjellet 21.09.

Joer og måker

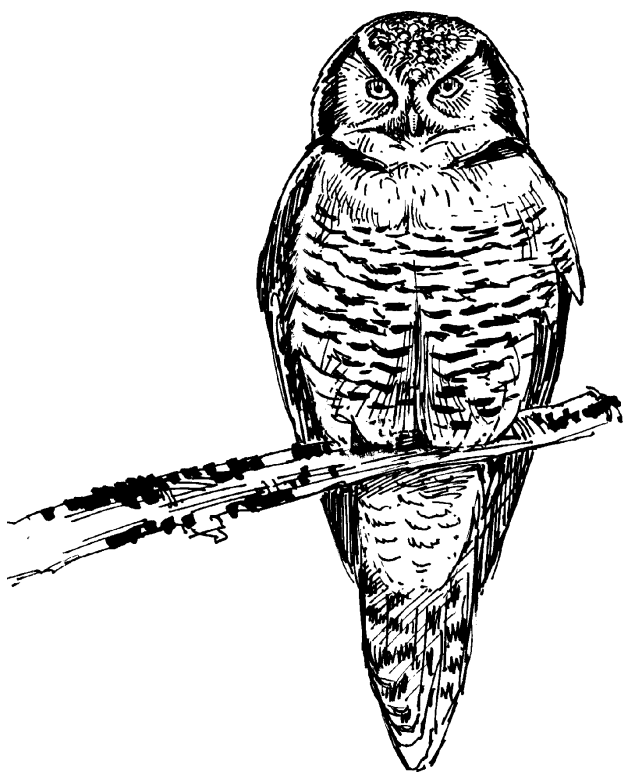
Vi starter med en overraskende sen **fjelljo** fra Kyrkjestølen på Filefjell, Vang, 26.10. Noen **sildemåker** ble sett tidlig på høsten med 1 ind. Lågendeltaet 13.09. og 14.09., 4 ind. på Svennesvollene 22.08., 1 ind. Totenvika 17.08. og 1 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 17.08. **Gråmåka** har som vanlig opptrådt tallrik i Lågendeltaet, hvor en telling 14.09. resulterte i 1258 ind., 2 **svartbaker** ble sett i Fåvang naturreservat, Ringebru, 21.10. I Lågendeltaet, hvor arten sees fast gjennom hele sommerhalvåret, ble det registrert opptil 24 ind. i august (22.08.), opptil 14 ind. i september (14.09.) og opptil 7 ind. i oktober (25.10.). Utover dette er det bare innmeldt 1 ind. på Mjøsa ved Hunnselvas utløp, Gjøvik, 20.09. og 1 ind. i Totenvika 18.08.

Alkefugler

Også denne høsten bød på alkefugler i Mjøsa. Først 2 **lomvier** i Totenvika 17.08., der det senere ble sett 4 ind. 14.09. og 3 ind. 21.09. og 23.09., deretter innfant det seg 2 **alker** samme sted 26.09. Flere observasjoner ble ikke gjort før det ble oppdaget 3 ind. i Lågendeltaet 15.10. I de påfølgende dagene ble det her sett 2 ind. 16.10., 1 ind. 17.10. og 2 ind. 18.10. og 19.10.

Duer

1 **skogdue** ble sett på Båkinnstranda på Kapp, Østre Toten, 30.09., **tyrkerdue** er observert med hhv. 3 og 2 ind. ved Dovre sentrum 09.08. og 23.08, samt 3 ind. i søre del av Lillehammer 28.08. og 20.10.

Haukugle

Ugler

En **hubro** ble observert sittende i ei furu vest for Vågåvatnet, Vågå, 12.10., 1 **hawkugle** på Fokstua, Dovre, 13.09. og i Tisleiadalen, Nord-Aurdal, 26.09. Ei ihjelkjørt **kattugle** funnet såpass langt nord som på Nord-Sel, Sel, 19.09. Fra Gudbrandsdalen meldes ellers om 1 hørt ind. ved Skåden gård i Øyer 01.09. Videre 2 ind. hørt på Kapphøgda, Østre Toten, 09.10., fra Hadeland er følgende rapportert fra Skirstadtjern, Gran: 1 ind. hørt 16.08., 1 par 22.08., 1 ind. hørt 26.08., 1 hunn 01.09. og 1 hann 03.09., videre 1 hann hørt i Brandbukampen, Gran, 04.09., samt 1 ind. Fagertunbakken på Jaren, Gran, 11.09., 1 ind. ved Hadeland folkemuseum, Gran, 27.10., 1 ind. ved Galleri Syklus, Søndre Land, 10.10. og 1 ind. hørt fra Dokkadeltaet 15.10.

Spetter

Observasjoner av **gråspett** er gjort i følgende 4 kommuner: 1 ind. Søre Lia i Vårdalen, Lom, 07.10., 1 ind. ved Rindal i Skarsmoen, Øyer, 19.10., 1 ind. Sjøseterlia, Lillehammer, 18.10. og 30.10. og 1 ind. i Espedalen, Gausdal, 03.10. Av **grønnspekk** har vi 1 ind. ved Sæter i Heidal, Sel, 15.09., 1 ind. ved Ile gård, Øyer, 16.08. - 19.08., 22.08. og 30.08., 1 ind. ved Ensby, Øyer, 06.09., 1 hunn ved Skåden i Midtbygda, Øyer, 03.10., 1 ind. Lågendeltaet 21.09., 1 hann ved Lysgård, Lillehammer, 10.10., 1 ind. Redalen, Gjøvik, 22.09., 1 ind. Skreia,

Østre Toten, 07.09., 1 ind. Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten, 20.09., 1 ind. Brandbukampen, Gran, 23.08. Fra forrige periode tar vi ellers med 1 ind. i Imsdalen, Ringebru, 21.06. I løpet av høsten er det også innrapportert 4 **dvergspetter**: 1 ind. Borgavegen, Lesja, 29.10., 1 hann ved Elstad camping, Ringebru, 22.09., 1 ind. ved Oppsjøen, Nordre Land, 29.08. og 1 ind. ved Kyrkjestølen på Filefjell, Vang, 26.10.

Lerker, piplerker og erler

Ei **fjellerke** er innrapportert fra Gamlestøgafjellet på Filefjell, Vang, 04.10., 1 **skjærpiplerke** i Totenvika 30.09. er fylkets 4. høstfunn. Ei **vintererle** ble sett langs Bøvra, Lom, såpass sent som 13.10. Vi fortsetter med 2 ind. ved Lalmsvatnet, Vågå, 29.09., 1 ind. ved Sæter i Heidal, Sel, 15.09., 1 ind. ved Nordre Imssjø, Ringebru, 19.09., 1 ind. ved Elstad camping, Ringebru, 22.09. og 03.10., 1 ind. ved Ile gård, Øyer, 16.08., 24.08. og 27.09., 1 – 6 ind. i Lågendeltaet følgende 14 dager: 2 ind. 21.08. og 08.09., 5 ind. 13.09., 2 ind. 14.09., 5 ind. 15.09., 1 ind. 19.09., 21.09., 23.09. og 26.09., 6 ind. 27.09., 1 ind. 28.09., 02.10., 09.10. og 11.10., videre 3 ind. ved Mjøsbruket på Biri, Gjøvik, 22.08., 1 ind. på Svennesvollene 08.09., 14.09., 17.09. og 22.09., 1 ind. langs Mjøsa ved Dalsjordet, Gjøvik, 20.09., 1 ind. ved Hunnselvas utløp, Gjøvik, 28.09., 1 ind. ved Einavatnet, Vestre Toten, 20.09., 1 – 2 ind. Sisselbergbukta på Einavatnet, Vestre Toten, følgende 4 dager: 1 ind. 21.09. og 28.09., 2 ind. 30.09. og 1 ind. 11.10., 1 ind. i Totenvika 14.09., 22.09. og 30.09., 2 ind. Skreia, Østre Toten, 20.09., 1 ind. i flukt over Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten, 05.10., 4 ind. Skirstadtjern, Gran, 17.08. og 2 ind. ved Jarenvatnet, Gran, 20.09. Til slutt tar vi med 4 **linerler** i Totenvika så sent som 31.10.

Sidensvans

De første **sidensvansene** innfant seg i begynnelsen av oktober. Vi tar her bare med observasjoner på over 100 ind.: Ca. 250 ind. i Lillehammer sentrum 17.10., 500 – 1000 ind. ved Suttestad, Lillehammer, 23.10. og 24.10., ca. 300 ind. i Hans Mustads gt. i Gjøvik, 18.10., hhv. ca. 110 og 100 ind. Raufoss sentrum, Vestre Toten, 20.10. og 25.10., ca. 200 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 20.10.

Sangere

På Skirstadtjern, Gran, ble 1 **sivsanger** fanget inn for ringmerking 22.08. På denne lokaliteten ble det i løpet av perioden 16.08. – 01.09. også merket hele 12 **rørsangere**. Denne arten ble også registrert ved Vassjøtjern, Lunner, 17.08. (2 ind.). Vi fortsetter med en sen **munk** (hannfugl) i en villahage sør i Lillehammer 27.10. og avslutter med en av periodens høydepunkter; 2 **gulbrynsangere** fanget inn for ringmerking på Fokstua, Dovre, 13.09.

Varslere

Disse observasjonene er gjort av **tornskate**: 3 ind. Sveum i Vestbygda, Østre Toten, 21.08., 1 ungfugl ved Ensrud i Kolbu, Østre Toten, 06.09., 1 ind. ved Skirstadtjern, Gran, 17.08. Vi tar også med en observasjon fra forrige periode: 1 par på Stormyra, Lillehammer, ca. 15.06. Det er ellers grunn til å merke seg uvanlig mange **varslere** denne høsten. Disse 15 observasjonene er gjort: 1 ind. ved Soleggen fjellstue, Lom, 19.10., 1 ind. Snerle ved Lalmsvatnet, Vågå, 13.09., 1 ind. ved Lemonsjøen, Vågå, 06.10., 1 ind. Russtangen i Sjudalen, Vågå, 21.10., 2 ind. Skjedalen, Nord-Fron, 22.10., 1 ind. ved Bjørgeseter på Goppollen, Ringebru, 06.09., 1 ind. Øksendalsseter, Ringebru, 19.09., 1 ind. ved Hallandshytta i Tromsdalen, Ringebru, 11.10., 1 ind. Gardfesthaugen, Øyer, 26.10., 1 ind. ved Melsjøen, Lillehammer, 19.08., 1 ind. i Gropmarka, Lillehammer, 12.09., 1 ind. Røykenvika, Gran, 20.09., 1 ind. i Dokkadeltaet 28.08., 3 ind. Flåmyra naturreservat, Nordre Land, 06.09. og 1 ind. Tisleiadalen, Nord-Aurdal, 18.10. I tillegg tar vi med 1 ind. fra Nystøga på Filefjell, Vang, 20.06.

Kråkefugler

Nøttekråke er denne gang registrert helt nord til Visdalen i Lom, der 1 ind. ble sett en dag i månedsskiftet september/oktober. Videre merker vi oss hhv. 2 og 5 ind. i Lom sentrum 17.08. og 19.10. og 1 ind. Vågå sentrum 05.09., hvor den også skal være sett flere dager denne høsten. Som ”normalt” er det rapportert om et fåtall ind. med ”fast” tilhold i villastrøk i søre del av Lillehammer i hele perioden, videre 2 ind. langs Burmavegen i Vingrom, Lillehammer, 24.08., 1 ind. Sjøseterlia, Lillehammer, 15.10. og 30.10., 1 ind. Redalen, Gjøvik, 25.09., 1 ind. Totenvika 17.08. og 12.09., 1 ind. Brandbukampen, Gran, 21.08., 3 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 17.08. og 15.09. og 1 ind. Fagernes, Nord-Aurdal, 29.10. Høstens eneste rapport om **kornkråke** kommer fra Vik langs Einavatnet, Vestre Toten, hvor 1 ind. ble sett 14.10.

Finker

Her åpner vi med hhv. 7, 3 og 3 **stillitser** i Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten, 17.08., 13.09. og 20.09., samt 1 ind. i Totenvika 22.09., 9 ind. Sletta, Østre Toten, 04.10., 6 ind. ved Hadeland folkemuseum, Gran, 30.09. og 1 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 01.11., 2 **tornirisker** ble sett i Totenvika 04.10., 1 **brunsisik** i Lågendeltaet 04.10., 1 **polarsisik** ved Joramo Utmarkssenter, Lesja, 29.10. og så en art vi vet lite om i fylket, nemlig **furukorsnebb** med 8 ind. på Dovre 16.08. Til sist følgende observasjoner av **kjernebiter**: 2 ind. i villahage i søre del av Lillehammer ca. 25.08., hvor 1 – 2 ind. ble sett flere ganger i løpet av september måned, i Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten, er 1 – 3 ind. sett disse 6 dagene: 3 ind. 04.10., 1 ind. 05.10., 2 ind. 15.10., og 18.10. og 1 ind. 25.10. og 26.10.

GRÅSPETT

Tekst ved Per Åge Skålerud, og foto ved Svein Bekkum

Gråspetten er anslått til 100 – 200 par her i Oppland. Den kan lett forveksles med grønnspetten, men gråspetten er som navnet sier mer grå, og med lite eller ikke noe rødt på hodet.

B-abonnement
Returadresse:
NOF avd. Oppland
Postboks 18
2880 Dokka

